

ภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนบทบาทผ่านภาพยนตร์ไทย

The image of the reporter is reflected role in the Thai film

ภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนบทบาทผ่านภาพยนตร์ไทย

The image of the reporter is reflected role in the Thai film

การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปีการศึกษา 2560

© 2561

ทัศนัย โคตรทอง

สงวนลิขสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

เรื่อง ภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนบทบาทผ่านภาพยนตร์ไทย

ผู้วิจัย ทศนัย โคตรทอง

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.องอาจ สิงห์ลำพอง)

ผู้เชี่ยวชาญ

(ดร.วิโรจน์ สุทธิสีมา)

(ดร.สุชาดา เจริญพันธุ์ศิริกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

12 พฤษภาคม 2561

ทัศนัย โคตรทอง. ปริญญาเนเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์, พฤษภาคม 2561, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

ภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนบทบาทผ่านภาพยนตร์ไทย ปี 2560 (114 หน้า)

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.องอาจ สิงห์ลำพอง

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกนำมาสะท้อนบทบาทผ่านภาพยนตร์ไทย และศึกษาการเล่าเรื่องภาพยนตร์ไทยที่มีบทบาทของผู้สื่อข่าวอยู่ในเนื้อเรื่องที่ปรากฏออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน โดยแบ่งช่วงของการศึกษาออกเป็น 2 ช่วง คือ ตั้งแต่เกิดการชุมนุมทางการเมืองครั้งใหญ่เดือนพฤษภาคมปี พ.ศ. 2553 ถึงปี พ.ศ. 2556 เป็นช่วงก่อนการเข้ามาบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. และ ช่วงปี พ.ศ. 2557 ถึงปี พ.ศ. 2560 เป็นช่วงหลังการเข้ามาบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. โดยคัดเลือกภาพยนตร์ไทยกลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษาได้ทั้งหมด 6 เรื่อง นำมาศึกษาด้วยการดูภาพยนตร์ทั้งหมดทีละเรื่อง และทำการวิเคราะห์ตามแนวคิดและทฤษฎีการเล่าเรื่องร่วมกับแนวคิดภาพลักษณ์บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน และการสร้างความหมายทางสังคม พบว่า ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวในช่วงก่อน คสช. เข้ามาบริหารประเทศเป็นภาพลักษณ์ที่มีความน่าเชื่อถือ มีบทบาทหน้าที่เสนอข้อมูลตามข้อเท็จจริงในสังคมและเสนอความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเต็มที่ ไม่เกรงกลัวต่ออำนาจหรืออิทธิพลใด ๆ และช่วงหลังการเข้ามาบริหารประเทศของ คสช. พบว่าภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวเปลี่ยนแปลงไปเป็นแบบที่ถูกจำลองหรือสร้างขึ้นมา เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่างโดยยังจำเป็นต้องมีความน่าเชื่อถืออยู่บ้าง แต่บทบาทหน้าที่ที่ถูกลดทอนลงเหลือเพียงผู้ให้ความบันเทิงเท่านั้น ต้องทำหน้าที่ไปตามกระแสสังคมและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ที่ให้ความสำคัญกับสังคมโซเชียลมีเดียมากขึ้นและทุกคนสามารถเป็นผู้สื่อข่าวได้ ทำให้บุคคลในอาชีพผู้สื่อข่าว และวงการสื่อสารมวลชนต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

คำสำคัญ: ภาพลักษณ์, ผู้สื่อข่าว, ภาพยนตร์ไทย, บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน

Khotthong, T. M. Com. Arts (Strategic Communication), May 2018, Graduate School, Bangkok University.

The image of the reporter was reflected in the Thai film in 2018 (114 pp.)

Advisor: Ongart Singlumpong, Ph.D

ABSTRACT

The objectives of this study were to study the image of the reporter as reflected in Thai films and to study the narrative of journalists in Thai films. This study would be divided into two periods (1) Before entering National Peace and Order Maintaining Council (Since the political rally in May 2010 to 2013); (2) After entering National Peace and Order Maintaining Council (From 2014 to 2017). This study selected 6 movies which would be analyzed based on concepts and theories of narrative, theory of image, theory of role and function of the mass media, and theory of creating a social meaning. The research results composed two realms. Firstly, before entering National Peace and Order Maintaining Council, the image of the reporter was the image which had integrity and responsibility to spread real social information to the public, and not fear any rights and influence to express their own ideas. Secondly, after entering National Peace and Order Maintaining Council, the image of the reporter was changed into a model that has been modeled or created for some purpose, although it also had a part of authenticity, most had been reduced to only entertainment and changes in social trends and consumer behavior had important implications for social media societies. Everyone can become a journalist, which means that traditional journalists and the media industry must adapt to a changing society.

Keywords: Image, Journalists, Thai Films, Roles and Duties of Media

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.องอาจ สิงห์ลำพอง หรือ ครูโต้ง อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระซึ่งได้ให้ความรู้ชี้แนะแนวทางการศึกษาตรวจทานและแก้ไขข้อบกพร่องในงาน ตลอดจนให้คำปรึกษาซึ่งเป็นประโยชน์ในการวิจัยจนงานวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนสำเร็จไปได้ด้วยดี รวมถึงอาจารย์ท่านอื่น ๆ ที่ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ และสามารถนำวิชาการต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมาไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ ที่เป็นแรงบันดาลใจให้กำลังใจมาโดยตลอด ต้ม เพื่อนที่ดีที่สุด และคอยสนับสนุนทุก ๆ เรื่องและที่ขาดไม่ได้ คือ เพื่อนกลุ่มเด็กหลังห้องที่เรียนมาด้วยกันทุกคน ทั้ง พี่เอ อู๋ เพ็รน์ โย่ ดล เมฆ เพนนี่ คริม ต้น หลิน อีฟ ป้อเปี้ยะ ฝน ฯลฯ ที่คอยช่วยเหลือในเรื่องข้อมูลให้คำปรึกษาให้กำลังใจกัน และความห่วงใยที่มีให้มาด้วยกันโดยตลอด รวมทั้ง เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยที่คอยช่วยเหลือผู้วิจัยและทุกคนที่มีส่วนร่วมในการทำการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ได้สำเร็จ

ทัศนัย โคตรทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามวิจัย	4
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
1.6 นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์	7
2.2 แนวคิดบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน	10
2.3 แนวคิดการสร้างความหมายทางสังคม	14
2.4 ทฤษฎีการเล่าเรื่อง	16
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	27
3.4 การนำเสนอข้อมูลการวิจัย	27
บทที่ 4 การเล่าเรื่องในภาพยนตร์	
4.1 ดวงอันตราย	28
4.2 ศพเด็ก 2002	37
4.3 ปล้นนยะยะ 2	46
4.4 จิตสัมผัส 3D	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 (ต่อ) การเล่าเรื่องในภาพยนตร์	
4.5 สตรีเหล็ก ตบโลกแตก	62
4.6 หลวงพี่แจ๊ส 4G	69
บทที่ 5 ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์ไทย	
5.1 ดวงอันตราย	79
5.2 ศพเด็ก 2002	82
5.3 ปล้นระยะ 2	84
5.4 จิตสัมผัส 3D	87
5.5 สตรีเหล็ก ตบโลกแตก	89
5.6 หลวงพี่แจ๊ส 4G	90
บทที่ 6 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
6.1 สรุปผลการวิจัย	93
6.2 อภิปรายผล	98
6.3 ข้อจำกัดการวิจัย	102
6.4 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	103
6.5 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	103
บรรณานุกรม	104
ภาคผนวก	107
ประวัติผู้เขียน	114
เอกสารข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในรายงานการค้นคว้าอิสระ	

สารบัญตาราง

ตารางที่ 4.1: โครงสร้างการเล่าเรื่องและวาทกรรม

หน้า

77

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 4.1:	โปสเตอร์หนังเรื่องดวงอันตราย	28
ภาพที่ 4.2:	เจย์เดินทางกลับมาจากต่างประเทศ	32
ภาพที่ 4.3:	เจย์แกล้งข่าวเปิดตัวอัลบั้มใหม่	32
ภาพที่ 4.4:	ร่างกายเจย์เริ่มทรุดโทรมจากการกินยา	33
ภาพที่ 4.5:	นุ้ยกับแม่ไปดูหมอดู	33
ภาพที่ 4.6:	เจย์ลากศพพ่อเอาไปซ่อน	34
ภาพที่ 4.7:	เจย์เมายาอย่างหนัก	34
ภาพที่ 4.8:	ศพแฟนเก่าที่เจย์ฆ่าตาย	35
ภาพที่ 4.9:	โปสเตอร์หนังเรื่องศพเด็ก 2002	37
ภาพที่ 4.10:	บรรยากาศในคลินิกทำแท้งเพื่อน	40
ภาพที่ 4.11:	ตริยตั้งกล้องถ่ายภาพวิญญาณ	41
ภาพที่ 4.12:	เด็กนักเรียนไปทำแท้ง	41
ภาพที่ 4.13:	สัปเหร่อเอาศพเด็กไปซ่อนในโกดังเก็บศพ	41
ภาพที่ 4.14:	วิญญาณเด็กมาหลอกหลอนครอบครัวตริย	42
ภาพที่ 4.15:	วิญญาณเด็กมาเข้าสิงห์หมอทำแท้งเถื่อน	42
ภาพที่ 4.16:	สาโดนวิญญาณเด็กตามหลอก	43
ภาพที่ 4.17:	ก๊วยเจ๋งศพเด็กในโกดังเก็บศพ	43
ภาพที่ 4.18:	ตริยและसानอนไม่ได้สติ	44
ภาพที่ 4.19:	โปสเตอร์หนังเรื่องปล้นนยะ 2	46
ภาพที่ 4.20:	เด็กอาชีวะยิงกันบนรถเมล์	49
ภาพที่ 4.21:	หมอดูถูกบังคับให้ผ่าตัด	50
ภาพที่ 4.22:	ตำรวจปิดล้อมสถานเสริมความงาม	50
ภาพที่ 4.23:	เจ้เซอริ้ประชุมวางแผนปล้น	51
ภาพที่ 4.24:	เจ้เซอริ้พาพรรคพวกปล้นบ้านนายปลัด	51
ภาพที่ 4.25:	ผู้สื่อข่าวรายงานข่าว	52
ภาพที่ 4.26:	เจ้เซอริ้กับเพื่อนหนีไปอยู่ต่างประเทศ	52
ภาพที่ 4.27:	โปสเตอร์หนังเรื่องจิตสัมผัส 3D	54
ภาพที่ 4.28:	เจตเริ่มเห็นวิญญาณคนตายตั้งแต่เด็ก	57

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.29: เจตเห็นภาพอุบัติเหตุลวงหน้า	58
ภาพที่ 4.30: แก้วถูกผีหลอก	58
ภาพที่ 4.31: จุ่มถูกผีหลอก	59
ภาพที่ 4.32: เจตจับจุ่มกดน้ำ	59
ภาพที่ 4.33: เจตตกตึก	60
ภาพที่ 4.34: เจตนอนเป็นอัมพาตกับวิญญาณ	60
ภาพที่ 4.35: โปสเตอร์หนังเรื่องสตรีเหล็กตบโลกแตก	62
ภาพที่ 4.36: ตัวละครหลักนั่งเชียร์วอลเลย์บอล	65
ภาพที่ 4.37: มุ่ยดีใจมีคนติดต่อให้กลับไปเล่นวอลเลย์บอล	65
ภาพที่ 4.38: ครูบ่ถูกตำหนิ	65
ภาพที่ 4.39: ทีมสตรีเหล็กกลับมารวมตัว	66
ภาพที่ 4.40: คนในทีมเริ่มทะเลาะกัน	67
ภาพที่ 4.41: ทีมสตรีเหล็กได้แชมป์	67
ภาพที่ 4.42: สื่อรุมสัมภาษณ์	67
ภาพที่ 4.43: โปสเตอร์หนังเรื่องหลวงพี่แจ๊ส 4G	69
ภาพที่ 4.44: ผู้หญิงรุมแย่งแจ๊ส	72
ภาพที่ 4.45: หลวงพี่แจ๊สตัดสินใจไปกรุงเทพฯ	72
ภาพที่ 4.46: พระลูกวัดเริ่มไม่ชอบ	73
ภาพที่ 4.47: เสี่ยอุดเข้ามาในวัด	73
ภาพที่ 4.48: หลวงพี่แจ๊สเข้าไปเอาเรื่อง	74
ภาพที่ 4.49: มือปืนยิงหลวงพี่แจ๊ส	74
ภาพที่ 4.50: พระลูกวัดถูกจับ	75
ภาพที่ 4.51: เด็กแว้นบวชตามหลวงพี่แจ๊ส	75
ภาพที่ 5.1: ผู้สื่อข่าวแข่งกันยกมือถาม	79
ภาพที่ 5.2: ผู้สื่อข่าว 1 ถามเจย์	80
ภาพที่ 5.3: ผู้สื่อข่าว 2 ถามเจย์	81
ภาพที่ 5.4: ผู้สื่อข่าว 3 ยื่นปะทะคารมกับพ่อเจย์	82
ภาพที่ 5.5: ตรัยเดินถือกล้องเข้ามาทำข่าว	83

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 5.6: ผู้สื่อข่าวพูดเรื่องทำแท้ง	84
ภาพที่ 5.7: ผู้สื่อข่าวรายงานข่าวปล้นบ้าน	85
ภาพที่ 5.8: ผู้สื่อข่าวมาทำข่าวจำนวนมาก	85
ภาพที่ 5.9: นักเรียนอาชีวะถูกจับ	86
ภาพที่ 5.10: ตำรวจทำปิ่นลั่นใส่ตัวเอง	86
ภาพที่ 5.11: ผู้สื่อข่าวรายงานข่าวอุบัติเหตุ	87
ภาพที่ 5.12: คนนั่งรวมตัวกันดูข่าว	88
ภาพที่ 5.13: ผู้สื่อข่าวร่วมสัมภาษณ์ทีมสตรีเหล็ก	89
ภาพที่ 5.14: ผู้สื่อข่าวนั่งสัมภาษณ์หลวงพี่แจ๊สและคู่กรณี	90

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สื่อมวลชน (Mass Media) ถือว่าเป็นอาชีพที่มีบทบาทหน้าที่ที่มีความสำคัญ มีอิทธิพลทางความคิดและการดำเนินชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก โดยเมื่อพิจารณาบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน พบว่า สื่อมวลชนจะเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของตัวบุคคลและของสังคม ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่สามารถกำหนดทิศทางให้ประชาชนปรับเปลี่ยน ความคิดเห็นที่ยึดถือมาหรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างใดอย่างหนึ่ง นำไปสู่การตัดสินใจของประชาชน หรือของสังคมได้ซึ่งถือว่าสื่อมวลชน คือ หัวใจสำคัญของการสื่อสารเพราะต้องทำหน้าที่สื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล แลกเปลี่ยนความหมายระหว่างผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร และต้องสามารถกระจายข้อมูลข่าวสารจากบุคคลหนึ่ง หรือ องค์กรหนึ่งไปยังประชาชนทั้งประเทศได้ในเวลาอันรวดเร็ว โดยไม่จำกัดเพศ อายุ ฐานะ วัย ความรู้และเชื้อชาติ สื่อมวลชนสามารถแยกออกได้เป็นหลายแขนง ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โทรทัศน์ วิทยุ ภาพยนตร์ และอินเทอร์เน็ต ฯลฯ

การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนในปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น มีผลโดยตรงต่อประชาชนและต่อสังคม โดยภารกิจของสื่อมวลชนที่สำคัญ (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533, หน้า 35-39) ได้แกการสอดส่องแจ้งข้อเท็จจริงให้กับสังคม (Surveillance) โดยการรายงานข่าว และนำเสนอข่าวที่เกิดขึ้นแจ้งให้กับประชาชนรับรู้ การนำเสนอข่าวจะต้องเป็นสารสนเทศ หรือ ข้อเท็จจริงที่ได้จากเหตุการณ์หรือ แหล่งข่าว มิใช่เกิดจากการตีความ และสอดใส่ค่านิยมส่วนตัวของผู้สื่อข่าว หน้าที่ของผู้สื่อข่าวยังมีการวิพากษ์วิจารณ์สังคม (Correlational) ที่เป็นผลพวงจากการให้คุณค่าของข่าว ที่เกิดขึ้นภายในสังคม การวิจารณ์จึงไม่ใช่ข้อเท็จจริงแต่เป็นการแปลความหมาย (Interpretation) จากเนื้อหาของข่าวที่เกิดขึ้น ดังนั้น การวิพากษ์วิจารณ์จึงเป็นการเชื่อมโยงปรากฏการณ์ของข่าวนั้น ๆ กับทัศนคติของผู้เขียน เพื่อสนองต่อสภาพแวดล้อม หรือ บรรยากาศของสังคมในขณะนั้น ๆ งานของสื่อมวลชนในเชิงนี้ จึงมีลักษณะเป็นการนำเสนอเพื่อโนมนาวให้ผู้รับสารคล้อยตามสื่อมวลชน ทั้งนี้เพื่อหวังผลให้เกิดความสอดคล้องทางความคิด และเอกภาพของสังคมนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่าตามทัศนะของสื่อมวลชนนั้น ๆ ตัวอย่างของการวิพากษ์วิจารณ์สังคมตามที่ปรากฏอยู่ คือ บทบรรณาธิการ หรือข้อเขียนในคอลัมน์ต่าง ๆ หรือข้อคิดเห็นใน ในหน้าหนังสือพิมพ์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ถ่ายทอดมรดกทางสังคม (Heritage) นอกเหนือจากการที่สื่อมวลชนจะมีหน้าที่รายงานปรากฏการณ์และการแปลความของข่าวหรือ ปรากฏการณ์ทางสังคมแล้ว สื่อมวลชนยังสามารถให้ความรู้แก่ผู้รับสารได้ ทั้งโดยทางตรง และโดยทางอ้อม ความรู้ดังกล่าวหมายถึงองค์ความรู้ (Body of knowledge) วิชาการ นวัตกรรม ค่านิยม อุดมการณ์ และกฎหมาย เป็นต้น การนำเสนอของสื่อมวลชนนี้เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ให้แก่

สังคม รวมทั้งเป็นการถ่ายทอดความรู้ไปยังคนอีกรุ่นหนึ่งด้วยประสบการณ์ของคนอีกรุ่นหนึ่ง ผ่านสื่อมวลชน มรดกทางสังคมที่ผ่านสื่อมวลชนสะท้อนถึงวัฒนธรรมของสังคม และประสบการณ์ส่วนบุคคลของนักสื่อมวลชน การถ่ายทอดมรดกทางสังคมของสื่อมวลชน จึงแทรกอยู่ทั่วไปโดยตรงและแทรกอยู่ระหว่างบรรทัดในการนำเสนอของสื่อมวลชน การย้อนกลับไปศึกษางานของสื่อมวลชนในอดีตย่อมทำให้เห็นประวัติศาสตร์ทางความคิดของสังคมในยุคต่างๆ ได้เสมอ รวมทั้งยังมีหน้าที่ให้ความบันเทิงด้วย (entertainment) เดิม Lasswell ได้ชี้ให้เห็นว่า หน้าที่ของสื่อมวลชนที่สำคัญ มี 3 ประการข้างต้น แต่ Charles R. Wright ได้เพิ่มเติมภารกิจของสื่อมวลชนอีกประการ คือ การนำเสนอกิจกรรมบันเทิง ซึ่ง Lasswell ไม่ได้ครอบคลุมไว้ในหน้าที่ของสื่อมวลชน อันมีหน้าที่ 3 ประการข้างต้น แต่ยอมปฏิเสธไม่ได้ว่าสื่อมวลชนทุกแขนงมักนำเสนอด้านบันเทิงมากกว่าด้านอื่น ๆ ยิ่งในปัจจุบันแล้ว การเปิดรับสื่อมวลชนของบุคคลส่วนใหญ่ ก็เพื่อแสวงหาความบันเทิงให้กับตนเอง หรือ มิฉะนั้นก็เพื่อ ต้องการติดตามความเคลื่อนไหวของกิจกรรมบันเทิง

ผู้สื่อข่าว (News Reporter) ถูกเรียกว่า “หมาเฝ้าบ้าน” (Watch Dog) ที่ทำหน้าที่แสวงหาข่าวสารต่าง ๆ และส่งข้อมูลข่าวนั้นกลับมาตามระบบของสื่อสารมวลชน โดยให้ข่าวสารที่ส่งมา หรือ เสนอมานั้นเป็นประโยชน์ต่อผู้รับสาร หรือ ประชาชนทั่วไป ภายใต้จรรยาบรรณทางวิชาชีพ จริยธรรม และกฎหมาย การแสวงหาข้อมูลของผู้สื่อข่าวทำได้ด้วยวิธี การสัมภาษณ์ สอบถาม เข้าฟังการประชุม แถลงข่าว สัมมนา ติดตามเหตุการณ์เพื่อเจาะข่าวในคดีต่าง ๆ หรือ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำข่าว หรือ สารคดีเฉพาะเรื่อง จัดบันทึกเหตุการณ์จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม การถ่ายภาพ การบันทึกเทปเสียง เทปโทรทัศน์ วิดีโอเทป เขียนข่าวตามรูปแบบของการเสนอข่าวที่ถูกต้อง และชัดเจนโปร่งใส มีรายละเอียดตามความเหมาะสมสำหรับเรื่อง หรือ เหตุการณ์ที่ส่งข่าวให้กับกองบรรณาธิการ เพื่อพิจารณาก่อนเผยแพร่โดยการออกอากาศ หรือตีพิมพ์ในสื่อต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการนำเสนอข่าวแก่ประชาชนทั่วไป ผู้สื่อข่าวยังต้องทำหน้าที่รายงานสดเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารแบบรวดเร็วและตรงไปตรงมายังสถานที่เกิดเหตุการณ์นั้นๆ เช่น การเลือกตั้ง เหตุเพลิงไหม้ หรือ เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยผ่านอุปกรณ์การสื่อสารต่างๆ เช่น โทรศัพท์ วิทยุสื่อสาร เครื่องโทรสาร หรือ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น เพื่อให้ประชาชน หรือ สังคม ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่มีความถูกต้องแม่นยำ และเตรียมพร้อมรับกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น หรือ กำลังจะเกิดขึ้นได้

จากภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่มีความน่าเชื่อถือ และบทบาทหน้าที่เป็นที่ยอมรับประชาชน และสังคม ทำให้ผู้ผลิตภาพยนตร์ไทยมักหยิบบทบาทของผู้สื่อข่าวไปใส่ไว้ในภาพยนตร์สะท้อนภาพลักษณ์ออกมาถ่ายทอดสู่สายตาของประชาชนทั้งผู้ชมในประเทศ และบางเรื่องก็ถูกนำไปฉายยังต่างประเทศ ออกไปสู่สายตาของผู้ชมชาวต่างชาติ เพื่อเป็นการช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับภาพยนตร์ไทย และเป็นการสะท้อนสภาพสังคมของไทยให้ชาวต่างชาติได้รับรู้ โดยบทบาทของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อน

ภาพลักษณ์ในภาพยนตร์ไทยจะถูกกำหนดบทบาทด้วยบริบททางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการเมือง ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้ง ความต้องการของนายทุน และแนวทางของภาพยนตร์ในขณะนั้นและ ความต้องการของผู้บริโภคเป็นตัวกำหนดแนวของภาพยนตร์ที่ถูกสร้างขึ้น และกำหนดลักษณะท่าทางการแสดงออกของผู้ที่ได้รับบทบาทผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์ไทยด้วย

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ผู้สื่อข่าวถูกนำไปสะท้อนบทบาทผ่านตัวแสดงในภาพยนตร์ไทยในหลากหลายรูปแบบ ตั้งแต่เป็นตัวละครหลัก คือ พระเอก และนางเอกของเรื่อง เป็นตัวละครที่เป็นผู้ดำเนินเรื่องราวทั้งหมดตั้งแต่ต้นเรื่อง กลางเรื่อง และเป็นผู้คลี่คลายปมนำไปสู่บทสรุปของเรื่อง ซึ่งถือว่าเป็นตัวละครที่มีความสำคัญอย่างมากเป็นที่ยอมรับของผู้ชม ทำให้ภาพยนตร์ไทยเรื่องนั้น ๆ มีความน่าเชื่อถือและมีความสมจริงสมจังมากขึ้น เป็นตัวละครที่มีอิทธิพลกับเรื่องราวในภาพยนตร์เฉกเช่นเดียวกับบทบาทหน้าที่ในความเป็นจริงของผู้สื่อข่าวที่ประชาชนและสังคมให้การยอมรับ

แต่ในระยะต่อมา ผู้สื่อข่าวกลับถูกนำไปสะท้อนบทบาทในภาพยนตร์ไทย โดยมีภาพลักษณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีบทบาทหน้าที่น้อยลง มีความสำคัญกับเรื่องราวในภาพยนตร์ไทยน้อยลง ไม่มีบทบาท ไม่เห็นหน้า ไม่มีความสำคัญ ไม่มีความเด่นชัด เป็นเพียงนักแสดงประกอบฉากเท่านั้นและในบางครั้งกลับกลายเป็นตัวละครที่ไปสร้างความอับอายสับสน สร้างความน่ารำคาญให้กับตัวละครอื่นในภาพยนตร์ เช่น การแอบเข้าไปในบ้านผู้อื่น เพื่อให้ได้มาซึ่งภาพและข่าวที่ต้องการ การไปขัดขวางหรือพูดจาต่อว่าใส่ร้ายข่มขู่บุคคลอื่น ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการทำข่าว ซึ่งขัดต่อหลักการการทำงานและบทบาทหน้าที่อันแท้จริงของผู้สื่อข่าวที่ต้องทำหน้าที่ให้เกียรติตนเองและบุคคลอื่นภายใต้ความถูกต้องที่ต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้สื่อข่าวและสื่อมวลชน ที่ต้องไม่ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น โดยภาพลักษณ์ที่ถูกสะท้อนออกมานั้น อาจนำไปสู่การไม่ยอมรับจากประชาชนและจากสังคมได้

โดยในปัจจุบันภาพยนตร์ไทยที่ผลิตออกมาและเข้าฉายในโรงภาพยนตร์ หรือ เผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ มีการนำประเด็นปัญหาเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงในสังคม หรือ แม้แต่ข่าวที่เกิดขึ้นโด่งดังในสังคมไปผลิตเป็นภาพยนตร์เพื่อสะท้อนปัญหาสังคม หรือ เสียดสีสังคมมากขึ้น ทำให้อิทธิพลของภาพยนตร์ไทยกับการเสียดสีสังคมในยุคปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ สามารถสร้างกระแสและส่งผลกับประชาชนและสังคมได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น เสมือนเป็นการจำลองจากละครฉากใหญ่ คือ เรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง หรือ จากชีวิตจริงของคนในสังคม นำไปสร้างเป็นละครฉากเล็กใส่ไว้ในภาพยนตร์ซึ่งเนื้อหาบางอย่างนั้น หรือ ภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์อาจจะผิดแปลกไป หรือ ถูกบิดเบือนไปจากความเป็นจริง รวมถึงผิดไปจากสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของคนไทยที่แท้จริงเป็นอย่างมาก จนเกิดการเข้าไปผิดได้ในที่สุด การผลิตภาพยนตร์ไทยออกมาในลักษณะนี้ บางครั้งก็ผู้ผลิตภาพยนตร์เองมองว่าเป็นการสร้างขึ้นมาเพื่อความบันเทิงเพียงเท่านั้น แต่ในทางกลับกันผู้ชมบางกลุ่ม หรือ คนที่เคยได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์จริงที่เคยเกิดขึ้น อาจจะมีมองว่าเป็นเรื่องที่ไม่ควรนำมาล้อเลียนหรือทำซ้ำเพื่อเหมือนเป็นการถูกตอกย้ำปัญหา โดยเฉพาะหากเด็กและเยาวชนได้รับชม ก็อาจจะนำไปสู่การ

เลียนแบบพฤติกรรมแบบผิด ๆ ให้กับเด็กและเยาวชน หรือ สร้างความเข้าใจผิดให้กับผู้ชมได้ ในต่างประเทศ ภาพยนตร์ที่ถูกผลิตขึ้นมาก็จะมีการหยิบยกเอาเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในประเทศนั้น ๆ มาเป็นประเด็นสำคัญในการดำเนินเรื่อง และมีการเสียดสีสังคมกันอย่างแพร่หลาย แบบตรงไปตรงมา โดยหลายครั้งที่เรื่องราวดังกล่าวกลายเป็นประเด็นที่โด่งดังไปทั่วโลก และเกิดเป็นกระแสสังคมที่ถูกพูดถึงในวงกว้าง และเกิดเป็นกระแสความนิยม มีพฤติกรรมการเล่นแบบ หรือ นำไปปฏิบัติต่อกัน เกิดเป็นความคลั่งไคล้ในภาพยนตร์ หรือ แม้กระทั่งกลายเป็นกระแสต่อต้านขึ้นมาจนบานปลายนำไปสู่การชุมนุมประท้วงได้ในที่สุด อย่างเช่น เรื่องราวของศาสนาที่ไม่ควรนำมาล้อเลียน หรือ สร้างภาพยนตร์ออกมาเพื่อต้องการเสียดสี เพราะจะนำไปสู่การเข้าใจผิดและเกิดเป็นความขัดแย้งขึ้นในสังคมได้

ดังนั้น จากข้อมูลที่ปรากฏในข้างต้นทั้งหมด จะเห็นได้ว่า หากภาพยนตร์ไทยมีการนำบทบาทของผู้สื่อข่าวเข้าไปอยู่ในเรื่องของภาพยนตร์และสะท้อนภาพลักษณ์ออกมาแบบไหนก็ทำให้ประชาชนและสังคม เชื่อและคล้อยตามกับสิ่งที่ได้รับชมจากภาพยนตร์ได้ ตามคุณลักษณะของภาพยนตร์ที่เป็นสื่อที่มีอิทธิพลอย่างยิ่ง (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 2547, หน้า 340) ทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาให้เห็นถึงภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่ถูกผู้ผลิตภาพยนตร์สะท้อนออกมาผ่านบทบาทในภาพยนตร์ไทย จากวิธีการเล่าเรื่องที่เปลี่ยนแปลงไปตามพฤติกรรมของคนดู และแนวโน้มของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย รวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากบริบททางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครอง ที่อาจจะมีผลต่อภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกผู้ผลิตนำไปสะท้อนบทบาทออกมาผ่านภาพยนตร์ไทย และมองภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ทำหน้าที่อยู่จริงในสังคมปัจจุบัน เพื่อศึกษาให้รู้ว่า ปัจจุบันสังคมมองภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวอย่างไร ทิศทางใด และให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้สื่อข่าวในปัจจุบันมากน้อยเพียงใด โดยผู้วิจัยจะทำการศึกษาค้นคว้าหาองค์ความรู้ใหม่ เพื่อวิเคราะห์ออกมาให้เห็นอย่างชัดเจนในการวิจัยฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ต่อประชาชน สังคมและประเทศชาติต่อไป

1.2 คำถามวิจัย

- 1.2.1 การเล่าเรื่องเกี่ยวกับผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์ไทยเป็นอย่างไร
- 1.2.2 ผู้สื่อข่าวมีภาพลักษณ์ที่สะท้อนบทบาทในภาพยนตร์ไทยอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.3.1 เพื่อศึกษาการเล่าเรื่องเกี่ยวกับผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์ไทย
- 1.3.2 เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่สะท้อนผ่านภาพยนตร์ไทย

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่สะท้อนบทบาทในภาพยนตร์ไทย” ได้กำหนดขอบเขตช่วงเวลาที่ทำการศึกษา คือ ตั้งแต่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองครั้งใหญ่ ในเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2553 จนถึงปี พ.ศ. 2556 ซึ่งเป็นช่วงก่อนการเข้ามาบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 จนถึงปี พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นช่วงหลังการเข้ามาบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. โดยศึกษาภาพยนตร์ไทยที่ได้นำบทบาทผู้สื่อข่าวไปสะท้อนภาพลักษณ์ผ่านตัวละครที่ดำเนินเรื่องราวในภาพยนตร์ไทย ที่ผลิตและนำออกมามีฉายในโรงภาพยนตร์เท่านั้น

ช่วงของการศึกษาแบ่งโดยยึดจากประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. ฉบับที่ 97/2557 เรื่อง การให้ความร่วมมือต่อการปฏิบัติงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณะ เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเพื่อให้การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปสู่ประชาชนเป็นไปด้วยความถูกต้องปราศจากการบิดเบือนและความเข้าใจผิดอันจะส่งผลกระทบต่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ในข้อที่ 2 ที่ระบุว่า ห้ามมิให้บุคคลใด รวมทั้งบรรณาธิการ พิธีกร สื่อมวลชน และเจ้าของกิจการ สื่อสิ่งพิมพ์ รายการวิทยุโทรทัศน์ และรายการวิทยุกระจายเสียง เชิญบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เป็นนักวิชาการ หรือผู้ที่เคยเป็นข้าราชการ รวมทั้งผู้ที่เคยปฏิบัติงานในศาลและกระบวนการยุติธรรมตลอดจนองค์กรอิสระ มาให้สัมภาษณ์หรือแสดงความคิดเห็นในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดหรือขยายความขัดแย้งบิดเบือน และสร้างความสับสนให้กับสังคม รวมทั้งอาจนำไปสู่การใช้ความรุนแรง และข้อที่ 3 ที่ระบุว่า ผู้ประกอบกิจการและผู้ให้บริการด้านสื่อมวลชนทุกประเภททั้งที่เป็นของราชการ และเอกชน ไม่ว่าจะป็นสถานี และเอกชน ไม่ว่าจะป็นสถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีโทรทัศน์ภาคพื้นดิน สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เคเบิล โทรทัศน์ระบบดิจิทัลและโทรทัศน์อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ วารสาร หรือสื่อสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ รวมทั้งผู้บริการด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทุกประเภทอันรวมถึงการสื่อสารทางสังคมสื่อออนไลน์ มีหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามที่ได้รับแจ้งจากคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ทั้งนี้ ให้บุคคลดังกล่าว รวมทั้งบุคคลอื่นใดงดเว้นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในลักษณะข้อความอันเป็นเท็จหรือที่ส่อไปในทางหมิ่นประมาทหรือสร้างความเกลียดชังต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ องค์รัชทายาท และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ข่าวสารที่จะเป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ รวมทั้งหมิ่นประมาทบุคคลอื่น การวิพากษ์ วิจาร์ณการปฏิบัติงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เจ้าหน้าที่ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และบุคคลที่เกี่ยวข้องข้อมูลเสียง ภาพ วีดิทัศน์ ความลับของการปฏิบัติงานของหน่วยราชการต่าง ๆ (ราชกิจจานุเบกษา, 2557)

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เกิดความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของผู้สื่อข่าวในสังคมไทย

1.5.2 เพื่อรับรู้ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวไทยในสังคม จากการสะท้อนบทบาทผ่านภาพยนตร์ไทย

1.5.3 เพื่อให้ผู้สื่อข่าวไทยได้ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของผู้สื่อข่าวที่ดี ในการปฏิบัติหน้าที่ดี ต่อ สังคมและต่อวิชาชีพ สื่อสารมวลชน เพื่อให้เกิดประชาชนและประเทศชาติต่อไปในอนาคต

1.6 นิยามศัพท์

ภาพลักษณ์ หมายถึง ภาพที่เกิดจากความรู้ ความรู้สึกนึกคิด และจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ทำให้มองบุคคลหนึ่ง หรือ สิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นอย่างนั้น หรือ คิดว่า เป็นเช่นนั้น โดยในที่นี้คือภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าว

ผู้สื่อข่าว หมายถึง ผู้เขียนข่าว ผู้เสาะแสวงหาข่าว และรายงานข่าว ทำหน้าที่สร้างความเข้าใจและเป็นสื่อกลาง สื่อสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร เพื่อทำหน้าที่ให้เกิดความจริงขึ้นในสังคม

ภาพยนตร์ หมายถึง สื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสารมากที่สุด ไม่ว่าเชื้อชาติ ศาสนาใด ภาษาใด ก็สามารถดูแล้วเข้าใจตรงกัน ถึงการแสดงอิริยาบถต่าง ๆ ที่ถูกถ่ายทอดออกมาผ่านกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดภาพและ เสียง นำออกมาฉายเป็นภาพเคลื่อนไหวสู่สายตาของผู้ชม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนบทบาทในภาพยนตร์ไทย” ผู้วิจัยใช้แนวคิด และทฤษฎี ประกอบไปด้วย

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ (The Image)
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน (Functionalism)
- 2.3 แนวคิดการสร้างความหมายทางสังคม (Social Construction of Meaning)
- 2.4 ทฤษฎีการเล่าเรื่อง (Narrative Theory)

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ (The Image)

“ภาพลักษณ์” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Image” ซึ่งแต่เดิมใช้คำว่า ภาพพจน์ เป็นคำที่ใช้เพี้ยนไปจากความหมายที่แท้จริง เพราะพจน์มีความหมายว่า ที่ทำให้เกิดภาพ ฉะนั้น จึงหมายถึงคำ ที่ทำให้เกิดภาพในใจ ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Figure of Speech” เมื่อกล่าวถึงภาพพจน์แล้ว จึงเป็นเรื่องของเจ้าของภาษา การใช้คำพูดที่เป็นสำนวนโวหารทำให้นักเห็นเป็นภาพ

พลตรีพระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนาธิปพงศ์ประพันธ์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ ได้ทรงวินิจฉัยเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องว่า คำว่า “Image” เดิมนั้นราชบัณฑิตยสถาน ได้บัญญัติว่า “จินตภาพ” น่าจะตรงกับคำว่า “Imaginary” และทรงเห็นว่าน่าจะอนุโลมให้ใช้คำว่า “ภาพพจน์” แทนความหมายของ “Image” ได้ เพราะเป็นคำเพี้ยนที่ใช้กันแพร่หลาย (พรทิพย์ พิมลสินธุ์, 2545, หน้า 45) ปัจจุบันพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้อธิบายคำว่า “ภาพลักษณ์” ใน หน้าที่ 820 โดยให้ความหมายว่า คือภาพที่เกิดจากความนึกคิด หรือ คิดว่าควรจะเป็นเช่นนั้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542, หน้า 820)

เสรี วงษ์มณฑา (2527) กล่าวไว้ว่า ภาพลักษณ์เป็นความรู้ที่มีมนุษย์สร้างขึ้น (Subjective Knowledge) ซึ่งต่างจากความรู้ที่เรียนมาจากวิทยาศาสตร์ หรือ ประวัติศาสตร์ เพราะเป็นความรู้ที่เป็นความรู้สึกส่วนตัว และเป็นประสบการณ์ของเราเอง ซึ่งความรู้ที่ได้มาจากวิทยาศาสตร์ หรือ ประวัติศาสตร์ (Objective Knowledge) อันมีการจดตำราบันทึกไว้เป็นหลักฐานนั้น จะไม่เกี่ยวกับ ประสบการณ์ของเรา แต่เป็นบ่อเกิดของความรู้สึกส่วนตัว ความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติ กล่าวได้ว่า ในที่สุดแล้ว Objective Knowledge ก็พัฒนากลายเป็น Subjective Knowledge ในที่สุด

Boulding (1975) กล่าวว่า ภาพลักษณ์เป็นความรู้ และความรู้สึกของคนเราที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ เป็นความรู้ที่เราสร้างขึ้นเอง หรือ ที่เรียกว่าความรู้เชิงอัตวิสัย (Subjective- knowledge) ซึ่ง เป็นการสะสมเกี่ยวกับสิ่งต่างๆที่เราเชื่อว่าเป็นจริง เนื่องจากเราไม่สามารถรับรู้และทำความเข้าใจสิ่ง

ต่างๆ ได้อย่างถ่องแท้ เราจึงมักจะได้อะไร “ภาพ” บางส่วน หรือ ลักษณะกว้าง ๆ ของสิ่งเหล่านั้น ซึ่งมีความ ไม่แน่นอนชัดเจนอยู่ แล้วเราก็ตีความหรือให้ความหมายแก่สิ่งนั้นด้วยตัวเอง ความรู้เชิงอัตวิสัยนี้ ประกอบเป็นภาพลักษณ์ของเราที่มีต่อสิ่งต่างๆ ในโลก และพฤติกรรมของเราจะขึ้นอยู่กับความรู้เดิม ที่เรามีอยู่ในสมองด้วย

ภาพลักษณ์จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกระบวนการของความคิดและจิตใจ ซึ่งในเมื่อคนเรามีได้มีเพียงประสบการณ์ตรงกับโลกรอบตัวซึ่งเราสามารถสัมผัส ชิมรส ตมกลิ่น ได้ยินเสียง และได้เห็นด้วยตนเองเท่านั้น เรายังมีประสบการณ์ทางอ้อมอื่นๆ ด้วย ซึ่งประสบการณ์เหล่านี้ต้องอาศัยการตีความหมายของตัวเอง ภาพลักษณ์จึงเป็นสิ่งที่เรารับรู้มา โดยผ่านกระบวนการเลือกสรรและให้ความหมายของสิ่งต่างๆ

องค์ประกอบของภาพลักษณ์แยกได้เป็น 4 ส่วน ซึ่งในความเป็นจริง องค์ประกอบทั้ง 4 ส่วนนี้ มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างไม่สามารถแยกเป็นส่วนๆ ได้เด็ดขาด ได้แก่

1. องค์ประกอบเชิงการรับรู้ (Perception Component) เป็นสิ่งที่บุคคลได้จากการสังเกตโดยตรง สิ่งที่ถูกสังเกตนั้นจะเป็นสิ่งที่น่าสนใจไปสู่การรับรู้ ซึ่งอาจเป็นบุคคล สถานที่ เหตุการณ์ ความคิด หรือ วัตถุสิ่งของต่างๆ เราจะได้ภาพของสิ่งแวดล้อมต่างๆ โดยการรับรู้

2. องค์ประกอบเชิงการเรียนรู้ (Cognitive Component) ภาพลักษณ์ที่เป็นความรู้เกี่ยวกับลักษณะ ประเภท คุณสมบัติ ความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ที่ได้จากการสังเกตสิ่งที่ถูกรับรู้

3. องค์ประกอบเชิงความรู้สึก (Affective Component) ได้แก่ภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกผูกพันยอมรับ หรือ ไม่ยอมรับ ชอบ หรือไม่ชอบ

4. องค์ประกอบเชิงการกระทำ (Conative Component) เป็นภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับความมุ่งหมาย หรือ เจตนาที่จะเป็นแนวทางปฏิบัติต่อสิ่งเรานั้น อันเป็นผลของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเชิงความรู้ และความรู้สึก

องค์ประกอบเชิงการรับรู้ เรียนรู้ ความรู้สึก และเชิงการกระทำนี้ จะผสมผสานกันเป็นภาพของโลกที่บุคคลได้มีประสบการณ์มา โดยภาพลักษณ์ได้พัฒนาและก่อรูปขึ้นมาจากอดีตของผู้ที่เป็นเจ้าของภาพนั้น การเกิดภาพลักษณ์ตามแนวคิดของ Boulding นั้น จะมุ่งพิจารณาถึงลักษณะของการรับรู้ข่าวสาร (Message) ที่มีส่วนสัมพันธ์ หรือ มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ กล่าวคือ เมื่อมีการรับรู้ข่าวสาร อาจเป็นการสังเกตจากประสบการณ์โดยตรง หรือ โดยอ้อม ทั้งที่ผ่านสื่อมวลชนหรือสื่ออื่น ๆ จากข้อมูล หรือ จากการสังเกตก็ตาม ข่าวสารนี้จะผ่านกระบวนการรับรู้ มีการให้ความหมายแยกแยะลักษณะประเภท และความแตกต่างของสิ่งนั้นจากความรู้สึกที่สร้างขึ้นในตัวเรา ซึ่งความรู้ที่เกิดขึ้นนี้จะเกี่ยวข้องกับพื้นฐานประสบการณ์เดิม เช่น ทศนคติ ค่านิยม เกิดเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น แล้ว

พัฒนาเป็นความผูกพันที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบ หรือ ความรู้สึกนี้อาจจะไม่แสดงออกก็ได้

เมื่อภาพลักษณ์ที่มีอยู่แล้ว ได้รับการกระทบจากสิ่งที่รับรู้เข้ามาใหม่อาจเกิดผลต่อภาพลักษณ์ที่มีอยู่คือ

1. ภาพลักษณ์เดิมยังคงอยู่เหมือนเดิม ไม่ถูกกระทบกระเทือนแต่อย่างใด
2. ข้อมูลใหม่ที่รับเข้ามามีทิศทางเดียวกับภาพลักษณ์เดิม จะเกิดการประเมินคุณค่า และอาจทำให้ภาพลักษณ์เดิมเปลี่ยนแปลงไปบ้าง แต่จะสามารถให้คำอธิบายที่ชัดเจนขึ้น
3. ข้อมูลใหม่ทำให้ภาพลักษณ์เดิมเปลี่ยนแปลงโดยสิ้นเชิง ในบางครั้งอาจถึงขั้นเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของภาพลักษณ์นั้น

เมื่อบุคคลมีภาพลักษณ์ต่อสิ่งใดในความรู้สึกนึกคิดของตนแล้ว ภาพลักษณ์นี้จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ภาพลักษณ์ที่ได้ถูกสร้างขึ้นมาแล้ว ย่อมมีแนวโน้มที่จะเหนี่ยวนำพฤติกรรมของบุคคลให้หันคล้อยตามไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งภาพลักษณ์เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ยาก เพราะการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์อาจต้องไปกระทบกระเทือนโครงสร้างของพฤติกรรมมากมาย การพยายามสรรหาข้อมูลให้แก่บุคคลเพื่อเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ของเรานั้น ข้อมูลอาจจะถูกปฏิเสธได้ หากข้อมูลดังกล่าวไปขัดแย้งกับความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ หรือ ค่านิยมของบุคคลนั้น ข้อมูลใหม่ที่ให้ไปนั้น อาจจะถูกตีความว่าผิด หรือ การบิดเบือนก็ได้

Boorstin (1987) กล่าวว่า ภาพลักษณ์เป็นภาพที่มนุษย์รับรู้ด้วยการสร้างขึ้นมาจากเหตุการณ์เทียม (Pseudo-Events) ซึ่งเป็นสิ่งที่จำลองเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นตามธรรมชาติเป็นการสร้างให้เข้าใจง่าย สามารถเข้าใจได้หลายความหมายและต้องมีความน่าเชื่อถือด้วย ในสายตาของผู้รับสาร ซึ่ง Boorstin กล่าวถึงภาพลักษณ์ในแง่ต่างๆ ดังนี้

1. **ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ถูกจำลองขึ้นมา** (An Image is synthetic) หรือ สังเคราะห์ขึ้นมา มิได้เกิดเองตามธรรมชาติเพื่อการสนองวัตถุประสงค์บางอย่างภายใต้การวางแผนที่กำหนดไว้เป็นแบบแผน เช่น แผนงานการประชาสัมพันธ์
2. **ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เชื่อถือได้** (An Image is believable) เพราะความเชื่อถือได้ คือ หัวใจของการสร้างภาพลักษณ์
3. **ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่อยู่นิ่งและรับรู้ได้** (An Image is passive) ต้องไม่ขัดแย้งกับความเป็นจริง แม้ในบางครั้งจะเป็นภาพที่สร้างขึ้นมา แต่ต้องถูกนำเสนอให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง จึงจะได้รับความ น่าเชื่อถือ
4. **ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจน** (An Image is vivid and concrete) คือ ความพยายามในการสร้างการรับรู้จากนามธรรมให้เป็นรูปธรรม เพื่อผลทางด้านอารมณ์ ความสนใจ ความน่า เชื่อถือ

5. **ภาพลักษณ์ต้องเป็นสิ่งที่ย่อยแก่การเข้าใจ** (An Image is simplified) คือ ต้องชัดเจนง่ายแก่การทำ ความเข้าใจและจดจาด รวมทั้งต้องมีความแตกต่างที่โดดเด่นและสื่อความหมายได้ครบ ถ้วนตามความ ต้องการ

6. **ภาพลักษณ์ในบางครั้งก็มีความหมายที่ตีความได้หลายแง่** (An Image is ambiguous) เพราะเป็น สิ่งที่มีลักษณะกำกวมระหว่างความคาดหวังในใจ หรือ ความอยากให้เป็นกับความเป็นจริง ดังนั้น การ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต้องสามารถหาจุดร่วมระหว่างความจริงและความคาดหวังให้ได้สมดุลกัน

ผู้วิจัยจะนำแนวคิดภาพลักษณ์นี้ มาวิเคราะห์ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกนำไปสะท้อนบทบาทในภาพยนตร์ไทยที่ได้นำมาศึกษา โดยผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์จากการดูภาพยนตร์ที่ละเรื่องในฉากที่มีบทบาทของผู้สื่อข่าวที่ถูกสร้างขึ้นมาจากเหตุการณ์เทียมในภาพยนตร์ และนำบทบาทของผู้สื่อข่าวมาวิเคราะห์ตามแนวคิดภาพลักษณ์ เพื่อให้เห็นว่าแต่ละช่วงปีของการศึกษาของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนสังคมมองภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ทำหน้าที่จริงในสังคมขณะนั้นออกมาในภาพลักษณ์แบบใด เป็นภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือหรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยจะได้ทำการวิเคราะห์ออกมาจากภาพยนตร์ให้เห็นอย่างชัดเจนในขั้นตอนของการสรุปผลการวิจัยต่อไป

2.2 แนวคิดบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน (Functionalism)

ในสังคมประชาธิปไตยหน้าที่หนึ่งของสื่อมวลชนที่มีคุณค่าอย่างสูง คือ เปน “สุนัขเฝ้ายาม” (Watchdog) ที่คอยเฝ้าดูความผิดปกติที่จะเกิดขึ้นกับบ้านเมืองและสงสัญญาณเตือนภัยให้ประชาชน ผู้ที่จะทำหน้าที่นี้ได้ คือ สื่อมวลชนที่มีอิทธิพลปลอดจากอิทธิพลอำนาจของรัฐ (วิภา อุดมฉันท, 2541, หน้า 290-291) จึงเปนเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับสื่อมวลชน ไมวาจะเป็นสื่อมวลชนแขนงใดก็ตาม ไม่ควรที่จะละเลยความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่โดยเฉพาะสื่อมวลชนในสังคมปัจจุบันตามทัศนะของเดนิสแมคควอล (Denis Mcquail) นักสังคมศาสตร์ คำว่า“หน้าที่”หมายถึงผลสะท้อน หรือ ผลที่บังเกิด (Consequence) ของกิจกรรมการสื่อสารและจะสะท้อนให้เห็นลักษณะที่กำลังทำงานในสังคม ผลที่บังเกิดขึ้น และได้บังเกิดผลอันเปนการสนองตอบความต้องการของสังคม โดยเฉพาะในสังคมสมัยใหม่ เรายังคงต้องการรายงานสภาวะสิ่งแวดล้อมและแจ้งเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อสังคม แต่ความรับผิดชอบนี้ตักเปนของสื่อมวลชนแทนคนเฝ้ายาม (Watchman) และเปนผลงานของสื่อมวลชน (ยุพา สุภากุล, 2540, หน้า 26)

หน้าที่ของสื่อมวลชน (Functions) ได้มีผู้เสนอหน้าที่ของสื่อมวลชนไวหลายทนานทั้งนี้โดยการแบ่งหน้าที่อย่างงาย ๆ ในขณะที่สื่อมวลชนยังไม่เจริญ และกลายมาเปนหน้าที่ที่ซับซ้อนมากขึ้นในสังคม การสื่อสาร ปัจจุบันภารกิจของสื่อมวลชนที่สำคัญ (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533, หน้า 35-39) ได้แก่

1. การสอดส่องแจ้งข้อเท็จจริงให้กับสังคม (Surveillance) โดยการรายงานข่าวและการนำเสนอข่าว (News) ที่เกิดขึ้นแจ้งให้กับประชาชนรับทราบ การนำเสนอข่าวจะต้องเป็นสารสนเทศ หรือข้อเท็จจริงที่ได้จากเหตุการณ์หรือแหล่งข่าวมิใช่เกิดจากการตีความ และสอดคล้องค่านิยมส่วนตัวของสื่อมวลชน (ผู้สื่อข่าว)

2. การวิพากษ์วิจารณ์สังคม (Correlational) การวิพากษ์วิจารณ์เป็นผลพวงจากการให้คุณค่าของข่าวที่เกิดขึ้นภายในสังคม การวิจารณ์จึงไม่ใช่ข้อเท็จจริงแต่เป็นการแปลความหมาย (Interpretation) จากเนื้อหาของข่าวที่เกิดขึ้น ดังนั้น การวิพากษ์วิจารณ์จึงเป็นการเชื่อมโยงปรากฏการณ์ของข่าวนั้น ๆ กับทัศนคติของผู้เขียน เพื่อสนองต่อสภาพแวดล้อม หรือ บรรยากาศของสังคมในขณะนั้น ๆ งานของสื่อมวลชนในเชิงนี้ จึงมีลักษณะเป็นการนำเสนอเพื่อโน้มน้าวให้ผู้รับสารคล้อยตามสื่อมวลชน ทั้งนี้เพื่อหวังผลให้เกิดความสอดคล้องทางความคิดและเอกภาพของสังคม ในการนำไปสู่สิ่งที่ดีกว่าตามทัศนะของสื่อมวลชนนั้น ๆ ตัวอย่างของการวิพากษ์วิจารณ์สังคมตามที่ปรากฏอยู่ คือ บทบรรณาธิการ หรือ ขอเขียนในคอลัมน์ต่าง ๆ หรือข้อคิดเห็นหนาในของหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

3. การถ่ายทอดมรดกทางสังคม (Heritage) นอกเหนือจากการที่สื่อมวลชนจะมีหน้าที่รายงานปรากฏการณ์ และการแปลความของปรากฏการณ์ทางสังคม (ข่าว) แล้ว สื่อมวลชนยังสามารถให้ความรู้แก่ผู้รับสารได้ทั้งโดยทางตรง (การศึกษา) และโดยทางอ้อม (การเรียนรู้) ความรู้ดังกล่าว หมายถึง องค์ความรู้ (Body of Knowledge) วิชาการ นวัตกรรม ค่านิยม อุดมการณ์ และกฎหมาย เป็นต้น การนำเสนอของสื่อมวลชนนี้ เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ให้แก่สังคมรวมทั้งเป็นความสามารถถ่ายทอดความรู้ไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง ด้วยประสบการณ์ของคนอีกรุ่นหนึ่งผ่านสื่อมวลชน มรดกสังคมที่ผ่านสื่อมวลชนสะท้อนถึง วัฒนธรรมของสังคมและประสบการณ์ส่วนบุคคลของนักสื่อมวลชนการถ่ายทอดมรดกทางสังคมของสื่อมวลชน จึงแทรกอยู่ทั่วไปโดยตรงและแทรกอยู่ระหว่างบรรทัดในการนำเสนอของสื่อมวลชน การย้อนกลับไปไปศึกษางานของสื่อมวลชนในอดีต ย่อมทำให้เห็นประวัติศาสตร์ทางความคิดของสังคมในยุคต่าง ๆ ได้เสมอ

4. กิจกรรมบันเทิง (Entertainment) เดิม Lasswell ได้ชี้ให้เห็นว่า หน้าที่ของสื่อมวลชนที่สำคัญ มี 3 ประการข้างต้น แต่ Charles R. Wright ได้เพิ่มเติมภารกิจของสื่อมวลชนอีกประการ คือ การนำเสนอกิจกรรมบันเทิง ซึ่ง Lasswell ไม่ได้ครอบคลุมไว้ในหน้าที่ของสื่อมวลชน 3 ประการข้างต้น แต่ยอมปฏิเสธไม่ได้ว่าสื่อมวลชนทุกแขนง มักนำเสนอบันเทิงมากกว่าด้านอื่น ๆ ยิ่งในปัจจุบันแล้วการเปิดรับสื่อมวลชนของบุคคลส่วนใหญ่ ก็เพื่อแสวงหาความบันเทิงให้กับตนเอง หรือ มิฉะนั้นก็เพื่อต้องการติดตามความเคลื่อนไหวของกิจกรรม บันเทิง

อย่างไรก็ตาม รูปแบบของการนำเสนอและหน้าที่ของสื่อมวลชน มักมีความเกี่ยวข้องกันเสมอ เพราะหน้าที่ของสื่อมวลชนจะถูกนำเสนอในรูปแบบหนึ่ง ๆ ที่สอดคล้องกัน และรูปแบบของการนำเสนอ ก็สะท้อนหน้าที่ของสื่อมวลชนที่ตรงกัน จึงมักทำให้ความหมายทั้งสองปะปนกันเสมอ อย่างไรก็ตาม

ตาม ความสัมพันธ์ทั้งสองอาจมองในแง่ของการสนองตอบต่อผู้รับสารได้ ว่า ผู้รับสารมีความต้องการ และใช้สื่อมวลชนอย่างไร

บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในประเทศหนึ่งๆ เสมือนเป็นกระจกสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในประเทศนั้นๆ ปัญหาของสื่อมวลชนโดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว หรือ ประเทศที่กำลังพัฒนา คือ จะต้องปรับบทบาทและการกระทำหน้าที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนภายในประเทศของตน เพื่อความเป็นไปได้ และความอยู่รอดของสื่อมวลชนเอง บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในแต่ละสังคม แบ่งออกเป็นลักษณะใหญ่ ๆ 4 ประการ คือ (สมควร กวียะ, 2531, หน้า 68)

- บทบาททางด้านสังคม
- บทบาททางการเมือง
- บทบาททางด้านเศรษฐกิจ
- บทบาททางการศึกษา

สื่อมวลชนแต่ละประเภทอาจแสดงบทบาทและหน้าที่ของตน เน้นหนักไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งเล็กน้อยต่างกัน เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของสื่อมวลชนแต่ละประเภท เช่น โทรทัศน์ และ ภาพยนตร์ อาจเสนอบทบาทหนักไปทางการให้ความบันเทิง หนังสือพิมพ์รายวัน เน้นหนักทางด้าน การเสนอข่าวสารการเมืองและเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็สื่อมวลชนประเภทใด ก็ต่างมี บทบาทและอิทธิพลอย่างสำคัญต่อความรู้สึกนึกคิด และประชาคมติของประชาชนสื่อมวลชนจึงมีหน้าที่ และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

1. เสนอข่าวข้อเท็จจริง (Information Function) ได้แก่ การรายงานเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม และเหตุการณ์นั้นเป็นที่น่าสนใจของประชาชนโดยทั่ว ๆ ไป เพื่อให้สมาชิกในสังคมได้รับทราบเรื่องราวซึ่งกันและกัน ตลอดจนเรื่องราวอันเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวม ดังนั้น ข่าวจึงถือว่าเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของงานทางการสื่อสารมวลชน การเผยแพร่การกระจายข่าวสาร และเหตุการณ์หรือเรื่องราวข้อเท็จจริงต่าง ๆ ไปให้ประชาชนทราบจากสื่อมวลชนนั้น ซึ่งอาจจะมีทั้งประโยชน์และโทษ เพราะสื่อมวลชนบางประเภทอาจป้อนยาพิษให้แก่มวลชน ในขณะที่บางประเภท อาจก่อให้เกิดประโยชน์และเพิ่มพูนสติปัญญาแก่มวลชน

2. เสนอความคิดเห็น (Opinion Function) ในฐานะที่เป็นผู้นำที่สำคัญทางความคิดเห็นของมวลชน สื่อมวลชนจึงมีบทบาทสำคัญในการแสดงความคิดเห็นในปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือปัญหาต่าง ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของสังคม สื่อมวลชนสามารถสร้างทัศนคติทางการเมืองและประชาคมติ ข่าวสารที่แสดงความเห็นหรือวิพากษ์วิจารณ์ของสื่อมวลชนนั้น ย่อมจะทำให้ผู้รับสารมีปฏิกิริยาตอบโต้ออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ที่เป็นทัศนคติทางสังคม และการเมือง เช่น ชอบหรือชังนักการเมืองคนใดคนหนึ่ง เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับปัญหาใดปัญหาหนึ่ง

3. ให้ความบันเทิง (Entertainment Function) เป็นหน้าที่สำคัญของสื่อมวลชนทุกชนิด แม้แต่หนังสือพิมพ์ซึ่งมีบทบาทหนักไปในทางด้านข่าวสารการเมือง ก็ยังต้องจัดเนื้อที่ให้แก่การบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ เช่น มีสารคดี เรื่องสั้น นวนิยาย แพชั่น ฯลฯ วิทยูและโทรทัศน์ ตลอดจนภาพยนตร์ ก็จะแบ่งเวลาส่วนใหญ่ให้แก่รายการละคร ดนตรี ศิลปวัฒนธรรม เพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน แก่ผู้ฟังและผู้ชม ซึ่งเป็นการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดให้กับคนในสังคมได้มาก

4. ให้ความรู้ (Educational Function) ได้แก่ การให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ แก่มวลชน ทั้งนี้ เพราะการศึกษาไม่ได้จบอยู่แค่ประตูโรงเรียน หรือ สิ้นสุดลงที่รั้วมหาวิทยาลัยเท่านั้นประชาชนยังจำเป็นต้องการศึกษาอยู่เสมอ เพราะการศึกษาจะทำให้เข้าใจสภาพสังคมปัจจุบันรอบๆ ตัว การศึกษาจะช่วยประชาชนให้เป็นพลเมืองที่ดีของชุมชน และสามารถปรับปรุงคุณภาพของชีวิตในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สิ่งเหล่านี้จะมีและเกิดขึ้นได้ ก็ต้องอาศัยการศึกษาที่ถูกต้อง ซึ่งสื่อมวลชนช่วยได้อย่างมาก เพราะสื่อมวลชนเปรียบเสมือนมหาวิทยาลัยของประชาชนทุกเพศทุกวัย และทุกอาชีพ

5. เป็นผู้คอยทวงตังผู้ปกครอง เพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชน (Guardian) สื่อมวลชนในประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยจะทำหน้าที่คอยทวงตังผู้มีอำนาจ หรือ ผู้ปกครองมิให้มีการกระทำการนอกขอบเขต หรือ ผิดไปจากความต้องการของประชาชนด้วยวิธีการเสนอข่าวหรือบทความวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงานของรัฐบาลนักการเมือง หรือ ของข้าราชการ สื่อมวลชนที่ดีจะกระทำหน้าที่นี้ได้ ก็ด้วยความมีจริยธรรมไม่โอนเอียงเข้าข้างใดข้างหนึ่ง ในแง่นี้ สื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นผู้ที่รักษา หรือ ผู้พิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชน

6. เผยแพร่โฆษณา (Publicity & Advertising) หน้าที่ในการเผยแพร่โฆษณาในที่นี้หมายถึง การที่สื่อมวลชนทำหน้าที่ในการเผยแพร่และโฆษณา (Advertising Media) ซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงสำหรับสื่อมวลชนในด้านรายได้ส่วนหนึ่งของสื่อมวลชน ส่วนหนึ่งได้มาจากการขายเวลาของสถานี หรือ การขายเนื้อที่บนหน้าหนังสือพิมพ์ สำหรับการเผยแพร่โฆษณาซึ่งเป็นรายได้หลักที่สำคัญอย่างหนึ่งของสื่อมวลชน ทำให้ประชาชนได้ทราบและรู้จักสินค้า ผลิตภัณฑ์ บริษัทต่าง ๆ และมีโอกาสในการเปรียบเทียบ หรือ ตัดสินใจเลือกหรือใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีบทบาทมากต่อชีวิตประจำวันของมวลชน

7. ให้บริการสาธารณะ (Public Service) สื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่ได้ดีอีกประการหนึ่งในการช่วยให้บริการสาธารณะแก่สังคมส่วนรวม การเสนอข่าว หรือ ประกาศแจ้งข่าวสาร ซึ่งเป็นการบริการแก่มวลชน หรือ ข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน เช่น การเชิญชวนให้รณรงค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม การบำเพ็ญประโยชน์ การสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

โดยผู้วิจัยได้นำบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน จากแนวคิดบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนมาทำการวิเคราะห์บทบาทของผู้สื่อข่าวที่สะท้อนผ่านภาพยนตร์ไทยร่วมกับแนวคิดภาพลักษณ์ ว่าบท

บาท ของผู้สื่อข่าวที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยในลักษณะต่าง ๆ นั้น เป็นบทบาทในลักษณะใด สะท้อน นัยยะสำคัญและเป็นการกระทำที่มีผลต่อสังคมอย่างไร หรือ สะท้อนสิ่งที่สังคมกำลังมองผู้ที่ทำหน้าที่ เป็นผู้สื่อข่าว หรือ กำลังมองการทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าวในขณะนั้นออกมาในลักษณะใดตามการเปลี่ยนแปลง ของบริบททางสังคมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์ออกมาให้เห็นในขั้นตอนของการสรุปผล การวิจัย

2.3 แนวคิดการสร้างความหมายทางสังคม (Social Construction of Meaning)

บรรดาทฤษฎีทั้งหลายที่ถือว่าใช้แนวทางวัฒนธรรมศึกษานั้น ไม่ว่าจะมีความอธิบายรายละเอียด อย่างอื่นแตกต่างกันอย่างไรก็ตามแต่ทว่าจุดร่วมกันที่เป็นเสาหลัก คือ แนวคิดกับสิ่งที่เรียกว่า “ความ เป็นจริง” (Reality) นั้นเป็นสิ่งที่มิได้อยู่แล้ว (Given/Outthere) นักวัฒนธรรมศึกษาเชื่อว่า “ความเป็น จริงนั้น เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมา” (Construct) และเมื่อเชื่อมโยงแนวคิดนี้มาที่เรื่อง สื่อมวลชนเราจะ อธิบายได้ว่า ในด้านสื่อมวลชนสิ่งที่เรียกว่า “ข่าว” ไม่ใช่การรายงานความเป็นจริงที่เกิดขึ้น หากแต่ เป็นการ “สร้าง” ความเป็นจริงจากเหตุการณ์นั้นขึ้นมา (กาญจนา แก้วเทพ , 2545, หน้า 258)

ในส่วนของผู้รับสารแนวคิดการสร้างความหมายทางสังคม ได้อาศัยทัศนะของ G.M. Mead ที่เห็นว่าผู้รับสารมีได้ถูก (Passive) และนั่งรอตั้งรับให้สื่อมวลชนเป็นฝ่ายสร้างความจริงมารอบ ล้อมตัวเองอยู่ฝ่ายเดียว ในอีกด้านหนึ่งผู้รับสารจะมีลักษณะ Active และใช้เนื้อหาจากสื่อมวลชนมา สร้างสิ่งแวดล้อมของตัวเองด้วยเช่นกัน

แนวคิดนี้เริ่มจากคำอธิบายที่ว่า มนุษย์เรามีโลกแวดล้อมรอบตัวอยู่ 2 ระดับ คือ โลกทางกาย ภาพ (Physical World) ซึ่งเกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น พื้นดิน ท้องฟ้า แม่น้ำ ต้นไม้ และโลกทางสังคม (Social World) เกิดจากการสร้างของสังคมย่อมมีความหมายแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น แต่ละ ยุคสมัย

ในยุคปัจจุบันสื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความหมายทางสังคมขึ้นมา แวด ล้อมบุคคล แม้แต่ในกรณีที่บุคคลนั้นยังไม่เคยสัมผัสกับ “โลกทางกายภาพ” นั้นอย่างจริง ๆ เลย คน ไทยจำนวนมากไม่เคยมีโลกแห่งกายภาพที่เกี่ยวกับหิมะและการขึ้นเครื่องบินเลย แต่ก็มีโลกแห่งสังคม เกี่ยวกับความจริงทั้งสองเรื่องนั้นเป็นอย่างดีด้วยการทำงานของผู้สื่อข่าว

แนวคิดเรื่องการสร้างความหมายทางสังคมเกิดจากความเป็นจริง 3 ทัศนะ คือ (กาญจนา แก้วเทพ , 2545, หน้า 261)

1. การอธิบายทางภาษาศาสตร์ (Linguistic) เป็นการสนใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษา ความคิดและโลกทางสังคม Whorf & Sapir ได้นำเสนอแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับบทบาทของภาษากับ ความเป็นจริง ว่า ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างแนวคิด (Concept) เกี่ยวกับความเป็นจริง เริ่มตั้งแต่ข้อเท็จจริงง่าย ๆ ที่ว่า เมื่อเราเห็นโลกทางกายภาพที่เป็นวัตถุรูปร่างสูง ๆ มีส่วนที่เป็นสีเขียว

และสีน้ำตาล มี ส่วนที่กินได้ เราก็จะใช้ภาษาเรียกความจริงนี้ว่า “ต้นไม้” และในครั้งต่อไปหากเรา คิดถึงความเป็นจริง นี้ เราก็จะคิดออกว่านี่คือ “ต้นไม้”

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน ปัจจุบันคนส่วนใหญ่เปรียบเสมือนคนที่อยู่ในถ้ำ เราไม่ได้ ออกไปเผชิญความเป็นจริงด้วยตัวเอง แต่ได้เห็นความจริงโดยมองดูภาพเงาที่ปรากฏอยู่ภายในผนังถ้ำ จะปรากฏภาพอย่างไร ก็แล้วแต่รูปร่างของปากถ้ำโดยผนังถ้ำเปรียบเสมือนจอโทรทัศน์นั่นเอง ภาษา ต่างๆ ที่เราใช้กันอยู่ทุกวัน ล้วนเกิดมาจากสื่อมวลชนเป็นแหล่งใหญ่ โดยสื่อมวลชนเป็นตัวสร้างความ หมายของโลกทางสังคมโดยผ่านกลไกทางภาษา

2. การอธิบายของทฤษฎีปรากฏการณ์นิยม A.Schutz สนใจคำถามหลัก 3 คำถามคือ

- คนเราสร้างความหมาย (Make Sense) กับโลกรอบตัวอย่างไร เช่น ทำไมเราจึงรู้ว่า คักดี ศรี สำคัญกว่าเงิน หรือ ในทางตรงกันข้าม
- คนเราก่อสร้าง / ดัดแปลง สร้างใหม่และรื้อซ่อม (Construct / Reconstruct / Deconstruct) ชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างไร นักปรากฏการณ์นิยมมองว่าวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมมาก ที่สุด คือ วิถีชีวิตประจำวันของคนเรานั้นเอง เช่น หลังจากผ่านชีวิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ที่ได้ก่อสร้างวิธีการใช้ชีวิตประจำวันเอาไว้แบบหนึ่ง และเมื่อเริ่มทำงานใหม่ ๆ เราได้รื้อชีวิตประจำวันแบบนัก ศึกษา และสร้างวิถีชีวิตแบบคนทำงานบริษัทขึ้นมาได้อย่างไร
- คนเราสามารถทำอะไรไปได้โดยปริยาย โดยไม่ต้องหยุดคิด หรือ หยุดตั้งคำถามได้อย่างไร เช่น เราได้โดยปริยายว่าขึ้นรถเมล์ก็ต้องจ่ายสตางค์ ถึงที่หมายก็ต้องลง เจ้านายดูดำก็ต้องทำหน้าที่สลด เป็นต้น

คำตอบทั้ง 3 ข้อ สำนักปรากฏการณ์นิยม ตอบว่า ที่เราทำได้ทั้งหมดก็เพราะแต่ละคนมี “คลังแห่งความรู้ทางสังคม” (Stock of Social Knowledge) เอาไว้เป็นคู่มือ เมื่อเราเผชิญกับโลกเรา จึงสามารถเปิดคลังแห่งความรู้ออกมาใช้ได้ภายในพริบตาจนดูคล้ายทำได้โดยอัตโนมัติ

3. การอธิบายแบบทฤษฎีสื่อมวลชน หากนำแนวคิดเรื่องการสร้างความหมายทางสังคมมา อธิบายในด้านสื่อมวลชน จะอธิบายได้ว่า การสร้างความหมายนั้นเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นในระยะยาว อย่างหนึ่ง เช่น เมื่อได้รับข่าวสารไปแล้ว ผลกระทบระยะแรกคือ การเก็บข้อมูลเข้าสู่คลังความรู้ สร้าง ทิศนคติและค่านิยมต่าง ๆ หลังจากนั้นก็เป็นขั้นตอนที่มีปฏิกริยาตอบสนอง และเมื่อเวลาค่อย ๆ ผ่าน ไป ข้อมูลข่าวสารที่สะสมกันมากๆ เข้า ก็จะถูกจัดระบบและห่อหุ้มผู้รับสารจนกลายเป็นโลกแห่งความ เป็นจริงที่ถูกสร้างขึ้นตามเนื้อหาของทฤษฎี ทุกครั้งที่สื่อมวลชนเผยแพร่ผลงานออกไป ก็จะ สร้างผลกระทบได้หลายระลอก คือ มีผลในหลายระยะ ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว แต่ส่วน ที่น่าสนใจมากที่สุด คือ ผลระยะยาว ที่ เกิดจากการค่อย ๆ สั่งสมและตกตะกอนที่ละเล็กที่ละน้อยจน กระทั่งกลายเป็นผลึกทางวัฒนธรรมของผู้คน โดยสังคมยุคปัจจุบันสื่อมวลชนเป็นสถาบันสำคัญที่จัด วางรูป (Structure) ความเป็นจริงทางสังคมรอบ ๆ ตัว

ทำให้มีการศึกษาว่า กรอบแห่งความเป็นจริงแบบไหนที่สื่อมวลชนได้วางล้อมรอบตัวคน เช่น เมื่อให้เกณฑ์ว่า เนื้อหาของสื่อมวลชนจะมีลักษณะ “เห็นด้วยกับระเบียบสังคมที่มีอยู่” (Pro-social) หรือ มีลักษณะ “ชวนให้ต่อต้านสังคม” (All-social) ผลจากการวิเคราะห์ทุกครั้งจะพบอยู่เสมอว่า โดยส่วนใหญ่แล้ว สื่อจะนำเสนอเนื้อหาที่เห็นด้วยมากกว่าจะต่อต้านสังคมเพื่อสร้างความเป็นจริงว่า “ถึงจะมีข้อบกพร่องหรือปัญหาอะไร แต่สังคมนี้ก็ยังสามารถรับได้” นี่คือการอธิบายที่ว่า เพราะเหตุใดสังคมของเราจึงยังคงดำรงอยู่ได้อย่างต่อเนื่อง

โดยในแนวคิดนี้ ผู้วิจัยจะนำเอาการอธิบายแบบทฤษฎีสื่อมวลชน ของแนวคิดการสร้าง ความหมายทางสังคม มาใช้ในการวิเคราะห์ร่วมกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนและแนวคิดภาพลักษณ์ ว่า บทบาทของผู้สื่อข่าวที่ถูกนำมาสะท้อนผ่านภาพยนตร์ไทยเรื่องที่ทำการศึกษา นั้น เป็นบทบาทที่เห็นด้วยกับระเบียบสังคมที่มีอยู่ หรือ ต่อต้านสังคม สร้างความหมายออกมาให้สังคมได้เห็นอย่างไร เพื่อให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนที่มีผลต่อประชาชนและสังคมในช่วงนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.4 ทฤษฎีการเล่าเรื่อง (Narrative Theory)

ทฤษฎีการเล่าเรื่องมีความคิดว่ามนุษย์เป็นนักเล่าเรื่อง การตัดสินใจและการสื่อสารของมนุษย์ขึ้นอยู่กับเหตุผลที่ดี (Good Reason) ซึ่งแตกต่างกันไปตามสถานการณ์รูปแบบการสื่อสาร และเหตุผลที่ดีจะถูกควบคุมโดยภูมิหลังของบุคคล วัฒนธรรม ลักษณะนิสัย และอิทธิพลของภาษา ความมีเหตุผลของเรื่องราวที่เล่าขึ้นอยู่กับธรรมชาติของผู้เล่าเรื่อง ที่จะมีตรรกะถึงความน่าจะเป็น องค์ประกอบที่จะทำให้เรื่องราวปะติดปะต่อกัน การเลือกสรรเรื่องราวเพื่อสร้างความเพลิดเพลิน ทฤษฎีนี้จึงมองว่าการของคนเราเป็นการเล่าเรื่องหรือการบรรยายทั้งสิ้น โดยผู้เล่าเรื่องทำหน้าที่เป็นผู้ประพันธ์ หรือร่วมประพันธ์เรื่องราวที่นำมาเล่านั้น (รวมพร ศรีสุมานันท์ , 2541, หน้า 18)

องค์ความรู้ที่ศึกษาตัวเรื่องเล่า หรือ Narrative ได้กลายเป็นความรู้เฉพาะด้าน และ ได้รับการพัฒนาขึ้นมาอย่างจริงจังในช่วงหลังคริสต์ศตวรรษที่ 20 ซึ่งถือว่าเป็นองค์ความรู้ร่วมสมัย จึงใช้คำว่า เป็นองค์ความรู้ร่วมสมัย หมายถึงยุคที่การศึกษาเรื่องเล่ากลายมาเป็นสาขาวิชาเฉพาะอย่างเต็มตัว มีการกำหนดวัตถุประสงค์และวัตถุประสงค์ที่จะศึกษามีการกำหนดวิธีการที่ใช้ศึกษา เพราะฉะนั้น จึงเกิดเป็นองค์ความรู้ชุดหนึ่ง ซึ่งเรียกรวม ๆ ได้ว่าเป็น “ศาสตร์แห่งเรื่องเล่า” (Narratology) ซึ่งก็คือ ศาสตร์ที่ศึกษาตัว Narrative นั้นเอง (นพพร ประชาบุญกุล , 2542, หน้า 2)

ศาสตร์แห่งการเล่าเรื่อง (Narratology) เกิดจากการเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ในการศึกษาเรื่องเล่าใน 3 จุดใหญ่ ด้วยกันคือ

reflection	construction
fiction	non-fiction
appreciation	understanding

จุดแรก คือ การเปลี่ยนแปลงนิยามของเรื่องเล่าจากเดิมที่เรามองว่าเรื่องเล่าเป็นภาพสะท้อนความจริง Reflection มาเป็นเรื่องเล่าไม่ได้เป็นสิ่งที่สะท้อนโลกของความเป็นจริง แต่เรื่องเล่ามีการประกอบสร้างในตัวเอง ฉะนั้น จุดนี้จะให้ความสำคัญกับสิ่งที่เรียกว่า Construction ของเรื่องเล่ามากกว่าการสะท้อนความจริงที่อยู่ข้างนอก

จุดที่สอง ที่มีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทัศน์ของการศึกษา คือ เรื่องขอบเขตของเรื่องเล่าจากเดิม ที่เรื่องเล่าถูกมองว่าจำกัดตัวอยู่เฉพาะในวรรณกรรมเป็นเรื่องสมมติ Fiction ตอนนี้อขอบเขตของเรื่องเล่าได้ขยายออกไปสู่ตัวบทประเภทอื่น ที่เรียกว่า Non-fiction ขอบเขตกว้างขึ้นจากเดิมที่มีแต่เรื่องสั้น ขยายออกไปสู่สารคดี ฯลฯ

จุดที่สาม ที่มีการเปลี่ยนแปลงคือวัตถุประสงค์ในการศึกษา มีการเปลี่ยนจุดเน้นเป้าหมายในการศึกษาเรื่องเล่า จากเดิมที่เน้นเรื่องความซาบซึ้ง Appreciation เปลี่ยนมาเน้นที่ความเข้าใจ Understanding เป็นหลักแทน

องค์ประกอบการเล่าเรื่อง

องค์ประกอบการเล่าเรื่องมีอยู่ด้วยกัน 3 ประการได้แก่ (รวมพร ศรีสุมานันท์, 2541, หน้า 20)

1. เนื้อเรื่อง(Story) ในความหมายพื้นฐานเนื้อเรื่องหมายถึงเกิดอะไรขึ้นกับใคร Shlomith Rimmon Kenan (1992) ให้คำนิยามของเนื้อเรื่องว่า “การเปลี่ยนแปลงจากสภาวะหนึ่งไปสู่อีกสภาวะหนึ่ง” และ เนื้อเรื่องมีองค์ประกอบพื้นฐานได้แก่

1.1 โครงสร้างการเล่าเรื่อง (Narrative Structure) มีรูปแบบดังนี้

- ตัวละครและการปรากฏตัวในเรื่อง (Existents of Characters and Setting)

เป็นการ พิจารณามุขลิกภาพ บทบาท และหน้าที่ของตัวละคร รวมทั้งความสัมพันธ์ของตัวละครที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง

- ความสัมพันธ์ของเรื่องราว (The Relation in the Story) แบ่งเป็น

- การจัดลำดับตามเหตุการณ์ (Chronological) ตามเวลาที่เกิดขึ้น

- ผลกระทบที่เกิดขึ้น (Cause-Effect) โดยดูว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นมีผลกระทบ

อย่างไร

- การแก้ไขปัญหาหลังจากมีเหตุการณ์เกิดขึ้น (Problem-Resolve)

- การสรุปเรื่อง (Conclusion) ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ว่าจะมีวิธีการสรุปเรื่องเช่นไร โดยมี 2 ลักษณะคือ การสรุปเรื่องแบบปิด (Closing) คือการคลี่คลายปัญหาทั้งหมด มีบทสรุปที่ชัดเจนแน่นอน และการสรุปเรื่องแบบเปิด (Opening) คือการทิ้งปมปัญหาไว้ให้คิดไม่สรุปไปในทางใดทางหนึ่ง

1.2 พล็อตเรื่อง (Plot) ซึ่งจะมีลำดับการพัฒนาเรื่อง (Story Development) แบ่งออกเป็น 5 ชั้นได้แก่

- การเริ่มเรื่อง (Explosion) เป็นการชักจูงความสนใจให้ติดตามเรื่องราว มีการแนะนำฉากหรือ สถานที่ อาจมีการเปิดประเด็นปัญหา หรือ เผยปมปัญหา หรือ ปมความขัดแย้งเพื่อชวนให้ติดตาม

- การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action) คือ การที่เรื่องราวดำเนินอย่างต่อเนื่อง และสมเหตุ สมผล ปมปัญหาหรือข้อขัดแย้งเริ่มทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ตัวละครอาจมีความลำบากใจ และสถานการณ์ก็อยู่ในช่วงยุ่งยาก

- ภาวะวิกฤต (Climax) จะเกิดขึ้นเมื่อเรื่องรากำลังถึงจุดแตกหัก และตัวละครอยู่ในสถาน การณ์ที่ต้องตัดสินใจ

- การผ่านพ้นภาวะวิกฤต (Falling Action) คือ สภาพหลังจากที่ผ่านพ้นไปแล้ว เงื่อนงำและ ประเด็นปัญหาได้รับการเปิดเผย หรือ ข้อขัดแย้งได้รับการจัดออกไป

- การยุติของเรื่องราว (Ending) คือ การสิ้นสุดของเรื่องราวทั้งหมด การจบอาจหมายถึงความสูญเสีย อาจจบแบบมีความสุข หรือ ทิ้งท้ายไว้ให้คิด

โดยในระหว่าง 5 ชั้น อาจมีจุดหักเหของเรื่อง (Turning Point) เกิดขึ้นแทรกอยู่ ซึ่งจุดหักเหนี้อาจจะมีมากกว่าหนึ่งครั้งก็ได้ เช่น การแนะนำตัวละครใหม่ การให้ข้อมูล หรือ อารมณ์ใหม่เข้าไปในเรื่อง

1.3 แก่นความคิดหลัก (Theme) หมายถึง แก่นความคิดหลักในการดำเนินเรื่อง เป็นวัตถุประสงค์ หลักที่ผู้เล่าเรื่องต้องการจะสื่อ โดยเฉพาะเมื่อต้องการวิเคราะห์ถึงใจความสำคัญของเรื่อง จำเป็น ต้องจับความสำคัญของเรื่องให้ได้ มิเช่นนั้น อาจจะไม่รู้ถึงวัตถุประสงค์หลักที่ผู้เล่าเรื่องต้องการจะถ่ายทอด

2. วาทกรรม (Discourse) หมายถึง เรื่องราวถูกบอกกล่าวอย่างไรวาทกรรมเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างบทกับบริบท (Text and Context) ในลักษณะที่ผู้ร่วมสื่อสารรู้ความหมาย การวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis) มีสาระสำคัญคือการพยายามศึกษา สืบค้นถึงกระบวนการ และขั้นตอนลำดับเหตุการณ์และรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ ในการสร้างเอกลักษณ์และความหมายให้กับสรรพสิ่งที่ห่อหุ้มเราอยู่ในสังคมในรูปของวาทกรรม และภาคปฏิบัติการของวาทกรรมว่าด้วยเรื่องนั้น ๆ ว่ามีความเป็นมาอย่างไร มีการแย่งชิงพื้นที่ทางความคิดอย่างไร เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลสถาบันสถานที่

เหตุการณ์อะไรบ้าง และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการสร้าง และต้องมาคู่ต่อไปว่ามีกฎเกณฑ์อะไรกำกับ การพูด การเขียน และการคิดในเรื่องนั้น รวมถึงการวิเคราะห์ดูว่าสิ่งที่ว่านั้นมีหน้าที่ หรือ มีบทบาทอย่างไรในสังคม กล่าวคือ เป็นการศึกษาภาคปฏิบัติการจริงของวาทกรรมนั้น ซึ่งจะช่วยให้เราเห็นถึง เครือข่ายของสภาพสังคมที่วาทกรรมชุดนั้นดำรงอยู่อย่างละเอียด (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2540) วาทกรรมสามารถพิจารณาได้จากมิติต่างๆ อาทิ

2.1 การมีส่วนร่วม (Participants) การเล่าเรื่องถือเป็นการกระทำที่มีการสื่อสารกับผู้อื่น โดย การเล่าเรื่องไม่มีการแต่เรื่องที่เล่าเท่านั้น แต่ยังรวมถึงบุคคลที่เป็นผู้เล่าและผู้ฟัง ซึ่งเมื่อมีสื่อเกิดขึ้นรูปแบบการเล่าเรื่องได้เปลี่ยนจากการมีคนหนึ่งนั่งเป็นผู้ฟัง และอีกคนหนึ่งทำหน้าที่เล่า เรื่องเพนิยายต่าง ๆ มาเป็นการเล่าเรื่องผ่านทางลายลักษณ์อักษร โดยสถานการณ์ต่างๆ ซับซ้อนมากขึ้นเพราะแทน ที่จะเป็นการฟังคนเล่าอย่างเดียว กลายมาเป็นการอ่านจากตัวหนังสือที่มีผู้ประพันธ์ขึ้น โดยในการเล่า เรื่อง สามารถแบ่งผู้มีส่วนร่วมออกเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

- ผู้แต่งจริง หมายถึง ผู้แต่งจริง ๆ ที่เป็นมนุษย์มีเลือดเนื้อในโลกความเป็นจริง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้แต่งจริงกับเนื้อเรื่องไม่ได้เป็นไปอย่างตรง ๆ หากแต่ผ่านเทคนิคทางวรรณกรรมและภาษา

- ผู้แต่งในเรื่อง หรือ ผู้แต่งโดยนัยยะ หมายถึง ผู้แต่งเรื่องตามความรู้สึกของคนอ่าน หรือ คน ดูเรื่อง เป็นผู้ที่มีผู้อ่านสร้างขึ้น โดยการประมวลจากองค์ประกอบทั้งหมดของเนื้อเรื่อง

- ผู้เล่า หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่บอกเล่าเรื่องราวในเนื้อเรื่อง เป็นผู้ที่มีผู้แต่งจริงสร้างขึ้น เพื่อใช้ เป็นเครื่องมือในการเสนอและดำเนินเรื่อง

- ผู้ฟังการเล่า หมายถึง ผู้รับฟังในเรื่องที่ผู้เล่าเรื่องเป็นคนถ่ายทอดให้ฟัง
- ผู้อ่านในเรื่อง หรือ ผู้อ่านโดยนัยยะ หมายถึง ผู้อ่านที่ผู้แต่งจริงคิดว่าจะนำเสนอเรื่องราวให้ รับรู้โดยไม่เฉพาะเจาะจงว่าเป็นใคร

- ผู้อ่านจริง หมายถึง ผู้ชมที่มีเลือดเนื้อจริงๆ ซึ่งเป็นผู้อ่าน หรือ รับชมเรื่องนั้น ๆ โดยการ อ่านนั้น สามารถที่จะตีความไปหลากหลายแล้วแต่ประสบการณ์ของผู้อ่านแต่ละคน

2.2 มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of View) แบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักๆ คือ

- มุมมองบุคคลที่หนึ่ง (First-Person Narrator) เป็นการเล่าเรื่องที่ตัวเอกของเรื่อง เป็นผู้เล่าเรื่องเอง ข้อสังเกตในการเล่าเรื่องชนิดนี้คือตัวละครมักเอ่ยคำว่า “ผม” หรือ “ฉัน” อยู่เสมอ ข้อดี ของการเล่าเรื่องชนิดนี้ คือ ตัวละครหลักเป็นผู้เล่าเอง ทำให้ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ แต่มีข้อเสีย ตรงเป็นการเล่าเรื่องที่อาจมีอคติปะปนอยู่ การใช้มุมมองแบบนี้มักมุ่งสื่อความคิด หรือ ตีความ เหตุการณ์ต่าง ๆ ในมุมมองของตัวละครที่เป็นผู้เล่าเรื่อง

- มุมมองบุคคลที่สาม (Third-Person Narrator) แบ่งเป็น

- ผู้เล่าอยู่ร่วมในเหตุการณ์ด้วย คือ การที่ผู้เล่ากล่าวถึงตัวละครตัวอื่น เหตุการณ์อื่น

ที่ตัวเองพบเห็นหรือเกี่ยวข้องกับ

- ผู้เล่าไม่อยู่ร่วมในเหตุการณ์ โดยทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์เป็นมุมมองที่ผู้สร้างพยายามให้เกิดความเป็นกลางปราศจากอคติในการนำเสนอ เป็นการเล่าเรื่องที่ไม่สามารถเข้าถึงอารมณ์ของตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง เนื่องจากการเล่าเรื่องจากวง นอก เป็นการสังเกตหรือรายงานเหตุการณ์โดยให้ผู้ชมตัดสินเรื่องราวเอง

- ผู้เล่าไม่อยู่ร่วมในเหตุการณ์ แต่สามารถรู้สึกถึงความคิดข้างในของตัวละครในเรื่อง หรือเรียกว่า ผู้เล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน (Omniscient) คือ การเล่าเรื่องที่ไม่มีข้อจำกัด สามารถหยั่งรู้จิตใจของตัวละครทุกตัว สามารถย้ายเหตุการณ์ สถานที่และข้ามพ้นข้อจำกัดด้านเวลา สามารถย้อนอดีต ก้าวไปในอนาคตและสามารถสำรวจความคิดฝันของตัวละครอย่างไร้ขอบเขตมุมมองแบบนี้ มักจะพบในภาพยนตร์มากที่สุด

2.3 จำนวนของผู้เล่าเรื่อง ในบางเรื่องอาจมีผู้เล่าคนเดียว (Uni-Narrator) ขณะที่บางเรื่องอาจ มีผู้เล่ามากกว่าหนึ่งคน (Multi-Narrator) ซึ่งเล่าถึงรายละเอียดย่อยของเหตุการณ์ และมีผู้เล่าหลัก (Frame Narrator) คอยคุมการเล่าเรื่อง และปะติดปะต่อเรื่องทั้งหมดเข้าด้วยกัน

2.4 ระยะห่างในการเล่าเรื่อง (Narrative Distance) หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่าเรื่องกับเหตุการณ์หรือตัวละครในเรื่อง โดยสามารถพิจารณาได้ใน 2 แง่ คือ ในแง่ของสถานที่และเวลา ว่ามีระยะห่างจากขณะที่เล่าเรื่องแค่ไหน และพิจารณาในแง่ของอารมณ์ แบ่งเป็น

- Transparency คือ การเล่าแบบมีระยะห่างมาก โดยผู้เล่าไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องทำหน้าที่เพียงถ่ายทอดเรื่องราว

- Irony คือ การเล่าด้วยอารมณ์แบบเสียดสี เย้ยหยัน

- Self-Consciousness คือ การเล่าแบบมีระยะห่างน้อยผู้เล่าเอาตัวเองเข้าไปผูกพันกับเรื่อง รวที่เล่า

2.5 เวลาของการเล่าเรื่อง (Narrative Time) สามารถพิจารณาจาก 3 องค์ประกอบคือ

- ลำดับเวลา (Order) โดยทั่วไปการเล่าเรื่องมักเป็นไปตามลำดับเวลา อย่างไรก็ตามก็ ยังมีวิธี การเล่าเรื่องแบบที่ไม่เรียงลำดับเวลา ที่สามารถแบ่งเป็น

- Analepsis หรือ Flashback คือการเล่าเหตุการณ์ในอดีตโดยอาเป็นอดีตที่อยู่นอกเหนือไปจากเรื่องหลัก หรือ รวมอยู่ในเรื่องหลัก

- Prolepsis หรือ Foreshadowing คือ การเล่าเหตุการณ์ในอนาคต เช่น การคาดเดาเหตุการณ์ล่วงหน้า ซึ่งมักเป็นการเล่าโดยมุมมองแบบบุคคลที่หนึ่ง

- ระยะเวลา (Duration) เป็นการดูความสัมพันธ์ระหว่างเวลาของเนื้อเรื่อง (story time) และ เวลาของการเล่าเรื่อง หรือ เวลาของวาทกรรม (Narrative / Discourse Time) จำแนกได้อีกดังนี้

- Scene คือ เวลาของวาทกรรมกับเนื้อเรื่องใช้เวลาเท่ากัน
- Pause คือ เวลาของเนื้อเรื่องเท่ากับศูนย์ โดยเป็นการหยุดเวลาของเนื้อเรื่องไว้เพื่อขยายความ

- Ellipsis คือ เวลาของวาทกรรมเท่ากับศูนย์ โดยตัดหรือข้ามเหตุการณ์นั้นไปเลย

- Summary คือ เวลาของวาทกรรมสั้นกว่าเวลาของเนื้อเรื่อง เช่น การสรุปเรื่องที่ มีระยะเวลายาวนานโดยใช้ภาพเพียงไม่กี่ภาพ

- Stretch คือ เวลาของวาทกรรมยาวกว่าเวลาของเนื้อเรื่อง เช่น การใช้ภาพ Slow motion หรือ การยืดบางจังหวะของเหตุการณ์ให้ยาวนานกว่าความเป็นจริง

- ความถี่ (Frequency) เป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความบ่อยครั้งที่เหตุการณ์ เกิดขึ้นในเรื่องกับความบ่อยครั้งที่ถูกเล่า หรือ ถูกกล่าวถึง จำแนกได้เป็น

- Singulative Narration คือ การเล่าเรื่องถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่ากับจำนวนครั้งที่เกิดขึ้น เช่น เหตุการณ์เกิดขึ้นครั้งเดียว ในเรื่องก็เล่าถึงครั้งเดียว พบมากในการ เล่าเรื่องทั่วไป

- Repetitive Narration คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งเดียว แต่นำมาเล่าถึงซ้ำ ๆ มากกว่า 1 ครั้ง เช่น การเล่าเหตุการณ์เดียวกันจากมุมมองของผู้เล่าคนละคน พบมาก ในวาทกรรมสมัยใหม่

- Iterative Narration คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหลายครั้ง แต่ถูกเล่าถึงเพียงครั้งเดียว เช่น การเล่าถึงเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นในอดีต

3. การจัดลำดับตารางเนื้อหา (Schedule) หมายถึง วิธีการที่เนื้อเรื่องและการเล่าเรื่องได้ถูกจัดวางเนื้อหาไว้ตามลำดับ เช่น การจัดผังรายการในแต่ละวันของโทรทัศน์ สำหรับภาพยนตร์นั้นการจัดลำดับ ตารางเนื้อหาไม่มีผลกับการเล่าเรื่องมากนัก

ผู้วิจัยจะนำทฤษฎีการเล่าเรื่องมาอธิบายองค์ประกอบของภาพยนตร์ โดยวิเคราะห์ออกมาให้เห็นแต่ละองค์ประกอบ ว่าภาพยนตร์ไทยที่มีบทบาทของผู้สื่อช่าวอยู่นั้น มีรูปแบบการเล่าเรื่องอย่างไรเหมือนหรือแตกต่างจากภาพยนตร์ไทยทั่วไปหรือไม่ มีแก่นความคิดในการเล่าเรื่องเป็นอย่างไรและให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้สื่อช่าวในการเล่าเรื่องมากน้อยแค่ไหน บทบาทของผู้สื่อช่าวส่วนใหญ่ในภาพยนตร์ไทยถูกใส่ไว้อยู่ในขั้นตอนใดของการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์เพื่อแยกแยะออกมาให้เห็นอย่างชัดเจนในการวิจัยสนเล่มนี้ต่อไป

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์

สุภาภรณ์ สุธรรมโกศล (2547) ได้อธิบายเรื่อง “การสร้างภาพลักษณ์เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของบุคคลในวงการบันเทิงที่เขทำงานการเมือง” ไว้ว่า สรุปลผลการวิจัยไว้ว่า กลุ่มบุคคลในวงการบันเทิง ทั้งที่สนใจเขทำงานการเมือง และไม่สนใจเขทำงานทางการเมือง สาขาอาชีพในวงการบันเทิง มีผลต่อภาพลักษณ์ที่มีความน่าเชื่อถือของบุคคลในวงการบันเทิงที่เขามาทำงานทางการเมืองด้วยเช่นเดียวกัน เนื่องจากว่าแต่ละอาชีพนั้น มีลักษณะงานและภาพลักษณ์ที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าจะเป็นการทำงานในวงการบันเทิงเหมือนกัน อย่างเช่น นักแสดงก็ขึ้นอยู่กับว่าจะได้รับบทใด ถ้าได้รับบทพระเอกหรือ บทที่ตัวละครมีความรู้ สุขุม ก็จะทำให้นักแสดงคนนั้น เป็นคนดูมีภาพลักษณ์ที่มีความน่าเชื่อถือ ผิดกับการที่ได้รับบทตัวร้าย หรือ คนที่มีอารมณ์เกรี้ยวกราด จะทำให้บุคคลผู้นั้นมีภาพลักษณ์ที่ขาดความน่าเชื่อถือ ในขณะเดียวกัน ถ้างานบันเทิงมีบทบาทหน้าที่เป็นพิธีกร หรือ ผู้ประกาศข่าว ก็อาจจะมีส่วนช่วยในเรื่องภาพลักษณ์ที่ดี มีความน่าเชื่อถือในการทำรายการที่เกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมือง เช่นเดียวกับนักการเมืองที่ก็ต้องมีการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี โดยเฉพาะภาพลักษณ์ของนายกรัฐมนตรี ดวงพร จำปาศรี (2547) ได้อธิบายเรื่อง “ภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทย” ไว้ว่าจากการวิเคราะห์ข้อมูลภาพลักษณ์ที่เน้น ทางด้านการเมืองของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในส่วนที่เป็นความคิดเห็นในหนังสือพิมพ์ รายวัน 4 ฉบับ โดยการนำเสนอข้อมูลภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในหนังสือพิมพ์ จะเห็นได้ว่าหนังสือพิมพ์จะเป็นผู้รายงานข้อมูลข่าวสารวิพากษ์วิจารณ์เสนอแนะสภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ซึ่งเมื่อประชาชนเป็ตรีรับข่าวสารจากจากสื่อมวลชนก็จะทำให้เกิดภาพลักษณ์ต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ที่สื่อมวลชนได้เสนอ (Schrank,1988) นอกจากนี้ วอลเตอร์ ลิพพ์มันน์ ไคกลาวไวว่า สื่อมวลชนมีบทบาทในการสร้างภาพลักษณ์ต่าง ๆ ในหัวสมองของคนเรา สอดคล้องกับหลักการและทฤษฎีการกำหนดหัวข้อพิจารณา (Agenda-setting) โดยสื่อมวลชน ที่มองว่า การที่สื่อมวลชนให้ความสนใจโดยการเน้นการนำเสนอเนื้อหาข้อมูลบางเรื่อง และไม่เน้นการนำเสนอในบางเรื่องที่จะมีผลกระทบ ทำให้ประชาชนผู้รับสารรับรู้ความสำคัญของเรื่องราวต่าง ๆ ในสังคมตามที่สื่อมวลชนนำเสนอ ซึ่งการนำเสนอข้อมูลภาพลักษณ์ ของพ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ในหนังสือพิมพ์ จะทำให้คนเราได้มองเห็นภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่สะท้อนปรากฏออก มาจากหนังสือพิมพ์ได้อย่างชัดเจน

ส่วนภาพของบุคคลต่าง ๆ ที่ถูกนำไปเสนอผ่านทางโทรทัศน์ ก็จะเป็นตัวกำหนดภาพลักษณ์ให้กับผู้ชมเช่นเดียวกัน เช่นงานวิจัยเรื่อง “ภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่ปรากฏในข่าวประชาสัมพันธ์และละครโทรทัศน์” ของ ชญาน์ทัต วงศ์มณี (2552) สรุปลไว้ว่า รูปลักษณ์ภายนอกของผู้หญิงในข่าวประชาสัมพันธ์ที่มีการนำเสนอมากที่สุด คือ รูปลักษณ์ภายนอกของผู้หญิงในทิศทางบวก มีการนำเสนออารมณ์ความรู้สึกของผู้หญิงในข่าวประชาสัมพันธ์ในทิศทางที่เป็นลบมากที่สุด โดยในข่าวนั้นไม่ค่อย

เห็นคุณค่าในตัวผู้หญิง และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับผู้หญิงด้วยกันในชาวประชาสัมพันธ์น้อย ส่วนบริบทของผู้หญิงในชาวประชาสัมพันธ์ที่มีการนำเสนอมากที่สุด คือ บริบทภายในบ้านเป็นผู้หญิง ระดับธรรมดา ในฐานะผู้ถูกระทำเป็นส่วนใหญ่ และไม่ปรากฏอาชีพมากที่สุด รวมถึงตราของสินค้าต่างๆ ก็ถูกกำหนดภาพลักษณ์ผ่านทางโทรทัศน์ เห็นได้จากสิ่งที่ วรุต ศรีสมัย (2545) อธิบายไว้ในงานวิจัยเรื่อง “ภาพลักษณ์ตราสินค้าของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย” ที่ในปัจจุบันการแข่งขันในธุรกิจโทรทัศน์มีแนวโน้มที่รุนแรงมากขึ้น แต่ละสถานีจำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อดึงดูดผู้ชม ดังนั้นภาพลักษณ์ตราสินค้าจึงเป็นกลยุทธ์การตลาดที่ผู้บริหารของแต่ละสถานีโทรทัศน์ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อให้สถานีของตนมีภาพลักษณ์ที่โดดเด่นอยู่ในใจผู้ชม โดยภาพลักษณ์ตราสินค้านั้นเป็นการรับรู้ของผู้บริโภค ที่เกิดจากการเชื่อมโยงสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตราสินค้าที่มีอยู่ในความทรงจำของผู้บริโภค ดังนั้น ทุกสิ่งทุกอย่างของสถานีโทรทัศน์ที่นำเสนอสู่ผู้ชม ไม่ว่าจะเป็นรายการ โลโก้ สโลแกน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นข้อมูลที่ผู้ชมจะนำมาเชื่อมโยงกัน และส่งผ่านความหมายเกี่ยวกับตราสินค้านั้นไปสู่ผู้บริโภค เกิดเป็นภาพลักษณ์ตราสินค้าของสถานีโทรทัศน์ที่อยู่ในใจของผู้ชม สถานีโทรทัศน์ที่มีภาพลักษณ์ที่ดี ทำให้ผู้ชมชื่นชอบและเห็นถึงความแตกต่างจากตราสินค้าของคู่แข่ง ส่งผลให้ตราสินค้ามีโอกาสที่จะถูกเลือกจากผู้ชมได้มาก และที่สำคัญภาพลักษณ์ตราสินค้าของสถานีโทรทัศน์มีผลต่อความนิยมในรายการโทรทัศน์ และมีผลต่อรายได้หลักของสถานีโทรทัศน์ ก็คือเม็ดเงินที่มาจากกาโฆษณาของสินค้าต่าง ๆ โดยสิ่งที่ทำให้ภาพลักษณ์ตราสินค้าของสถานีโทรทัศน์ประสบความสำเร็จได้นั้น ก็คือ การที่ผู้ชมมีการรับรู้ภาพลักษณ์ตามที่กำหนดไว้ นอกจากประเด็นนี้แล้ว สื่อมวลชนยังช่วยกำหนดภาพลักษณ์ของบุคคลที่ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ร้ายกลับใจได้ โดย กาญจนา แก้วเทพ และอารยา ถาวรวันชัย (2539) อธิบายเรื่อง “ภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจที่ปรากฏในสื่อมวลชน” ว่า ภาพลักษณ์ที่ปรากฏจากผลการวิเคราะห์เนื้อหา และจากการสัมภาษณ์ผู้ผลิต พบว่าสามารถสร้างภาพของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจให้เกิดขึ้นได้ เมื่อวิเคราะห์ตามแนวคิดเรื่องการสร้างความเป็นจริงของ S.Hall แล้ว อาจกล่าวได้ว่า บรรดารายการต่างๆ ในสื่อมวลชนได้ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการสร้างความเป็นจริงของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจขึ้นมาเป็น Version เฉพาะ Version หนึ่ง คุณลักษณะของความเป็นจริงของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจนี้ประกอบขึ้นมาจาก ความจริงเดิม 2 คู่ คือคนดีกับคน ร้าย และวีรบุรุษกับคนธรรมดา และผลพวงจากการสร้างภาพลักษณ์มีผลต่อเนื่องไปถึงบุคคลหลาย ๆ กลุ่ม ดังนี้

- กลุ่มเจ้าของภาพลักษณ์ ได้แก่ บรรดา วีรบุรุษที่เป็นผู้ร้ายกลับใจ ทั้ง 2 กรณีภาพลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้นมา คือ เขาทั้งสองต่างเป็นผู้ที่ต่อสู้ชีวิตและฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ มาจนสำเร็จ แม้ว่าระหว่างทางจะเคยล้มเหลวผิดพลาด เพราะการมีความประพฤติเบี่ยงเบน แต่เมื่อกลับใจ เข้ามาสู่เส้นทางเดินของบรรทัดฐานสังคมได้แล้ว ก็สามารถต่อสู้จนประสบความสำเร็จได้

- ภาพลักษณ์เกี่ยวกับเนื้อหาที่ถูกนำเสนอ เนื่องจากสื่อมวลชนมีหน้าที่ที่ต้องชี้ทางแนะนำสั่งสอนแก่ผู้รับสารด้วย นอกจากจะนำเรื่องราวของคนดีมาเป็นตัวอย่างแล้ว ยังสามารถนำเอากรณีของคนเลวมาเป็นตัวอย่างได้ด้วย หากรู้จักกลยุทธ์ที่นำมาใช้

- ภาพลักษณ์ของรายการแต่ละรายการ การแสดงจุดมุ่งหมายเจตน์จำนงอย่างชัดเจนของทางรายการ จะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีและเป็นประโยชน์กับสังคมมากขึ้น

- ภาพลักษณ์ของผู้รับสาร ลักษณะการนำเสนอเรื่องราวของผู้ร้ายกลับใจนั้น มักจะเป็นการดึงเอาผู้รับสารเข้าไปมีส่วนร่วมกับรายการอยู่เสมอ เช่น เรียกร้องให้ผู้ชมมีท่าทีต่อผู้กระทำผิดที่ กลับใจ ตามแนวทางของรายการ ซึ่งเท่ากับเป็นการสร้างภาพลักษณ์ย้อนกลับมาที่ผู้รับสารด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้สื่อข่าว

วงศกร ศันสนียรัตน์ (2556) ได้สรุปผลการวิจัยเรื่อง “การสร้างตราสินค้าบุคคลของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ภาคสนามผ่านทวิตเตอร์” ว่าเมื่อผู้สื่อข่าวคืออาชีพหนึ่งในสังคมที่มีองค์กรข่าวเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีรายได้จากการขายข่าวสาร (มาลี บุญศิริพันธ์, 2537, หน้า 12) ถ้าจะเปรียบเปรียบหนังสือพิมพ์เป็นบริษัทสินค้าก็คือเนื้อหาข่าวสาร ผู้อ่านก็คือตลาด หรือ ลูกค้าที่หวังซื้อทั้งความรู้ และปัญญาจากผู้ทำหนังสือพิมพ์ โดยวัตถุประสงค์ใหญ่ของกิจการหนังสือพิมพ์ คือ การเสนอข่าว และความ เป็นข่าว สอดคล้องกับ ศิริชัย ศิริกายะ (2531 อ้างใน กมลชนก รุจิวัฒนพงศ์, 2550) ที่มองว่าข่าวสารที่จะนำเสนอ ควรมีลักษณะเอาใจตลาดผู้อ่าน และควรเสนอเนื้อหาเพื่อขยายจำนวนผู้รับสารของตน นอกจากนี้ สุดารัตน์ ดิษยวรรณ และอมรรัตน์ มหิทธิรุก (2557) ยังมองว่าเป็นการบูรณาการธุรกิจแบบแนวนอน ภายใต้สินค้าหลัก คือ ข่าว และการใช้ทรัพย์สินที่มีค่าที่สุดขององค์กร คือ คนก็คือผู้สื่อข่าว และความชำนาญที่มีอยู่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปรับตัวให้เข้ากับผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป คือ การเพิ่มช่องทางการสื่อสารกับผู้บริโภคให้รอบด้านมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับบริบททางเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีอยู่ มีความจำเป็นในการดำรงอยู่ทางธุรกิจที่ใช้ประโยชน์จากการมีเนื้อหา ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หลักขององค์กร ดังนั้นเห็นได้ว่า มีความจำเป็นในเชิงธุรกิจที่ต้องขยายฐานของลูกค้า ซึ่งในที่นี้ก็คือผู้รับสารนั่นเอง อีกประเด็นที่น่าสนใจของผู้สื่อข่าวคือการถูกแทรกแซงสื่อซึ่ง ภาวดี ทิพย์รักษ์ (2547) อธิบายเรื่อง “ภาพอาชีพผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ในภาพยนตร์ฮอลลีวูดกับที่ปรากฏอยู่ตามประสบการณ์ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไทย” โดยมองว่าประเด็นการแทรกแซงสื่อกับการรับมือผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไทย เป็นอีกประเด็นที่น่าสนใจ ผู้วิจัยพบว่า ภาพอาชีพผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ที่นำเสนอในภาพยนตร์ฮอลลีวูดที่ทำการศึกษานั้น ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไม่พอใจการกับแทรกแซงของระบบธุรกิจแต่ก็ยากจะต่อต้านได้ ปัญหานี้ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ทุกเรื่องที่ทำการศึกษา แม้ว่าผู้สื่อข่าวโทรทัศน์เองจะพยายามสร้างแรงเสียดทาน โดยสร้างมาตรฐานวิชาชีพ แต่ท้ายที่สุดก็พ่ายแพ้ให้แก่ฝ่ายทุนจากภาพยนตร์จึงเป็นการสะท้อนถึงความพ่ายแพ้ของผู้ที่รักศักดิ์ศรีและวิชาชีพผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ และเมื่อพิจารณาในส่วนของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไทย นำแปลกที่ผู้สื่อข่าวไทยมองว่า ไม่ค่อยรู้สึกถึงการแทรกแซงเท่าใดนัก แม้จะมีการแทรก

แข่งการทำงานของผู้สื่อข่าว ส่วนใหญ่ก็ยังอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ จึงดูเหมือนว่าผู้สื่อข่าวไทยไม่ค่อยเดือดเนื้อร้อนใจกับการกับแตรกแข่งขัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้สื่อข่าวส่วนใหญ่มองเรื่องการแตรกแข่งการทำงานของสื่อ รวมเข้ากับความเกรงอกเกรงใจผู้ใหญ่ ทำให้ผู้สื่อข่าวไทย จัดการหาทางออกให้กับปัญหาการแตรกแข่งสื่อ เริ่มต้นที่ปัจเจกบุคคล คือ การตรวจสอบเซ็นเซอร์ผลงานของตัวเอง โดยไม่จำเป็นต้องให้มีใครมาบอก หรือ ส่งเซ็นเซอร์ผลงานของตัวเองสะท้อนให้เห็นถึงรากฐานทางวัฒนธรรมอำนาจเป็นใหญ่ เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมความกลัวของผู้สื่อข่าวที่ไม่กล้าวิพากษ์วิจารณ์ผู้มีอำนาจหรือผู้มีพระคุณ การเซ็นเซอร์ตัวเองยังแสดงถึงบุคลิกภาพที่มีความเกรงอกเกรงใจผู้มีอำนาจสูงของผู้สื่อข่าวไทยอันแตกต่างจากบุคลิกภาพของผู้สื่อข่าวอเมริกันในภาพ ยนตร์ ซึ่งไม่ให้ความสำคัญกับการตรวจสอบผลงานเพื่อเซ็นเซอร์ตัวเองแต่อย่างใด

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนบทบาทในภาพยนตร์ไทย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบไปด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาจากการนำภาพยนตร์ไทยที่มีบทบาทผู้สื่อข่าวอยู่ในแต่ละยุค เพื่อศึกษาการสะท้อนภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวออกมาให้เห็นอย่างชัดเจนร่วมกับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งมีระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้มาจากการคัดเลือกภาพยนตร์ไทย ที่มีการนำเสนอบทบาทผู้สื่อข่าวอยู่ในการดำเนินเรื่องที่ผู้ชมสามารถเห็นได้อย่างชัดเจน โดยต้องปรากฏเห็นภาพของผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์เป็นระยะเวลามากกว่า 10 วินาทีขึ้นไป มีบทสนทนา หรือ มีการกล่าวถึงผู้สื่อข่าวในฉากที่ปรากฏให้เห็นชัดเจน หรือ ได้ยินอย่างชัดเจน

โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ช่วงตามการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองจากวิกฤตการณ์ทางการเมืองครั้งใหญ่ คือ ตั้งแต่ช่วงหลังการชุมนุมของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ คือ หลังเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2553 ถึง ช่วงก่อนที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. เข้ามาบริหารประเทศ ปี พ.ศ. 2556 และช่วงที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. เข้ามาบริหารประเทศ ปี พ.ศ. 2557 จนถึงเดือนธันวาคมปี พ.ศ. 2560 โดยในช่วง 8 ปี ที่ทำการศึกษามีภาพยนตร์ไทยที่มีบทบาทของผู้สื่อข่าวอยู่ในภาพยนตร์ รวม 16 เรื่อง ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกเฉพาะภาพยนตร์ไทยที่มีบทบาทผู้สื่อข่าวอยู่ในการดำเนินเรื่องรวมทั้งผู้ชมสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนในแต่ละช่วงออกมาได้ทั้งหมด 6 เรื่อง ดังนี้

- ช่วงที่ 1 ปี หลังเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2553 ถึงเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 2557 เป็นช่วงก่อน การเข้ามาบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. โดยภาพยนตร์ไทยที่มีบทบาทผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนออกมาอย่างชัดเจนในช่วงนี้ ได้แก่

- ดวงอันตราย	เข้าฉายเดือนกรกฎาคม	ปี พ.ศ. 2553
- ศพเด็ก 2002	เข้าฉายเดือนมีนาคม	ปี พ.ศ. 2554
- ปล้นนยะยะ 2	เข้าฉายเดือนเมษายน	ปี พ.ศ. 2555
- จิตสัมผัส	เข้าฉายเดือนสิงหาคม	ปี พ.ศ. 2556

- ช่วงที่ 2 หลังเดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ. 2557 ถึง เดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2560 เป็นช่วงหลังการเข้ามาบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. โดยภาพยนตร์ไทยที่มีบทบาทผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนออกมาอย่างชัดเจนในช่วงนี้ ได้แก่

- สตรีเหล็ก ตบโลกแตก เข้าฉายเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2557
- หลวงพี่แจ๊ส 4G เข้าฉายเดือนเมษายน ปี พ.ศ. 2559

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการชมภาพยนตร์ทั้งหมดที่ละเครื่อง แล้วผู้วิจัยทำการจดบันทึกข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ตามหลักแนวคิดและทฤษฎี เพื่อให้เห็นภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนบทบาทในภาพยนตร์ไทยของแต่ละช่วงที่ทำการศึกษาอย่างชัดเจน

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากการชมภาพยนตร์ทั้งหมด มาวิเคราะห์การสะท้อนภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวและการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ ของภาพยนตร์แต่ละเรื่อง ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 วิเคราะห์ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าว ที่ถูกสะท้อนออกมาผ่านภาพยนตร์ไทยแต่ละเรื่องที่ทำ การศึกษา เพื่อให้เห็นถึงการให้ความสำคัญ และการวางภาพลักษณ์ที่ชัดเจนของผู้สื่อข่าวในแต่ละช่วงปีที่ทำการศึกษาวิจัย โดยวิเคราะห์ร่วมกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน และการสร้างความหมายทาง สังคม

3.3.2 ศึกษาวิธีการเล่าเรื่อง โดยวิเคราะห์จากภาพยนตร์ไทยแต่ละเรื่องที่คัดเลือกมาประกอบด้วย เนื้อเรื่อง พล็อตเรื่อง แก่นความคิดหลัก ตัวละคร ลำดับการพัฒนาเรื่อง ความขัดแย้ง และภาษาที่ใช้ในภาพยนตร์

3.4 การนำเสนอข้อมูลการวิจัย

นำเสนอการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 บท ได้แก่ บทที่ 4 ทำการอธิบายเนื้อเรื่องย่อของภาพยนตร์แต่ละเรื่อง วิเคราะห์แยกให้เห็นตามโครงสร้างการเล่าเรื่องของภาพยนตร์แต่ละเรื่องออกมาให้เห็นอย่างชัด และบทที่ 5 วิเคราะห์และสรุปประเด็นสำคัญในเรื่องภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์ ร่วมกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน และการสร้างความหมายทางสังคม

จากนั้นในบทที่ 6 ผู้วิจัยจะสรุปผลและอภิปรายผลข้อค้นพบที่สำคัญในการศึกษาภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนบทบาทในภาพยนตร์ไทย ข้อจำกัดในการวิจัย และข้อเสนอแนะการวิจัยเพื่อนำข้อมูลความรู้ที่ได้ นำต่อยอดไปใช้ประโยชน์ทางด้านวิชาการในการกำหนดหัวข้อการทำวิจัยเรื่องต่อไป เพื่อพัฒนาวิชาชีพของผู้สื่อข่าวสื่อมวลชน และอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยต่อไปในอนาคต

บทที่ 4 การเล่าเรื่องในภาพยนตร์

ในบทนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์การเล่าเรื่องภาพยนตร์ไทยที่มีการนำผู้สื่อข่าวไปสะท้อนภาพลักษณ์ผ่านบทบาทต่าง ๆ ในภาพยนตร์ โดยได้นำภาพยนตร์ไทยมาศึกษาทั้งหมด 6 เรื่องตามเกณฑ์ที่ได้กำหนด เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างการเล่าเรื่องให้เห็นถึงการเชื่อมโยง และองค์ประกอบต่าง ๆ ในการเล่าเรื่องว่ามีการนำบทบาทของผู้สื่อข่าวไปผสมผสานไว้ในภาพยนตร์อย่างไร เพื่อถ่ายทอดไปสู่สายตาสายตาของประชาชน

4.1 ดวงอันตราย

ภาพที่ 4.1: โปสเตอร์หนังเรื่องดวงอันตราย

4.1.1 เนื้อเรื่อง (story)

ดวงอันตราย Pop star เป็นเรื่องราวของซูเปอร์สตาร์ระดับแถวหน้าที่ชื่อว่า “เจย์” ที่เพิ่งเดินทางกลับมาจากการไปเรียนต่อต่างประเทศ และชีวิตกลับมารุ่งอีกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการได้ออกอัลบั้มใหม่กับค่ายเพลงต่างชาติชื่อดัง จากการผลักดันของพ่อซึ่งเป็นผู้จัดการส่วนตัว แต่มีสิ่งหนึ่งค้างคาใจ “เจย์” ตลอดมา นั่นคือ การที่อดีตคนรักของเขาอย่าง “นุ้ย” กลายเป็นเมียใหม่ของตัวเอง เพราะนั่นทำให้เขาคิดว่าเป็นสาเหตุสำคัญให้แม่ฆ่าตัวตาย จึงทำให้เขาไม่พอใจพ่อและนุ้ยรวมไปถึงชีวิตที่ทุกอย่างล้วนถูกกำหนดโดยพ่อ ด้วยเหตุผลที่ว่า การเป็นซูเปอร์สตาร์จะให้ใครรู้ว่ามิแพน

ไม่ได้ แต่หารู้ไม่ว่าเหตุผลสำคัญที่ทำให้นุ้ยยอมเป็นเมียใหม่ของพ่อเจย์ก็เพื่อที่จะได้ใกล้ชิดกับ “เจย์” เพราะแท้จริงแล้วชีวิตที่เป็นอยู่ ณ ตอนนี้อย่างไรก็ตาม ไม่ได้ทำให้นุ้ยมีความสุขแต่อย่างใด เพราะพ่อของเจย์ยังคงเจ้าชู้เหมือนเดิมจนกระทั่งแม่ นุ้ย ซึ่งเป็นคนที่เชื่อในเรื่องหมอดู และการทำนายทายทักได้พานุ้ยไปหาหมอดู และทักว่าดวงไม่ดีให้ระวังสัตว์สี่เท้า เพศตรงข้ามจะนำโชคร้ายมาให้ต้องถือศีล 5 และต้องทำตามหมอดูทุกอย่างชีวิตจะดีขึ้น รวมทั้งให้เลิกกับพ่อของเจย์ และการที่นุ้ยเลิกกับพ่อเจย์ นุ้ยจะได้ค่าเลิกและค่าเลี้ยงดูลูกเป็นเงินจำนวนมหาศาล แต่นุ้ยก็ไม่อยากเพราะเป็นห่วง “น้องแพร์” ซึ่งเป็นลูกขณะที่ “เจย์” เองก็เริ่มมีอาการประสาทหลอนเป็นผลจากฤทธิ์ยาที่พ่อเป็นคนสั่งให้กินตลอดเวลา ทำให้ยิ่งรู้สึกว่าคุณเหมือนเป็นหุ่นยนต์ที่ต้องทำตามความต้องการของพ่ออย่างเดียว ก็ยิ่งทำให้ “เจย์” รู้สึกคิดถึงแม่ และยิ่งทำเจ็บปวดเคียดแค้นที่ต้องอยู่ใกล้ ๆ นุ้ย เพราะความจริงแล้วนุ้ย คือผู้หญิงที่ “เจย์” เคยรักมาก แต่พ่อของเค้าทำให้ต้องเลิกกัน

วันหนึ่ง “เจย์” เกิดประสาทหลอน บังเอิญกับที่พ่อตกบันไดลงมา ทำให้คิดว่าตัวเองเป็นคนฆ่าพ่อ จึงพยายามอำพรางศพไว้ในห้องโดยไม่ให้ใครรู้ และระแวงว่าทุกคนจะสงสัยการหายไปของพ่อ โดยเฉพาะนุ้ย แต่หารู้ไม่ว่าความจริงทุกอย่างที่เกิดขึ้นล้วนอยู่ในสายตาของนุ้ยมาโดยตลอด ไม่ว่าเรื่องใดก็ตาม จึงเป็นเงื่อนไขให้ชวนคิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการกระทำที่ถูกกำหนดโดยใครบางคน หรือ เป็นเพราะดวง

4.1.1.1 บริบททางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และอุตสาหกรรม

ภาพยนตร์

- บริบททางสังคม

ในปี พ.ศ.2549-2550 คือช่วง 4 ปีก่อนที่จะมีการสร้างหนังเรื่องดวงอันตราย และนำออกมาฉายในปี พ.ศ. 2553 ได้เกิดกระแสความเชื่อความเลื่อมใสศรัทธาอันโด่งดังในวงการพระเครื่อง ก็คือกระแสของ จตุคาม-รามเทพ มีการสร้างออกมาให้ประชาชนได้บูชากันหลากหลายรุ่นราคาขึ้นอยู่กับความดัง รูปแบบและมวลสารที่นำมาสร้าง ถือได้ว่าในขณะนั้นก็ไม่มีอะไรที่จะสามารถหยุดความเชื่อของประชาชนที่ต่อจตุคาม-รามเทพ ได้ จนทุกวัดต้องสร้างเพื่อเรียกกระแสความเชื่อความศรัทธาจากประชาชน ทำให้ในขณะนั้นสังคมไทยให้ความสำคัญกับเรื่องของดวง โชคลาภ กับสิ่งที่มองไม่เห็นเป็นอย่างมาก จนส่งผลทำให้มีเม็ดเงินสะพัดในวงการพระเครื่อง และวัตถุมงคลเพิ่มมากขึ้นสูงสุดมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ และยังสร้างเม็ดเงินกระจายไปยังธุรกิจพระเครื่อง วัตถุมงคล และธุรกิจที่เกี่ยวข้องอย่างมหาศาล โดยปี พ.ศ. 2550 ปีเดียวจากกระแสจตุคาม-รามเทพที่เกิดขึ้น ทำให้มีเม็ดเงินสะพัดในระบบ เศรษฐกิจถึง 4 หมื่นล้านบาท (“จตุคามรามเทพ พีเวอร์!” , 2549)

- บริบททางเศรษฐกิจ

ในปี พ.ศ. 2550 ถือว่าเป็นปีที่เศรษฐกิจของไทยค่อนข้างจะซบเซา เพราะประชาชนต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเป็นผลกระทบจากราคาน้ำมันตลาดโลกที่เพิ่มสูงขึ้นมาก และสูงที่สุดในรอบ 100 ปี จากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ ทำให้ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงของไทยสูงขึ้น ส่งผลให้ประชาชนหันไปใช้ก๊าซแอลพีจีเป็นเชื้อเพลิงมากขึ้น จนทำให้ปริมาณการใช้เพิ่มสูงขึ้นและอาจจะมีไม่เพียงพอ รัฐบาลจึงตัดสินใจประเทศปรับขึ้นราคาแก๊ซแอลพีจี หรือ ก๊าซหุงต้ม ซึ่งเป็นไปตามแผนการทยอยลดตัวก๊าซหุงต้มของรัฐบาล เพื่อลดภาระการนำเงินไปอุดหนุนเพื่อพยุงราคาเอาไว้ นำไปสู่การปรับขึ้นราคาสินค้าในหลายรายการจากต้นทุนค่าขนส่งที่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะจากราคาน้ำมันและแก๊ซที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ประชาชนมีภาวะความเครียดเพิ่มมากขึ้น จากภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น ทำให้ประชาชนหันหน้าเข้าหาวัดทำบุญเพื่อทำให้จิตใจสงบ และช่วยผ่อนคลายจากความตึงเครียดจากสภาวะทางเศรษฐกิจมากขึ้น (“รู้ทันการเงิน:ปี2550 เศรษฐกิจไทยยังมีความหวัง” , 2550)

- บริบททางการเมือง

สถานการณ์ทางการเมืองสำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงนี้ คือ การรัฐประหาร ที่เกิดขึ้นในคืนวันที่ 19 กันยายน ปี พ.ศ. 2549 โดยคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีพลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน เป็นหัวหน้าคณะโค่นอำนาจ พันตำรวจโท ดร.ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งเป็นยศในขณะนั้นและนับเป็นการรัฐประหารในรอบ 15 ปี โดยสั่งให้การเลือกตั้งทั่วไปที่จัดในเดือนเมษายนเป็นโมฆะ นับเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการเมืองไทยที่ดำเนินมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 และคณะรัฐประหารยังได้สั่งยกเลิกรัฐธรรมนูญสัจยบุสภา สั่งห้ามการประท้วงและกิจกรรมทางการเมืองยับยั้งการตรวจพิจารณาสื่อมากขึ้น ทำให้สื่อต้องทำงานท่ามกลางการถูกควบคุม และยังประกาศการใช้กฎอัยการศึกและจับกุมสมาชิกคณะรัฐมนตรีหลายคน (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี) หลังจากนั้น ในคืนวันสงท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ได้เกิดเหตุการณ์ระเบิดป่วนเมืองขึ้น 8 จุด ในคืนวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2549 เป็นเหตุให้พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ในขณะนั้น ลงนามคำสั่งย้ายพลตำรวจเอกโกวิท วัฒนะ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เหตุจากการที่ไม่สนองนโยบายและคลี่คลายคดีระเบิดล่าช้า

- บริบททางวัฒนธรรม

ในปี พ.ศ. 2550 ถือว่าเป็นปีมหามงคลของปวงชนชาวไทย เพราะเป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่รัชกาลที่ 9 ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 80 พรรษา พสกนิกรทุกหมู่เหล่าพร้อมใจกันจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติตลอดทั้งปี พร้อม ๆ กับการเกิดปรากฏการณ์ประชาชนสวมใส่เสื้อเหลืองทั้งประเทศ ซึ่งเป็นสีประจำวันพระบรมราชสมภพของในหลวงรัชกาลที่ 9 และวันที่ 7 พฤศจิกายน ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงฉลองพระองค์สูทสีชมพูสดใส เสด็จพระราชดำเนิน

ออกจากโรงพยาบาลศิริราช หลังจากทรงเข้ารับการรักษาพระอาการประชวร โดยมีพสกนิกรรอรับเสด็จเป็นจำนวนมาก จากสิ่งที่เกิดขึ้นปรากฏการณ์นั้น ทำให้เกิดปรากฏการณ์เสื้อชมพูขึ้นโดยประชาชนแห่หาซื้อเสื้อสีชมพูมาใส่กัน ทั้งประเทศ ตามการเสนอภาพข่าวของสื่อมวลชน ที่สื่อถึงสีประจำพระพลานามัยของในหลวงรัชกาลที่ 9 ที่พระองค์ทรงเลือกสวมใส่ด้วย

- บริบทของอุตสาหกรรมภาพยนตร์

อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในช่วงนี้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ระเบิดป่วนเมือง 8 จุด ที่เกิดขึ้นในคืนสิ้นปี พ.ศ. 2549 ส่งผลกระทบต่อธุรกิจโรงภาพยนตร์โดยตรง ในด้านความเชื่อมั่นเรื่องความปลอดภัย เพราะประชาชนเลือกที่จะไม่ไปอยู่รวมกันในที่สาธารณะเพราะอาจจะกลายเป็นเป้าของผู้ที่ไม่หวังดีเข้ามาสร้างสถานการณ์ได้ โดยเฉพาะโรงภาพยนตร์ที่จะมีประชาชนเข้ามาอยู่รวมกันจำนวนมาก ประชาชนเลือกหากิจกรรมหรือออกมาใช้เวลาอยู่นอกบ้านในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ แล้วรีบกลับบ้านเพื่อความปลอดภัย ทำให้กระทบต่อรายได้ของภาพยนตร์ที่เข้าฉายในปี พ.ศ. 2550 และส่งผลกระทบต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในขณะนั้นแต่รายได้รวมในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในปี พ.ศ. 2550 ก็ยังเติบโตมากกว่าปี พ.ศ. 2549 ที่เกิดวิกฤตการณ์ทางการเมือง เพราะมีภาพยนตร์ฟอร์มยักษ์จากต่างประเทศเข้าฉายในปีนี้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ต้องแข่งขันกันเข้มข้นมากขึ้น เพื่อแย่งส่วนแบ่งของผู้ชมเพื่อความอยู่รอดของอุตสาหกรรมนี้ และตอบสนองความต้องการของผู้ชมหลังจากผ่านวิกฤตการณ์ทางการเมืองให้ได้ (“อุตสาหกรรมภาพยนตร์ปี 49 : การพัฒนาเพื่อก้าวไปสู่ระดับการส่งออก” , 2550)

4.1.1.2 พล็อตเรื่อง (Plot)

- การเริ่มเรื่อง (Explosion)

เริ่มจากการแนะนำตัวละครให้คนดูได้รู้จักครบทุกคน เผยให้เห็นถึงลักษณะนิสัยใจคอของแต่ละตัวละคร โดยเฉพาะ “เจย์” ที่เป็นพระเอก คือ เป็นเด็กวัยรุ่นที่เพิ่งจะเรียนจบมาจากต่างประเทศ และต้องกลับมาเริ่มต้นชีวิตการเป็นศิลปินในเมืองไทยกับบริษัทของพ่อด้วยการเปิดตัวอัลบั้มเพลงใหม่ แต่สิ่งสำคัญคือชีวิตทั้งหมดของ “เจย์” ถูกกำหนดและควบคุมโดยพ่อต้องทำตามคำสั่งของพ่อทุกอย่างและพ่อก็เป็นผู้กำหนดตารางชีวิตทั้งหมด โดยเฉพาะเมื่อพ่อสั่งให้กินยาอะไรก็ต้องกินโดยไม่รู้ว่ามีอันที่เรียกว่ายาปลอมประสาทที่ส่งผลต่อร่างกาย แต่ทำให้มีแรงทำงานทุกอย่างตามที่พ่อต้องการ โดยมีอดีตคนรักเก่าของตัวเอง ก็คือ “นุ้ย” กลับกลับมาเป็นภรรยาของพ่อตัวเอง และมีลูกด้วย กัน 1 คน ทำให้มีปมในใจมาตลอด ว่าแม่กินยาฆ่าตัวตายจากความเจ้าชู้ของพ่อและอดีตคนรักของตัวเองเป็นหนึ่งในสาเหตุ ที่ทำให้แม่คิดสั้นฆ่าตัวตาย และในวันแถลงข่าวเปิดตัวอัลบั้มเพลงใหม่ “เจย์” ก็ถูก “ผู้สื่อข่าว” รุมสัมภาษณ์ และจี้ถามถึงประเด็นการเสียชีวิตของแม่ตัวเองว่ายังทำได้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแบบตรงไป ตรงมาต่อหน้าผู้สื่อข่าวทุกสำนัก เป็นการทิ้งปมปัญหาให้คนดูสงสัยไว้ตั้งแต่ต้นว่าเหตุการณ์ทั้งหมดมัน เกิดอะไรขึ้นกันแน่ รวมทั้ง เป็นช่วงที่ได้เห็นผู้สื่อข่าวปะทะคารมกัน

กับพ่อของ “เจย์” โดยพ่อของเจย์เข้าไปต่อว่าผู้สื่อข่าวคนหนึ่งที่ไม่ยอมถามคำถามตามสคริปต์ที่กำหนด แต่ผู้สื่อข่าวก็กล้าที่จะตอบโต้กลับและตำหนิพฤติกรรมของพ่อเจย์ ที่ไปมีลักษณะพฤติกรรมเชิงชู้สาวกับแฟนคลับลูกของตัวเองด้วย จึงทำให้เกิดความไม่พอใจขึ้นระหว่างผู้สื่อข่าวกับพ่อของเจย์ถึงกับด่ากันรุนแรงหลังจบการแถลงข่าว

ภาพที่ 4.2: เจย์เดินทางกลับจากต่างประเทศ

- การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

หลังจากเปิดตัวอัลบั้ม “เจย์” ก็กลายเป็นนักร้องดังทันทีในช่วงข้ามคืน แฟนเพลงให้ความสนใจ และผู้สื่อข่าวติดตามทำข่าวตลอดเวลา รายการต่างๆ ก็เชิญไปโชว์ตัวและสัมภาษณ์ จนแทบไม่มีเวลาพักผ่อน พ่อต้องสั่งยามาให้กินเพิ่มเพื่อให้มีแรงในการทำงานหนักตลอดทั้งวันแต่พ่อกลับจำรายละเอียด ยาผิด ทำให้ “เจย์” กินยาผิดมาตลอดและส่งผลทำให้ร่างกายของ “เจย์” ทรมานลงเรื่อยๆ จนเกิดเห็นเป็นภาพหลอนขึ้นหลายครั้งนอนไม่หลับและสะดุ้งตื่นขึ้นมากลางดึกหลายครั้ง

ภาพที่ 4.3: เจย์แถลงข่าวเปิดตัวอัลบั้มใหม่

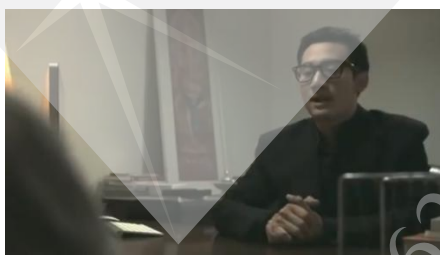
ส่วนพ่อก็ยังคงเดินทางติดต่องานให้กับ “เจย์” เพื่อต้องการโกอินเตอร์ไปทำเพลงกับบริษัทในต่างประเทศจนสำเร็จโดยไม่ได้คำนึงถึงสุขภาพของ “เจย์” ว่าจะทรมานลงแค่ไหน และยังคง เจ้าชู้มีอะไรกับผู้หญิงอื่น ๆ อีกหลายคน

ภาพที่ 4.4: ร่างกายเจย์ทรุดโทรมจากการกินยา

ด้าน “นุ้ย” อดีตแฟนเก่าที่เป็นภรรยาพ่อ ถูกแม่ของตัวเองชวนไปดูดวงกับหมอดู แล้วทักว่าให้ระวัง สัตว์ 4 เท้า และชายสูงวัยจะนำพาความโชคร้ายมาให้ ทำให้เริ่มตีตัวออกห่างพ่อจาก “เจย์” และกลับมามีความสัมพันธ์ลึกซึ้งกับ “เจย์” อีกครั้ง โดยที่พ่อไม่รู้เรื่อง และ “นุ้ย” ยังจับแม่วของ “เจย์” กดน้ำจนตาย เพราะเชื่อคำพูดที่หมอดูเคยทักไว้

ภาพที่ 4.5: นุ้ยกับแม่ไปดูหมอดู

- ภาวะวิกฤต (Climax)

หลังจาก “เจย์” กินยาผิดขนาดมากจนเกินไป ประกอบกับการโหมทำงานหนักตามคำสั่งของพ่อมากจนเกินไป ทำให้เกิดประสาทหลอนหนักจนเป็นลมหมดสติไป เป็นจังหวะเดียวกันกับพ่อที่ซึ่งกำลังหาความสุขจากความสำเร็จของลูกชาย ทั้งเรื่องผู้หญิงและการดื่มเหล้าที่หนักมาก เมื่อกลับมาถึงบ้านด้วยความเมาทำให้ลื่นตกบันไดหัวฟาดพื้นจนเสียชีวิต หลังจาก “เจย์” ฟิ้นขึ้นมา ก็พบว่าพ่อได้เสียชีวิตแล้ว และเข้าใจผิดว่าเป็นฝีมือของตัวเอง จึงนำศพพ่อไปซ่อนเพื่อไม่ให้คนอื่นรู้เรื่องราวที่เกิดขึ้น หลังจากผ่านไป 2 วัน อดีตแฟนเก่าพาลูกสาวมาหาที่คอนโด ด้วยความซนตามประสาเด็ก “แพร์” ลูก ของอดีตแฟนเก่ากับพ่อ บังเอิญเดินเล่นขึ้นไปเห็นศพของพ่อที่ถูกซ่อนไว้ “เจย์” เลยทำการฆ่าเด็กจากอาการประสาทหลอนที่เกิดขึ้น หลังจากนั้นอดีตแฟนเก่าได้เดินตามหาลูกที่หายไป และไปพบว่านอนเสียชีวิตอยู่บนห้องนอนข้างศพของสามีตัวเอง ทำให้ “นุ้ย” ร้องด้วยความตกใจ เป็นจังหวะเดียวกันกับที่ “เจย์” เข้ามาเห็นพอดี จึงใช้ไม้กอล์ฟตีอดีตแฟนเก่าจนตายและ

เก็บซ่อนศพทั้ง 3 ศพไว้ในคอนโดโดยไม่ให้แม่บ้านเข้ามาทำความสะอาดห้องตามปกติจนเป็นที่น่า
 ผิดสังเกต

ภาพที่ 4.6: เจย์ลากศพพ่อเอาไปซ่อน

- การผ่านพ้นภาววิกฤต (Falling Action)

หลังจาก “เจย์” ปิดเรื่องการชีวิตของคนในครอบครัวไว้ชั่วคราว 2 สัปดาห์ “เจย์” ก็
 ยังคงมีอาการประสาทหลอนและออกไปทำงานพบปะผู้คนและแฟนเพลงตามปกติ ในสภาพที่ร่างกาย
 ทรมานเหมือนคนติดยาและไม่มีสติ ไม่พูดจากับใคร เหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น

ภาพที่ 4.7: เจย์เมายาอย่างหนัก

- การยุติของเรื่องราว (Ending)

เมื่อเวลาผ่านไปนานเริ่มมีคนสงสัยมากขึ้นว่าทำไม “เจย์” ไม่ให้พนักงานเข้าไปทำ
 ความสะอาดภายในห้อง และไม่สามารถโทรติดต่อคนในครอบครัวได้เลย จนต้องแอบเข้าไปดูในห้อง
 และไปพบศพทั้งหมดบนห้องนอนของ “เจย์” จึงแจ้งตำรวจ และนำไปสู่การจับกุม “เจย์” ดำเนินคดี
 ในที่สุด

ภาพที่ 4.8: ศพแฟนเก่าที่เจย์ฆ่าตาย

4.1.1.3 แก่นความคิด (Theme)

แก่นความคิดของเรื่องนี้เป็น “สิ่งที่เกิดขึ้นย่อมเป็นผลมาจากการกระทำไม่ใช่เพราะดวง” เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์เรื่อง แบ่งแก่นความคิดออกเป็น 2 ประเด็น

- ประเด็นแรก คือ การกระทำที่เกิดขึ้นของ “เจย์” เกิดจากการที่พ่อของ “เจย์” เลี้ยงลูกแบบผิด ๆ บังคับให้ทำตามคำสั่งทุกอย่าง ไม่ว่าจะถูกหรือผิด สุดท้ายก็เป็นกลายทำลายชีวิตของตัวเอง และลูกโดยไม่ได้ตั้งใจ
- ประเด็นที่สอง คือ นางเอกของเรื่องคือ “นุ้ย” และแม่ เชื่อในเรื่องของดวงตามที่หมอดูทักมาจนเกินไป จนทำในสิ่งที่ไม่ควรทำ แต่ในความเป็นจริงแล้ว สิ่งที่เกิดขึ้นล้วนแล้วแต่เกิดขึ้นจากการกระทำของตัวเองทั้งสิ้น

4.1.2 วาทกรรม (Discourse)

4.1.2.1 การมีส่วนร่วม (Participants)

ภาพยนตร์เรื่องดวงอันตราย ใช้รูปแบบการเล่าเรื่องโดยให้ผู้แต่งจริงมีส่วนร่วมในภาพยนตร์คือ เป็นผู้เล่าเรื่องเองทั้งหมด กล่าวคือ ผู้เขียนบทภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นผู้เล่าเรื่องผ่านตัวละครทั้งหมด ไม่ได้เขียนกำหนดให้ตัวละครอื่นในเรื่องมาเป็นผู้เล่าเรื่องราวของตัวเองที่เกิดขึ้นหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น กับบุคคลอื่น ลักษณะแบบนี้ทำให้เกิดความสัมพันธ์ในการมีส่วนร่วมระหว่างผู้แต่งจริงกับเนื้อหาของภาพยนตร์ที่ส่งต่อไปยังผู้ชมไม่ได้เป็นไปอย่างตรง ๆ แต่ผู้แต่ง หรือ ผู้เล่า เล่าผ่านทางเทคนิคทางวรรณกรรมและภาษาของผู้แต่งเอง

4.1.2.2 มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of View)

มุมมองของผู้เล่าในภาพยนตร์เรื่องนี้ เป็นการเล่าในมุมมองของบุคคลที่สาม คือในเรื่องนี้ผู้เล่า ก็คือผู้เขียนบทภาพยนตร์ไม่ได้ไปอยู่ร่วมในเหตุการณ์ หรือ ไม่ได้เป็นตัวละครในภาพยนตร์แล้วเล่าเหตุ การณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเอง แต่ทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ เพื่อให้เกิดความเป็นกลาง ปราศจากอคติในการนำเสนอ และให้ผู้ชมตัดสินใจเรื่องราวที่เกิดขึ้นเองไม่ชี้นำ โดยในภาพยนตร์เรื่องดวงอันตราย ผู้เขียนบทเขียนเพื่อเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเจย์และครอบครัว โดยไม่ได้เอาตัวเอง

เข้าไปมีส่วนร่วม และให้ผู้ชมตัดสินใจที่เกิดขึ้นด้วยตัวเองว่าใครถูกใครผิด และสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นเกิดขึ้นจากการกระทำ หรือ เกิดจากดวงที่เป็นตัวกำหนด

4.1.2.3 จำนวนของผู้เล่า

ในภาพยนตร์เรื่องนี้ มีวิธีการเล่าเรื่องโดยใช้ผู้เล่าเพียงคนเดียว ก็คือ ให้ผู้แต่งเรื่องจริง เป็นผู้เล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นภายในภาพยนตร์ทั้งหมด เพื่อไม่ให้เป็นการชักนำคนดู ปราศจากอคติใด ๆ ในการเล่าเรื่อง เพราะในเรื่องราวของภาพยนตร์เรื่องดวงอันตราย เป็นเรื่องราวของคนที่มีชื่อเรื่อง ดวง หรือ สิ่งที่ไม่มองเห็น จึงให้คนดูเป็นผู้ตัดสินใจเอง

4.1.2.4 ระยะห่างในการเล่าเรื่อง (Narrative Distance)

ระยะห่างในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องดวงอันตราย ระหว่างผู้เล่ากับเนื้อเรื่อง เป็นการเล่าเรื่องแบบมีระยะห่างมาก เพราะผู้เล่าไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องราวในภาพยนตร์ ทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ผู้เล่าจึงไม่ได้มีอิทธิพลกับเนื้อเรื่องหรือการกำหนดบทบาทของผู้สื่อข่าวที่เห็นในภาพยนตร์

4.1.2.5 เวลาของการเล่าเรื่อง (Narrative Time)

- ลำดับเวลา (Order)

ในเรื่องมีการเล่าย้อนถึงเหตุการณ์ในอดีต หรือ flashback กลับไปยังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับแม่ของ “เจย์” ที่กินยาฆ่าตัวตายในหลายครั้ง เป็นการตอกย้ำปมในใจของ “เจย์” ตลอดเวลาเพื่อให้ คนดูเข้าใจอารมณ์และความรู้สึกของ “เจย์” มากขึ้น และมีการเล่าย้อนเหตุการณ์กลับไปช่วงที่ “เจย์” ตัดสินใจเลิกกับคนรักที่เกิดสาเหตุมาจากพ่อ ที่ต้องการให้ “เจย์” ไปเรียนต่อต่างประเทศ และไปทำอัลบั้มเพลงตามความต้องการของพ่อ โดย “เจย์” ต้องทำตามที่พ่อสั่งทุกอย่าง ซึ่งก็เป็นที่มาของเรื่องราวที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทั้งหมด

- ระยะเวลา (Duration)

ส่วนใหญ่ในภาพยนตร์เรื่องดวงอันตราย ใช้การเล่าเรื่องที่มีระยะเวลาของวาทกรรมเท่ากับศูนย์ โดยตัดหรือข้ามเหตุการณ์นั้นไปเลย เห็นได้จากในฉากที่ “เจย์” กินยาจนพ่อและสลบไป และเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับที่พ่อของ “เจย์” เมมาเหล้ากลับมาบ้านแต่ตกบันไดสลบไปจนเสียชีวิต ในเนื้อเรื่องได้ข้ามเวลาเหตุการณ์นี้ไปเลยไม่เป็นไปตามช่วงเวลาที่เกิดขึ้นจริง และตัดภาพกลับมาเป็นเวลาที “เจย์” รู้สึกตัวและฟื้นขึ้นมาในเช้าวันรุ่งขึ้น ถึงจะเห็นว่าพ่อของตัวเองตกบันไดจนเสียชีวิตไปแล้ว

- ความถี่ (Frequency)

โดยมีความถี่ในการเล่าเรื่องแบบ Repetitive Narration คือ เหตุการณ์เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว แต่ถูกนำมาเล่าซ้ำ ๆ มากกว่า 1 ครั้ง โดยในเนื้อเรื่องแม่ของ “เจย์” ได้กินยาฆ่าตัวตายซึ่งถือว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไปแล้ว และเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว แต่มีการนำกลับมาเล่าใหม่ซ้ำ ๆ หลาย

รอบ เพื่อตอกย้ำกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างอารมณ์ร่วมให้กับผู้ชมไปกับ “เจย์” ให้รู้สึกเสียใจกับการสูญเสียแม่ของตัวเอง

4.2 ศพเด็ก 2002

4.2.1 เนื้อเรื่อง (Story)

ภาพที่ 4.9: โปสเตอร์หนังเรื่องศพเด็ก 2002

ศพเด็ก 2002 เป็นเรื่องราวของคนหลายคนที่เข้ามาผูกพัน และเกี่ยวข้งกันนำโดย “ตริย” พระเอกของเรื่อง มีอาชีพเป็นผู้สื่อข่าวสายอาชญากรรมที่ต้องทำข่าวฆาตกรรมต่าง ๆ มากมาย มี “พิม” นางเอกของเรื่องเป็นภรรยาและเป็นอาจารย์ประจำโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง ทั้งคู่มีลูกสาวที่น่า รักด้วยกัน 1 คนคือ “ไยไหม” ทั้งหมดอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข แต่ในวันหนึ่งกลับเกิดเหตุการณ์บางอย่างขึ้น ทำให้ต้องผจญกับเรื่องราวแปลกประหลาดที่เกี่ยวข้องกับผี หรือ วิญญาณของเด็กที่เข้ามาปรากฏร่างให้ “ไยไหม” เห็นอยู่บ่อยครั้งแต่ “ตริย” กับ “พิม” ก็ไม่เชื่อในสิ่งที่ “ไยไหม” พยายามจะ บอก จนนำไปสู่การเกิดเรื่องราวมากมายที่น่าขนหัวลุก และเรื่องราวก็ทำให้ “พิม” ต้องเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเด็กนักเรียน 2 คน ที่ตนเองเป็นอาจารย์ประจำชั้นอยู่ที่เกิดท้องขึ้น มา และไปทำแท้งเองจนทำให้ “พิม” ต้องเข้ามาช่วยเหลือ และนำไปสู่เหตุการณ์ที่ทำให้เด็กนักเรียนทั้ง 2 คนนี้ รวมทั้งครอบครัวของ “พิม” ก็ต้องมาเจอกับเรื่องราวที่น่าสะพรึงกลัว แต่กลับเป็นบทเรียนสำคัญที่ทำให้ทุกคนต้องจดจำไปตลอดชีวิต และไม่สามารถถอยกลับมาเริ่มใหม่ได้อีก โดยเฉพาะ “ตริย” ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำแท้งของผู้หญิงคนหนึ่งที่ไม่ได้เป็นคนที่แอบคบหากันอยู่ และเป็นต้นเหตุที่ทำให้คนในครอบครัวต้องมาเผชิญชะตากรรมที่ไม่ได้เป็นคนก่อกับความอาชวาทของวิญญาณ

เด็กนับพันที่ถูกทำแท้งโดยหมอเถื่อน ที่ได้รับความร่วมมือจากสัปเหร่อของวัดแห่งหนึ่งที่เป็นผู้นำศพเด็กทั้งหมด ไปทิ้งในสุสานของวัด รวมทั้งหมด 2002 ศพ สุดท้ายทั้งหมดก็ต้องพบกับจุดจบของตัวเอง โดยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้ สร้างขึ้นมาจากรื่องจริง ที่เคยเป็นข่าวโด่งดังมาแล้ว

4.2.1.1 บริบททางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และอุตสาหกรรม

ภาพยนตร์

- บริบททางสังคม

1 ปีก่อนภาพยนตร์เรื่องนี้ฉาย เกิดเหตุการณ์ช็อกสังคมขึ้น คือ เหตุการณ์ที่มีผู้ไปพบศพ เด็กจำนวนมากในโกดังเก็บศพที่วัดไผ่เงิน รวม 2002 ศพ ตำรวจนำตัวสัปเหร่อและผู้ช่วยสัปเหร่อของวัด นำมาเค้นสอบจนสารภาพว่าถูกจ้างจากหญิงคนหนึ่งที่เปิดคลินิกทำแท้งเถื่อนว่าจ้างให้นำศพเด็กมาเผาทำลาย แต่ด้วยเมรุเผาศพของวัดเสียจึงเอาศพเด็กมาเก็บไว้ที่นี่เพื่อรอเผาทำลาย โดยได้ค่า จ้างวันละ 200-500 บาท และตำรวจสืบสวนจนสามารถจับกุมเจ้าของคลินิกเถื่อนมาดำเนินคดีได้โดย สารภาพว่าถูกค่าส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นใจแตก และนักศึกษาที่ชิงสุกก่อนห่าม ไม่เว้นแต่ดารารายหลายคนก็มาทำแท้งที่นี่ จนทำไปสู่กระแสสังคมที่ตามหาดาราที่ถูกพาดพิงมีวามาท่าแท้งจนดารารายหลายคนต้องออกมาตอบโต้ โดยเรื่องนี้กลายเป็นเรื่องที่สังคมให้ความสนใจเป็นอย่างมาก และยังเป็นข่าวโด่งดังไปทั่วโลก และทำให้สังคมตั้งคำถามกันว่า ใครคือพ่อแม่ของเด็กเหล่านี้ (“ย้อนรอยสุสานทารก 2,002 ศพ วัดไผ่เงิน ดวงวิญญานที่ไม่มีโอกาสร้องขอชีวิต” , 2551)

- บริบททางเศรษฐกิจ

ช่วง 4 ปี ก่อนภาพยนตร์เรื่องนี้ฉาย เกิดวิกฤตเศรษฐกิจครั้งใหญ่ในสหรัฐอเมริกาที่ถูกเรียกว่า วิกฤตการณ์แฮมเบอร์เกอร์ โดยเริ่มจากบริษัทรถยนต์ยักษ์ใหญ่ในสหรัฐเริ่มปลดคนงานและผลกระทบ นี้ก็ลามมาถึงเอเชียและประเทศไทย ทำให้หลายอุตสาหกรรมของไทยประกาศปลดคนงานออกแบบฟ้าผ่า แรงงานตกงานราว 1 ล้าน 5 แสนคน ส่งผลให้แรงงานจำนวนมาก ต้องประสบปัญหาทางการเงิน และปัญหาครอบครัวตามมามากมาย (“วิกฤตการณ์แฮมเบอร์เกอร์” , 2551)

- บริบททางการเมือง

สถานการณ์ทางการเมืองที่สำคัญในช่วงนี้ คือ ม็อบคนเสื้อเหลือง หรือ การชุมนุมของกลุ่ม พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในปี พ.ศ. 2551 ที่บุกไปยึดทำเนียบรัฐบาล เข้าไปปิดท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ กับปฏิบัติการครองเมืองรวม 193 วัน หลังจากนั้นก็เกิดมีม็อบเสื้อแดง หรือ นปช. ก็กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติที่รวมตัวออกมาต่อสู้กับม็อบเสื้อเหลืองจนเกิดเป็นภาพการปะทะกันของประชาชนทั้งสองฝ่าย ซึ่งถือเป็นความแตกแยกของคนในชาติ ที่เกินจะเยียวยา และมีการนำเสนอข่าวนี้ออกไปทั่วโลก

- บริบททางวัฒนธรรม

ต้นปี พ.ศ. 2551 ประชาชนชาวไทยต้องอยู่ในบรรยากาศที่โศกเศร้าสลดอาลัย กับข่าวการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นการสูญเสียครั้งใหญ่ของปวงชนคนไทย โดยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้สำนักพระราชวังจัดการพระศพถวายพระเกียรติยศสูงสุดตามราชประเพณี ระหว่างวันที่ 14-19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2551 ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง ทำให้มีคลื่นประชาชนจำนวนมากจากทั่วทุกสารทิศ พร้อมใจกันแต่งกายชุดดำเดินทางมาร่วมพระราชพิธีอย่างล้นหลาม และกลายเป็นข่าวที่ถ่ายทอดออกไปทั่วโลก

- บริบททางอุตสาหกรรมภาพยนตร์

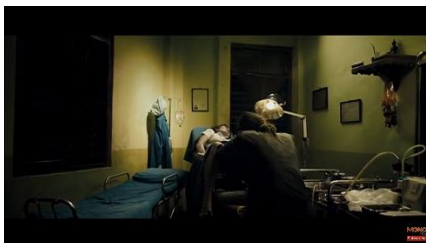
ในช่วง 4 ปีก่อนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ต้องเจอกับปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ที่มากขึ้น ประกอบการปัญหาทางเศรษฐกิจที่ยังซบเซา ทำให้ปัญหาเริ่มหนักขึ้น ส่งผลให้รายได้ของภาพยนตร์ลดลงเหลือเพียง 500 ล้านบาท อีกส่วนหนึ่งก็คือ โรงหนังให้เวลากับหนังไทย หนังอิสระหรือหนังสเกลเล็กน้อยลงเรื่อย ๆ ด้วยเหตุนี้ กลุ่มคนทำงานหนังไทยจึงพยายามรวมตัวกัน และหาทางแก้โดย กลุ่มเครือข่ายผู้ประกอบการวิชาชีพภาพยนตร์ ได้ออกจดหมายเชิญสื่อมวลชนเพื่อแถลงข่าวในหัวข้อ “ยื่นข้อเรียกร้อง เร่งพาหนังไทยออกพ้นวิกฤติการณ์” ที่จะจัดงานขึ้นในวันที่ 11 มกราคม เป้าหมายหลักของพวกเขา ก็คือ การใช้มาตรการจากพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. 2551 เพื่อให้คณะ กรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติช่วยแก้ไข ทั้งการให้เปิดกองทุนสำหรับการจัดทำหนังไทย การลดภาษีให้กับผู้จัดทำภาพยนตร์ให้มากขึ้น หรือการเจรจากับภาคเอกชนให้ยกเลิกการเก็บค่าบำรุงบางประการออกไป (“หนังไทยไม่มีที่ยืน : พรบ.ภาพยนตร์ฯ เพื่อพื้นที่เล็กๆ ในโรง” , 2551)

4.2.1.2 พล็อตเรื่อง (PLOT)

- การเริ่มเรื่อง (Explosion)

เริ่มเรื่องด้วยฉากบรรยากาศภายในคลินิกทำแท้งเถื่อน ขณะที่หมอเถื่อนกำลังทำแท้งให้กับเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง ภายในคลินิกเต็มไปด้วยอุปกรณ์ทำแท้งที่สกปรกเต็มไปด้วยคราบเลือดและซาก ของเด็กที่ถูกทำแท้งออกมาก่อนหน้านี้ ถูกใส่ถุงพลาสติกเอาไว้เตรียมนำไปทิ้ง บนเตียงทำแท้งมีเด็กผู้หญิงนอนร้องโอดครวญด้วยความเจ็บปวดทรมาน เป็นการเริ่มเรื่องด้วยประเด็นหลักของเรื่องก็คือการ ทำแท้ง ที่เป็นสาเหตุของเรื่องที่กำลังจะเกิดขึ้นทั้งหมด เป็นการปูเรื่องให้สนใจน่าติดตาม ว่าภาพที่เห็นมีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องราวทั้งหมดอย่างไร

ภาพที่ 4.10: บรรยากาศในคลินิกทำแท้งเถื่อน

เรื่องราวเริ่มต้นให้เห็นถึงความรักความอบอุ่นภายในครอบครัวของ “ต๋วย” กับฉากภายในรถยนต์ที่ “ต๋วย” กำลังขับรถกลับบ้านพร้อมลูกเมีย มีการหยอกล้อเล่นกันอย่างสนุกสนานและความสุขของคนในครอบครัวที่รักกันมาก แต่ระหว่างทางลูกสาวก็คือ “ไยไหม” ที่อยู่ในวัยอนุบาลกลับเห็น อะไรบางอย่างที่พ่อแม่ไม่เห็น และพูดขึ้นมาว่า “น้องอยากกลับบ้านด้วย” เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้พ่อแม่ และคนดูเริ่มประหลาดใจมากขึ้น

โดยเนื้อเรื่องยังได้แนะนำตัวละครให้คนดูได้รู้จักครบทุกคน ทั้งนักเรียนมัธยมชายหญิง 2 คนที่มีความรักกันในวัยเรียน และเกิดตั้งท้องก่อนวัยอันควรโดยที่ฝ่ายชายยังไม่พร้อมจะยอมรับ จึงเป็นปมปัญหาที่เด็กหญิงต้องแก้ไขเอง

อีกหนึ่งตัวละครสำคัญคือ “สา” ผู้หญิงสาวสวยที่ทำงานในวงการบันเทิงที่กำลังหาทางออกให้กับปัญหาของชีวิต ที่เริ่มตกอับไม่มีงานทำไม่มีเงินและดูเหมือนว่าเธอเองก็กำลังตั้งท้อง และมีเหตุการณ์ที่ทำให้ “ต๋วย” ต้องออกไปทำงาน แสดงให้เห็นว่า “ต๋วย” ทำงานเป็นผู้สื่อข่าวสายอาชญากรรมอย่างชัดเจน โดยเป็นฉากที่เห็น “ต๋วย” กับเพื่อนผู้สื่อข่าวของต๋วย ได้ออกไปทำข่าวด้วยกัน โดยเป็นเหตุการณ์ที่นักศึกษาสาวสวยที่เสียชีวิตจากการเสียเลือดมาก เพราะไปทำแท้งเถื่อนมา และถูกคนทำเอาศพมาทิ้งไว้ โดยฉากนี้ เผยให้เห็นลักษณะการทำงานของผู้สื่อข่าว และการพูดแสดงทัศนคติของผู้สื่อข่าวที่อยู่ในเหตุการณ์มีต่อสังคมกับสิ่งที่เกิดขึ้นด้วย

- การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

“ไยไหม” เริ่มเห็นวิญญาณของเด็กคนหนึ่ง ที่บอกว่าเป็นน้องมากขึ้น รวมทั้ง “ต๋วย” กับ “พิม” ก็เริ่มสงสัยในพฤติกรรมแปลกประหลาดของลูกสาว จนทำให้ “ต๋วย” สงสัยและพยายามที่จะเดินทางไปค้นหาความจริง โดยใช้ทักษะการเป็นผู้สื่อข่าวของตัวเองไปถ่ายภาพเก็บหลักฐานเอาไว้ใน โกดังเก็บศพในวัดแห่งหนึ่งที่ “ไยไหม” บอกว่า วิญญาณของน้องตามมาจากที่วัดแห่งนี้ ทำให้ “ต๋วย” ได้ไปพบเรื่องน่าขนหัวลุกจากภาพถ่ายที่ปรากฏขึ้นในกล้องที่เหมือนใบหน้าของวิญญาณเด็กติดเข้ามาด้วย และเริ่มเจอกับเรื่องราวแปลกประหลาดน่าขนหัวลุกที่เกิดขึ้นกับคนในครอบครัวมากขึ้นเรื่อย ๆ

ภาพที่ 4.11: ตรีัยตั้งกล้องถ่ายภาพวิญญาน

ในขณะที่เด็กนักเรียนหญิงที่กำลังท้องประมาณ 3 เดือนได้ไปปรึกษาเพื่อนพยายามหาวิธีการ ทำแท้งเพื่อเอาเด็กออกเพื่อไม่ให้เป็นปัญหาการเรียน และไม่ให้อุแม่รู้เรื่องที่เกิดขึ้น จนเพื่อนได้พาไปทำแท้งในคลินิกเถื่อนแห่งหนึ่ง หลังจากนั้นเด็กนักเรียน 2 คนนี้ก็เริ่มเจอกับเรื่องราวลึกลับน่าขนลุกและ เห็นวิญญานมากขึ้น

ภาพที่ 4.12: เด็กนักเรียนไปทำแท้ง

หลังจากหมอเถื่อนได้ทำแท้งเสร็จก็นำศพเด็กทั้งหมดไปให้กับสัปเหร่อของวัดแห่งหนึ่งเพื่อเผาทำลาย แต่เตาเผาเสียสัปเหร่อจึงเอาศพเด็กไปเก็บไว้ในสุสานหลังวัด โดยให้เงินเป็นค่าตอบแทน และสัปเหร่อก็เริ่มเจอกับเรื่องราวที่น่ากลัวเข้าอย่างจัง

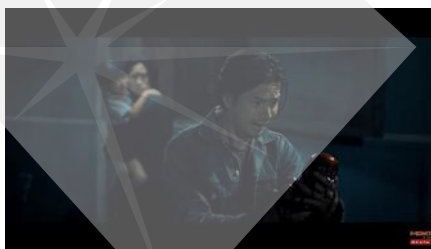
ภาพที่ 4.13: สัปเหร่อเอาศพเด็กไปเก็บไว้ในโกดังเก็บศพ

- ภาวะวิกฤต (Climax)

วิญญาณของเด็กได้เข้ามาสิงร่างของ “พิม” จนไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ ผลัก “ตรัย” ล้มหัวฟาดพื้นจนหมดสติ พอฟื้นขึ้นมา ก็พบว่าลูกและเมียได้หายออกไปจากบ้านจึงรีบออกไปตามทีสุสานหลังวัด จนไปพบว่า “พิม” และ “ไยไหม” ถูกวิญญาณของเด็กนำตัวเข้าไปขังอยู่ในช่องเก็บศพที่สุสานหลังวัด ซึ่งเป็นช่องเดียวกับที่สัปเหร่อนำศพเด็กไปซ่อนเอาไว้ “ตรัย” ตามไปช่วย “พิม” และ “ไยไหม” ออกมาได้ แต่ปรากฏว่าเด็กที่ช่วยออกมาได้และที่ “ตรัย” อุ้มอยู่นั้นไม่ใช่ “ไยไหม” แต่กลับเป็นศพเด็กซึ่งเป็นลูกของ “ตรัย” ที่มีกับ “สา” นักแสดงสาวสวยที่ “ตรัย” ไปมีความสัมพันธ์ด้วยจนท้อง แต่ยังไม่พร้อมที่จะรับผิดชอบในขณะนั้น จึงให้ “สา” เอาลูกออกก่อนที่จะมาอยู่กับ “พิม” และมีลูก อีกคนก็คือ “ไยไหม” ทำให้วิญญาณของลูกแค้นอาฆาตต้องการจะเอาชีวิตของ “ตรัย” และ “ตรัย” ก็ถูกวิญญาณของเด็กกรุมทำร้ายจนหมดสติไป

ภาพที่ 4.14: วิญญาณเด็กมาหลอกหลอนครอบครัวตรัย

หมอทำแท้งเถื่อน เจอวิญญาณของเด็กมาเอาคืนด้วยการเข้าสิงร่าง และใช้อุปกรณ์ทำแท้งทำร้ายตัวเอง ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกันกับการที่หมอเถื่อนทำแท้งให้กับผู้หญิงคนอื่น ๆ เพื่อเอาเด็กออกจนทำให้มีเลือดออกจากช่องคลอดเป็นจำนวนมาก และยังมีวิญญาณเด็กมาตามหลอกหลอนเพื่อต้องการจะเอาชีวิต

ภาพที่ 4.15: วิญญาณเด็กเข้าสิงหมอทำแท้งเถื่อน

“สา” เจอวิญญาณของเด็กที่ตามมาหลอกหลอนภายในบ้านของตัวเอง หลังจากได้ทำแท้งเพื่อเอาเด็กออกไปแล้ว ทำให้เกิดอาการหวาดกลัวเป็นอย่างมาก วิ่งหนีเพื่อเอาตัวรอด แต่ก็ไปเจอความน่ากลัวจากวิญญาณของเด็กที่มาหลอกหลอนด้วยความแค้น

ภาพที่ 4.16: สาโดนวิญญาณเด็กตามหลอก

- การผ่านพ้นภาวะวิกฤต (Falling Action)

เจ้าหน้าที่ตำรวจได้นำตัวสับเหระและผู้สื่อข่าวจำนวนมากเข้าไปตรวจค้นสุสานช่องเก็บศพหลังวัด จนไปพบศพเด็กทารกที่ถูกทำแท้งและนำมาทิ้งไว้ทั้งหมด 2002 ศพ จนกลายเป็นข่าวโด่งดังไปทั่วประเทศ และได้นำตัวสับเหระไปชี้ตัวหมอเถื่อนที่เป็นคนทำแท้งเด็กทั้งหมด และสับเหระก็รับสารภาพว่าทำแบบนี้มานาน ได้ค่าจ้างศพละ 200 บาท ส่วนหมอเถื่อนก็ถูกนำตัวมาสอบสวนจนทำให้รู้ว่าหมอเถื่อนเคยทำงานเป็นผู้ช่วยพยาบาล จึงทำให้รู้วิธีการทำแท้ง ทั้งหมด โดยทั้ง 2 คนยอม รับว่าที่เข้าไปเพราะอยากได้เงิน

ภาพที่ 4.17: กู้ภัยเจอศพเด็กในโกดังเก็บศพ

- การยุติของเรื่องราว (Ending)

เหตุการณ์พบศพเด็ก 2002 ศพ กลายเป็นข่าวโด่งดังและเป็นที่พูดถึงกันอย่างมากในสังคม ผู้คนพากันประณามคนที่ทำว่า เป็นคนที่มีจิตใจโหดเหี้ยม

ส่วนเด็กนักเรียนหญิงที่ได้ไปทำแท้ง มีอาการเสียเลือดมาก และปวดท้องอย่างหนักจนต้องนำตัวไปรักษาที่โรงพยาบาล และทางหมอแจ้งว่าหลังจากนี้จะมีลูกไม่ได้อีกต่อไป

“ตริย”ต้องเข้าไปรับการรักษาตัวที่โรงพยาบาล เพราะมีอาการประสาทหลอน นอนตาค้างไม่ได้สติเหมือนเจ้าชายนิทรา เช่นเดียวกับ “สา” อดีตแฟนสาวที่นอนรักษาตัวในเตียงข้างกันด้วยอาการแบบเดียวกันและภาพก็ตัดกลับไปให้เห็นถึงเหตุการณ์ในอดีตที่ทำให้รู้ว่า “ตริย” เป็นคนสั่งให้ “สา” ไปทำแท้งเพื่อเอาเด็กออก เพราะตนเองก็มีลูกมีเมียแล้ว และสุดท้ายทั้ง 2 คนก็ต้องชดใช้กรรม ร่วมกัน

ภาพที่ 4.18: ตริยและसानอนไม่ได้สติ

4.2.1.3 แก่นความคิด (Theme)

แก่นความคิดของเรื่องคือ “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” ไม่ว่าจะใครก็ตามทำสิ่งใดไว้ ย่อมได้ผลกรรมแบบนั้น

4.2.2 วาทกรรม (Discourse)

4.2.2.1 การมีส่วนร่วม (Participants)

การเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่องนี้ ผู้แต่งได้นำเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้นจริงและเป็นข่าวโด่งดัง มาเล่าและถ่ายทอดเป็นภาพยนตร์ด้วยผู้แต่งเองและได้สร้างผู้เล่าในเรื่องขึ้นมามากกว่า 1 คน เพื่อบอกเล่าเรื่องราวในเนื้อเรื่อง เช่น หมอทำแท้งเถื่อน เป็นคนเล่าเรื่องราวชีวิตและการกระทำที่ผ่านมาของตัวเอง และสับเหวอที่เป็นผู้เล่าถึงพฤติกรรมของหมอเถื่อน และการกระทำของตัวเอง โดยผู้แต่งใช้หมอเถื่อนและสับเหวอ เป็นเครื่องมือในการนำเสนอเพื่อคลี่คลายปมปัญหาทั้งหมดของเนื้อเรื่อง

4.2.2.2 มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of View)

ศพเด็ก 2002 ใช้มุมมองการเล่าเรื่องแบบ มุมมองบุคคลที่สาม (Third-person Narrator) โดย ผู้เล่าอยู่ในเหตุการณ์ด้วย เช่น หมอเถื่อน และสับเหวอ ที่ถูกสอบสวนและได้กล่าวพูดถึงบุคคลอื่นด้วย และเหตุการณ์อื่นที่ตัวเองได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในเนื้อเรื่อง

4.2.2.3 จำนวนของผู้เล่าเรื่อง

ในเรื่องนี้มีผู้เล่ามากกว่า 1 คน และนำเรื่องราวมาปะติดปะต่อเข้าด้วยกัน หรือเรียกว่า multi-narrator

4.2.2.4 ระยะห่างในการเล่าเรื่อง (Narrative Distance)

ระยะห่างของการเล่าเรื่องในภาพยนตร์นี้ มีระยะห่างน้อย เพราะผู้เล่าเอาตัวเองเข้าไปผูกพันกับเรื่องราวที่เล่า เนื่องจากตัวเองเป็นผู้กระทำเอง เช่น นักแสดงสาวเล่าเรื่องราวการท่องเที่ยวของตัวเองให้เพื่อนฟัง หรือ โยโหมะ ที่เล่าการเห็นวิญญาณของเด็กให้กับพ่อแม่ฟัง

4.2.2.5 เวลาของการเล่าเรื่อง (Narrative Time)

- ลำดับเวลา (Order)

ในเรื่องนี้มีการลำดับเวลาในการเล่าเรื่องทุกรูปแบบ โดยในช่วงเริ่มเรื่อง ใช้การเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตก่อน (Foreshadowing) คือภาพเหตุการณ์ทำแท้งที่เกิดขึ้นในอนาคตก่อนที่จะเล่าเรื่องตามลำดับเวลาที่เกิดขึ้น และช่วงยุติเรื่องราว ใช้การเล่าย้อนเหตุการณ์ในอดีต (Flashback) คือ เล่าย้อนกลับไปให้เห็นถึงสาเหตุว่าทำไมวิญญาณเด็กถึงต้องตามมาอาฆาตเอาชีวิต เพราะเคยได้สั่งให้ผู้หญิงไปทำแท้งเพื่อเอาลูกออก จึงเป็นที่มาของเรื่องราวที่เกิดขึ้นในตอนจบของเรื่อง

- ระยะเวลา (Duration)

ระยะเวลาของเรื่องนี้ มีทั้งแบบ Pause คือ เวลาของเนื้อเรื่องเท่ากับศูนย์ โดยเป็นการหยุดเวลาเพื่อขยายความ คือ ในฉากที่ “ตริย” พระเอกของเรื่อง กำลังโดยวิญญาณเด็กกรุมทำร้าย ได้หยุดเวลาของเหตุการณ์ไว้ เพื่อขยายความในขณะนั้นให้เห็นถึงความเจ็บปวดที่ “ตริย” กำลังได้รับความอาฆาตของวิญญาณและกรรมที่ได้ทำเอาไว้ ตัดสลับภาพกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับคนที่เกี่ยวข้อง และยังมีการเล่าแบบ Stretch คือเวลาของวาทกรรมสั้นกว่าเวลาของเนื้อเรื่องโดยการใช้ภาพ Slow Motion เพื่อยืดจังหวะในฉากนี้ให้นานกว่าความเป็นจริง เพื่อให้คนดูรู้สึกสะเทือนอารมณ์มากขึ้น

- ความถี่ (Frequency)

ความบ่อยครั้งในการเล่าเรื่องของเรื่องนี้เป็นแบบ Singulative Narration คือ เล่าเรื่องถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเท่ากับจำนวนครั้งที่เกิดขึ้น ซึ่งในเรื่องก็เล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งเดียวเท่ากับเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องที่เกิดขึ้นครั้งเดียว

4.3 ปล้นนยะ 2

ภาพที่ 4.19: โปสเตอร์หนังเรื่องปล้นนยะ 2

4.3.1 เนื้อเรื่อง (Story)

ภาพยนตร์เรื่องปล้นนยะ 2 เป็นเรื่องราวความวุ่นวายที่เกิดขึ้นภายในโรงพยาบาลเสริมความงาม สถานที่รวมตัวของสาวประเภทสองที่หลงใหลในการทำศัลยกรรม เพื่อให้ตัวเองสวยดูดีและเหมือนผู้หญิงมากที่สุด ทุกเช้าจะมีบรรดาสาวประเภทสองที่อยากสวยมานั่งรอคิวเพื่อเสริมความสวยและผ่าตัดแปลงเพศกันเป็นจำนวนมาก แต่เช้าวันหนึ่งเรื่องราวไม่ได้เป็นเหมือนทุกวันที่ผ่านมา เพราะอยู่ดีดีก็มีแก๊งเด็กช่างกลพากันบุกเข้ามาในโรงพยาบาลด้วยสภาพเลือดเต็มตัว มีคนบาดเจ็บจากการยกพวกตีกันบนรถประจำทาง และเกิดเหตุยิงกันขึ้นบนรถ จึงรีบพาคนเจ็บมาโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด โดยไม่รู้เลยว่าสถานที่นี้คือโรงพยาบาลเสริมความงามของสาวประเภทสอง และหนึ่งในกลุ่มวัยรุ่นที่เข้ามา เป็นพี่ชายของผู้บาดเจ็บและเป็นคนขับรถโดยสารประจำทางคันที่เกิดเหตุ ได้ใช้ปืนขู่บังคับให้คุณหมอที่เป็นสาวประเภทสอง และเคยแต่ผ่าตัดแปลงเพศให้มาต้องมาทำหน้าที่ผ่าตัดเอากระสุนออกเพื่อช่วยชีวิตน้องชายให้เร็วที่สุด ทำให้เป็นสาเหตุความวุ่นวาย และความฮาต่าง ๆ หลังจากนั้นก็มีการชักชวนกันให้ไปปล้นบ้านของมหาเศรษฐี เพื่อเอาเงินมาแบ่งกันใช้ จึงกลายเป็นเรื่องราวการปล้นที่ปนความฮา และดราม่าของเรื่องราวต่าง ๆ

4.3.1.1 บริบททางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และอุตสาหกรรม

ภาพยนตร์ไทย

- บริบททางสังคม

ในช่วงนี้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบของเด็กวัยรุ่นในการเกิดเหตุอาชญากรรมขึ้นมาโดยที่ไม่เกรง กลัวกฎหมาย คือแก๊งปาหิ่น ที่เกิดจากความคึกคะนองที่ได้เอาก้อนหินปารรถที่ขับผ่านไปมา โดยระบอบ ขึ้นในหลายพื้นที่ จนรถของประชาชนได้รับความเสียหาย มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต แม้แต่ดารานักร้อง ก็โดนด้วยเช่นเดียวกัน และได้มีการนำเสนอข่าว เพื่อตามจับกลุ่มผู้ก่อเหตุ หลังจากนั้นเกิดพฤติกรรมเลียนแบบขึ้นในหลายจังหวัด จนทำให้คนในสังคมหวาดกลัวกับสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นอย่างมาก แต่ก็ไม่สามารถตามจับกุมกลุ่มผู้ก่อเหตุมาดำเนินคดีได้ทั้งหมด

- บริบททางเศรษฐกิจ

ช่วงก่อนที่จะมีการสร้างภาพยนตร์เรื่องปล้นระยะ 2 ออกมาฉาย พฤติกรรมการใช้โทรศัพท์มือถือของผู้บริโภคเริ่มเปลี่ยนแปลงไป โดยเป็นยุคที่โทรศัพท์มือถือได้กลายเป็นปัจจัยที่ 5 ของมนุษย์ไปแล้ว บางรุ่นออกมาแล้วขายดีจนกลายเป็นกระแสบ้าคลั่ง คือ โทรศัพท์มือถือไอโฟนและแบล็คเบอร์รี่ ที่ได้เริ่มเข้ามาตีตลาดในประเทศไทยจากการที่ดาราและกลุ่มคนไฮโซได้เริ่มใช้กันอย่างแพร่หลายทำให้เกิดการเลียนแบบของกลุ่มวัยรุ่นและกลุ่มคนวัยทำงาน จนกลายเป็นกระแสโด่งดังมีการต่อแถวแข่งขันกันซื้อ เพื่อให้ได้มาเป็นเจ้าของและกลายเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม เสมือนเป็นเครื่องประดับ กระแสความนิยมที่เกิดขึ้นทำให้ผลิตเครื่องออกมาขายแทบไม่ทันการติดต่อสื่อสารของผู้บริโภคเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วมากขึ้น แต่ก็ควบคุมยากมากขึ้น และมีเม็ดเงินสะพัดจำนวนมากตามมาด้วยข่าวของการขโมยของ หรือ การขโมยโทรศัพท์มือถือกันมากขึ้น เนื่องจากเป็นที่ต้องการแต่ราคาแพง (“20 ข่าวดังแห่งปี 2552” , 2552)

- บริบททางการเมือง

สถานการณ์ทางการเมืองที่สำคัญเกิดขึ้นในช่วงเดือนเมษายนปี พ.ศ. 2552 หรือ 4 ปีก่อนการ ผลิตภาพยนตร์ที่ถูกเรียกว่าสงกรานต์เลือด โดยแกนนำคนเสื้อแดงมีการเคลื่อนไหวอย่างหนัก เพื่อกดดันให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ออกจากตำแหน่งจนรัฐบาลต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในวันที่ 12 เมษายน ปี พ.ศ. 2552 แต่กลุ่มคนเสื้อแดงก็ยังพากันบุกเข้าไปในกระทรวงมหาดไทยจนเกิดการปะทะกันขึ้นเข้ามิดของวันที่ 13 เมษายน ปี พ.ศ. 2552 กลุ่มคนเสื้อแดงได้ปะทะกับทหารและตำรวจที่แยกดินแดง มีผู้บาดเจ็บจำนวนมาก ผู้ชุมนุมได้นำรถแก๊สไปจอดขวางไว้หน้าแฟลตดินแดงและขู่ว่าจะจุดระเบิดจนชาวบ้านทนไม่ไหวออกมาต่อต้านและยึดรถแก๊สกลับคืนมา แต่กลุ่มผู้ชุมนุมกลับไปยึดรถประจำทางมาเผาทำลายสร้างความปั่นป่วนเพิ่มมากขึ้น จนทำให้ชาวบ้านทนไม่ไหวรวมตัวกันออกมาขับไล่และรัฐบาลได้ใช้กำลังทหารออกมารักษาความสงบสถานการณ์จึงคลี่คลายลงในเช้าวันที่ 14 เมษายน ปี

พ.ศ. 2552 สิ่งที่เกิดขึ้นทำให้สังคมหลังจากนั้น เริ่มชินชากับภาพการปะทะกันของกลุ่มคนต่าง ๆ ภาพของการใช้อาวุธตอบโต้กัน และการออกมาเคลื่อนไหวสถานการณ์ของตำรวจทหาร จนกลายเป็นภาพที่ไม่ได้นำตื่นเต้นตกใจเหมือนที่เคยเกิดขึ้นในอดีต

- บริบททางวัฒนธรรม

จากปัญหาความขัดแย้งระหว่างไทยกับกัมพูชาเรื่องที่ดินรอบปราสาทเขาพระวิหาร เนื่องจาก ทางกัมพูชาได้เข้ามารุกล้ำ เข้ามาตั้งกองกำลัง และหมู่บ้าน อยู่ในพื้นที่ทับซ้อน ทำให้คนไทยกลุ่มหนึ่งที่มีความรักความหวงแหนแผ่นดินไทย และความรักชาติ รวมตัวกันได้ออกมาเรียกร้องในวันที่ 19 กันยายน ปี พ.ศ. 2552 เพื่อประกาศเจตนารมณ์ในการทวงคืนที่ดิน 4.6 ตารางกิโลเมตรรอบปราสาทเขาพระวิหารซึ่งถูกกัมพูชารุกเข้ามาครอบครองแต่มีฝ่ายตรงข้ามเข้ามาปักหลักเพื่อขัดขวางจนเกิดการปะทะกัน และมีผู้บาดเจ็บทั้งสองฝ่าย จึงถือว่าเป็นการตอกย้ำภาพสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

- บริบทของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

จากสถานการณ์ต่าง ๆ ในช่วงนี้ที่มีความตึงเครียดมากขึ้น จึงทำให้ประชาชนหันหน้าเข้าหาความบันเทิงมากขึ้นเพื่อคลายเครียด โดยเฉพาะการไปชมภาพยนตร์ ทำให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติกรุงเทพขึ้นในปี พ.ศ. 2552 โดยประกาศให้ปีนี้เป็นยุคทองของภาพยนตร์ โปรแกรมภาพยนตร์ในปีนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของวงการภาพยนตร์ในแถบอาเซียน และการค้นหาหนทางของการสร้างภาพยนตร์ที่สอดคล้องกับสังคมและการพัฒนาเทคโนโลยี โดยช่วงนี้วงการภาพยนตร์ไทยพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนมีคุณภาพได้มาตรฐานโลก ดังนั้น ประเทศไทยจึงพร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางการซื้อขายภาพยนตร์อีกแห่งหนึ่งของโลกที่จะดึงดูดผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ระดับโลก ไม่ว่าจะเป็นดาราชื่อดัง ผู้กำกับการแสดง และผู้อำนวยการสร้าง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย , 2552)

4.3.1.2 พล็อตเรื่อง (Plot)

- การเริ่มเรื่อง (Explosion)

เริ่มเรื่องด้วยแนะนำให้ผู้รู้จักกับตัวละครสำคัญของเรื่อง 2 คน คือ “เจ็เซอรี” สาวประเภทสองผู้ร่ำรวยที่กำลังจะเดินทางไปผ่าตัดแปลงเพศที่โรงพยาบาลเสริมความงามแห่งหนึ่ง หลังจากรอคอยมานานถึง 40 ปี โดยมีสาวประเภทสองคนรับใช้ที่เป็นตัวละครหลักของเรื่องอีกหนึ่งคนก็คือ “ญาญา” ที่กำลังออกไปจ่ายตลาด และต้องไปเจอกับ “เจ็เซอรี” ไปโรงพยาบาล หลังจากนั้น “เจ็เซอรี” กับบรรดา เพื่อนสาวประเภทสองก็เดินทางไปถึงโรงพยาบาล และได้พบกับคุณหมอสาวสวย 2 คน คือ “คุณหมอยิ่งลักษณ์” กับ “คุณหมออ่วม” ซึ่งเป็นสาวประเภทสอง ที่จะเป็นผู้ทำการผ่าตัดแปลงเพศให้

อีกด้านหนึ่งก็เป็นเรื่องราวของสองพี่น้องที่กำลังออกจากห้องพักโดยพี่ชาย คือ “ไม้” กำลังจะ ออกไปทำงานเป็นคนขับรถเมล์เป็นวันแรก และน้องชาย คือ “ม่อน” กำลังจะออกไปเรียน ที่โรงเรียนอาชีวะแห่งหนึ่ง โดย “ไม้” โดยมีเพื่อนที่เป็นกระเปารถเมล์เดินทางออกไปทำงานด้วยกัน ระหว่างที่ “ไม้” ขับรถเมล์รับผู้โดยสารอยู่ระหว่างทางก็ได้มีเพื่อนของ “ม่อน” โบกและขึ้นมาด้วย และก็ได้รับ “ญาญา” สาวใช้ของ “เจ้เซอร์” ขึ้นมาในป้ายถัดมา และระหว่างทางที่ขับรถรับผู้โดยสาร คนอื่น ๆ อยู่ นั่น มีกลุ่มเด็กอาชีวะกลุ่มหนึ่งขึ้นมา และเห็นเด็กอาชีวะคู่อรินั่งอยู่หลังรถ จึงได้เกิด เหตุการณ์ชกต่อยทะเลาะวิวาทกันขึ้น หนึ่งในเด็กอาชีวะได้นำปืนขึ้นมายิง ทำให้ผู้โดยสารคนอื่น ๆ ต้องพากันหลบเพื่อเอาชีวิตรอด แต่กระสุนกลับไปโดน “ม่อน” น้องชายของ “ไม้” บาดเจ็บสาหัส ทุกคนจึงรีบพาตัว “ม่อน” ไปส่งโรงพยาบาลโดยโบกรถตุ๊กตุ๊กให้ไปส่งที่โรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด โดยมี “ญาญา” ตีตราด้วยความบังเอิญ

ภาพที่ 4.20: เด็กอาชีวะยิงกันบนรถเมล์

- การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

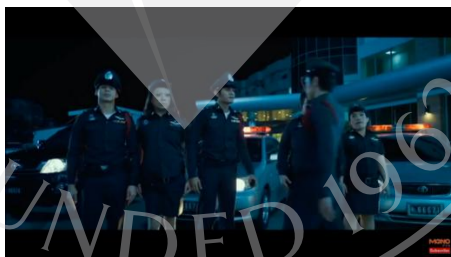
“ไม้” และกลุ่มเด็กอาชีวะพากันแบกร่างของ “ม่อน” ที่ถูกยิงเข้ามาในโรงพยาบาล เสริมความ งาม ในสภาพเสียเลือดมาก แต่ขณะนั้นหมอยังไม่สามารถมาช่วยผ่าตัดเอากระสุนออกให้ ได้เนื่องจากติดเคสผ่าตัดแปลงเพศให้กับ “เจ้เซอร์” และเพื่อนอยู่ ทำให้กลุ่มเด็กอาชีวะเกิดความไม่ พอใจ จึงเอาระเบิดที่นำติดตัวมาด้วยออกมาข่มขู่ให้หมอที่กำลังผ่าตัดแปลงเพศอยู่ช่วยผ่าตัดเอา กระสุนออกให้ด้วย ความกลัวตายหมอยจึงยอมผ่าตัดให้กับ “ม่อน” จนปลอดภัย

ภาพที่ 4.21: หมอถูกบังคับให้ผ่าตัด

แต่เนื่องจากที่นี่เป็นโรงพยาบาลเอกชนจึง ต้องใช้เงินจำนวนมากแต่ทางกลุ่มของ “ไม้” ไม่มีเงินจ่ายจึงโทรไปยืมเงินจากเพื่อนชื่อ “ณเดช” และเพื่อนก็นำสร้อยทองมาให้เป็นค่าผ่าตัด โดยสร้อยทองได้มาจากการปล้นร้านทองอีกที จึงทำให้ตำรวจตามมาจับกุม “ณเดช” ที่โรงพยาบาล แต่ตำรวจพลาดท่าทำปืนลั่นใส่ตัวเองเสียชีวิต 1 นาย แต่ทุกคนเข้าใจว่า “ณเดช” เป็นคนยิงตำรวจเสียชีวิต จึง เกิดเป็นเหตุการณ์ความวุ่นวายขึ้นอย่างหนักภายในโรงพยาบาลหลังจากนั้นตำรวจได้นำกำลังเสริมเข้า มาปิดล้อมโรงพยาบาลเพื่อจับกุมผู้ต้องหาทั้งหมด

ภาพที่ 4.22: ตำรวจปิดล้อมสถานเสริมความงาม

กลุ่มของ “ไม้” และ “ณเดช” ได้บังคับพาทุกคนหนีออกมาทางด้านหลังโรงพยาบาลเพื่อหนีตำรวจ โดนไปปล้นรถของชาวบ้านเพื่อเป็นพาหนะในการหลบหนี แต่รถที่ไปปล้นมากลับเป็นของผู้หญิงคนหนึ่งที่กำลังขับรถหนีเจ้าหน้าที่ชื่อ “ปลัด” เพราะไปติดหนี้การพนันเอาไว้ โดยกลุ่มลูกน้องของ “ปลัด” ได้จับตัว “ณเดช” ไปเป็นตัวประกัน ทำให้ “ไม้” ตัดสินใจจะบุกเข้าไปช่วย “ณเดช” ออกมา และจะทำการปล้นบ้านของ “ปลัด” เพื่อเอาเงินมาใช้ด้วย และจำได้ว่า “เจ้เชอรี่” เคยปล้นธนาคารเมื่อหลายปีก่อน จึงชวน “เจ้เชอรี่” ร่วมขบวนการปล้นในครั้งนี้ด้วย

ภาพที่ 4.23: เจ้เซอรีประชุมวางแผนปล้น

- ภาวะวิกฤต (Climax)

“เจ้เซอรี” ที่ได้รับการชักชวนให้ร่วมการปล้นจาก “ไม้” ตัดสินใจตอบตกลงและรับเป็นหัวหน้า ขบวนการปล้นในครั้งนี้ เพราะเคยปล้นธนาคารมาก่อน แต่มีข้อแม้ว่าทุกคนจะต้องแต่งตัวเป็นผู้หญิงสวยในการปล้น หลังจากนั้นจึงทำการบุกเข้าไปในบ้านของ เศรษฐีที่ชื่อว่า “ปลัด” ทำการปล้นเงินสดที่ถูกเก็บเอาไว้ภายในบ้าน และช่วย “ณเดช” ออกมาได้ โดยกลุ่มของ “เจ้เซอรี” ได้จับตัวลูกสาวของ “ปลัด” มาเป็นตัวประกัน แต่ด้วยความเห็นใจในโชคชะตา ลูกสาวของ “ปลัด” กลับตัดสินใจช่วยพากลุ่มของ “เจ้เซอรี” หนีออกมาได้ ก่อนที่ตำรวจจะเข้ามาตามจับกุมตัว

ภาพที่ 4.24: เจ้เซอรีพาพรรคพวกเข้าไปปล้นบ้านนายปลัด

- การผ่านพ้นภาวะวิกฤต (Falling Action)

หลังจากกลุ่มของ “เจ้เซอรี” หนีออกมาได้พร้อมกับเงินที่ปล้นมา ตำรวจและผู้สื่อข่าวก็เดินทาง มาถึงที่เกิดเหตุพอดีเพื่อรายงานสดสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอีกครั้งว่าเรื่องราวทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบได้เกิดอะไรขึ้นบ้าง โดยตำรวจเข้าไปตรวจสอบภายในบ้านนายปลัดซึกพบร่องรอยการต่อสู้ มีการใช้ปืนทั้งปืนพกสั้นและอาวุธสงคราม มีเงินสดจำนวนมากกระจายอยู่ตามห้องต่าง ๆ รวมมูลค่ากว่า 1 พัน ล้านบาท และพบเบาะแสว่ามีกลุ่มสาวประเภทสองมากกว่า 7 คน แต่งตัวคล้ายกับนางโชว์เข้ามาเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ ซึ่งไปเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่นักศึกษาช่างกลตีกันบนรถประจำทางจนทำให้มีคนถูกแทง และเหตุการณ์ปิดล้อมสถานศัลยกรรมความงามวิชัยเวชที่ทำให้

ตำรวจเสียชีวิต 1 นาย โดยตำรวจตรวจสอบภาพจากกล้องวงจรปิด และสรุปว่าตำรวจที่เสียชีวิต เพราะทำปิ่นสั้นใส่ตัวเองจนเสียชีวิต

ภาพที่ 4.25: ผู้สื่อข่าวมารายงานข่าว

- การยุติของเรื่องราว (Ending)

หลังจากรอดพ้นการจับกุมของตำรวจและได้เงินจากการปล้นจำนวนมาก กลุ่มของ “เจ้เซอร์” ทั้งหมดและ “ไม้ม” พร้อมกันพรรคพวกทั้งหมด พวกเขาเดินทางไปอยู่ที่เกาหลีใต้ โดยกลุ่มของ “เจ้เซอร์” นำเงินที่ได้จากการปล้นไปทำศัลยกรรมผ่าตัดแปลงเพศตามที่ได้ตั้งใจเอาไว้ และส่วน “ม่อน” น้องชายของ “ไม้ม” เมื่อรักษาตัวเองหายดีจากการถูกยิงก็ตั้งใจไปเรียนหนังสือต่อให้จบที่เกาหลีใต้เลย ส่วน “ไม้ม” กับ “ณเดช” ก็กลายเป็นแก๊งจิ๊กโก๋ที่เกาหลีใต้ ตั้งตัวเป็นผู้มีอิทธิพลโดยที่ไม่มีใครกล้าเข้าไปยุ่ง แม้แต่แก๊งจิ๊กโก๋ที่เกาหลีใต้เองก็ต้องยอมให้

ภาพที่ 4.26: เจ้เซอร์กับเพื่อนหนีไปอยู่ต่างประเทศ

4.3.1.3 แก่นความคิดหลัก (Theme)

หนังเรื่องนี้ มีแก่นความคิดคือ “ทองไม่รู้ร้อน” คือตำรวจและสังคมกลับให้ ความชอบธรรมกับกลุ่มกระเทยและโจรที่ไปปล้นเงินทองมา แต่กลับไม่สนใจอะไรเลย ปลอ่ยให้กลุ่มโจรเดินทางออกนอกประเทศไปได้ และไปใช้ชีวิตอย่างสุขสบายโดยกฎหมายไม่สามารถทำอะไรได้

4.3.2 วาทกรรม (Discourse)

4.3.2.1 การมีส่วนร่วม (Participants)

การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องปล้นนยะ 2 เป็นการเล่าโดยผู้แต่งจริง ที่ถ่ายทอดเรื่องราวจากภาษาของตัวเองและเทคนิคการเล่าเรื่องต่าง ๆ ในเนื้อเรื่องของภาพยนตร์ โดยผู้แต่งได้สร้างผู้เล่า ขึ้นมา 1 คนในเนื้อเรื่อง ก็คือ “ไม้” ที่ทำหน้าที่ในการเล่าเหตุการณ์ย้อนหลัง เพื่อให้เนื้อเรื่องมีความสมบูรณ์และช่วยบอกความสัมพันธ์ของตัวละคร ถึงที่มาที่ไปกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ นอกจากนี้ ผู้แต่งยังสร้างผู้เล่าขึ้นมาอีก 1 คนก็คือ ผู้สื่อข่าวที่มาช่วยเล่าเรื่องราวในตอนท้ายของเรื่อง เพื่อช่วยคลี่คลายปัญหาและสรุปเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้นให้คนดูได้เข้าใจและย่นระยะเวลาของเนื้อเรื่องให้สั้นลงได้

4.3.2.2 มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of View)

เรื่องปล้นนยะ 2 เล่าเรื่องโดยใช้มุมมองของบุคคลที่สามในการเล่า โดยผู้เล่าไม่ได้เข้าร่วมในเหตุการณ์ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้สังเกตการณ์เป็นกลางไม่มีอคติ เป็นการเล่าจากวงนอก และให้ผู้ชมเป็นผู้ตัดสินเอง

4.3.2.3 จำนวนของผู้เล่าเรื่อง

ในเรื่องนี้ใช้ผู้เล่ามากกว่า 1 คน (Multi-Narrator) คือ ผู้แต่ง และตัวละครในเรื่องมาช่วยเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต เพื่อให้เรื่องราวปะติดปะต่อเข้าด้วยกัน

4.3.2.4 ระยะห่างในการเล่า (Narrative Distance)

เป็นการเล่าเรื่องมีระยะห่างในการเล่า 2 ลักษณะ โดยผู้แต่งเป็นผู้เล่าหลัก ที่มีระยะห่างมาก (Transparency) โดยผู้แต่งไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องราว ทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดเพียงอย่างเดียว และอีกลักษณะเป็นของผู้เล่าที่มีแต่งสร้างขึ้น ที่เล่าแบบมีระยะห่างน้อย (Self-Consciousness) โดย ผู้เล่าเองก็มีความผูกพันกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยในลักษณะนี้ก็คือ “ไม้” ที่ได้เล่าเรื่องราวของตัวเองให้กับคนอื่นได้ฟัง

4.3.2.5 เวลาของการเล่าเรื่อง (Narrative Time)

- ลำดับเวลา (Order)

ในเรื่องนี้ใช้วิธีการเล่าย้อนไปยังเหตุการณ์ในอดีต (Flashback) ใน 2 ฉาก คือ ฉากที่ “ไม้” พยายามชวน “เจ็เซอร์รี่” มาร่วมปล้น โดนแล้วว่าจำหน้า “เจ็เซอร์รี่” ได้ เพราะเคยไปส่งพิซซาให้ในการปล้นครั้งแรกของ “เจ็เซอร์รี่” โดยมีภาพเหตุการณ์ครั้งนั้นย้อนกลับมาให้ได้ชมอีกครั้ง และอีกฉาก คือ ฉากที่ “ไม้” เล่าย้อนเหตุการณ์ให้ฟังว่าทำไมถึงต้องติดคุก โดยเป็นภาพที่ “ม่อน” ก็คือ น้องชายโดยคู่ อริร่วมทำร้าย และตัวเองได้เข้าไปช่วย ซึ่ง “ม่อน” เป็นคนแทงคู่อริจนตายเพราะเป็นการป้องกันตัว แต่ด้วยความรักน้อง “ไม้” ให้ “ม่อน” หนีไปแล้วตัวเองยอมรับผิดชอบ

- ระยะเวลา (Duration)

ภาพยนตร์เรื่องนี้ ใช้รูปแบบการเล่าเรื่องที่ทำให้เวลาของวาทกรรมยาวกว่าเวลาของเนื้อเรื่องใน หลายฉาก (Stretch) โดยใช้เป็นภาพ Slow Motion เพื่อยืดจังหวะภาพของเหตุการณ์ บางเหตุการณ์ให้ยาวกว่าความเป็นจริง เช่น จังหวะการทำลูกระเบิดตกลงพื้น ในฉากที่กลุ่มของ “ไม้” เอาระเบิดไปซุกให้หมอเร่งผ่าตัดเอากระสุนออกให้กับน้องชาย และฉากที่กลุ่มของ “ไม้” พาตัวประกันหนีออกมาทางด้านหลังโรงพยาบาลเพื่อหนีตำรวจที่มาล้อมจับกุมอยู่ด้านหน้าโรงพยาบาล

- ความถี่ (Frequency)

ตลอดเรื่องราวในภาพยนตร์ปลี่ยนระยะ 2 เป็นกาเล่าที่มีความถี่แบบ Singulative Narration คือ เหตุการณ์เกิดขึ้นครั้งเดียว ในเรื่องก็มีการเล่าเรื่องเพียงครั้งเดียว

4.4 จิตสัมผัส 3D

ภาพที่ 4.27: โปสเตอร์หนังเรื่องจิตสัมผัส 3D

4.4.1 เนื้อเรื่อง (Story)

จิตสัมผัส 3D เป็นเรื่องราวของ “เจต” พระเอกของเรื่อง ที่มีความสามารถมองเห็นวิญญาณ และล่วงรู้กรรมของผู้อื่นมาตั้งแต่เด็ก เขาเห็นเจ้ากรรมนายเวรของทุกคน ซึ่งมันทำให้เขากลายเป็นตัวประหลาดในสายตาคนอื่น เขาจึงซ่อนเรื่องราวนี้ไว้เป็นความลับ โดยมี “จุ่ม” แฟนสาวของ “เจต” คือคนเดียวที่ล่วงรู้ว่าเจตมีความสามารถนี้ “จุ่ม” ไม่ต้องการให้ “เจต” เข้าไปพัวพันกับคดีของ “แก้ว” หญิงสาววัยรุ่นที่ขับรถโดยประมาทจนเป็นเหตุทำให้มีคนที่ต้องตายแต่ด้วยความสามารถพิเศษที่ “เจต”

มี จึงรู้ว่าแท้จริงแล้วโศกนาฏกรรมครั้งนี้ไม่ใช่อุบัติเหตุ “เจต” จึงใช้ความสามารถของเขาช่วยเหลือ “แก้ว” แต่ถึง “เจต” เข้าไปพัวพันมากเท่าไร ก็เหมือนมีบางสิ่งบางอย่างไถ่ล่า “แก้ว” มากขึ้นอย่างไม่ลดละ ในขณะที่ “จุ่ม” ก็โดนคุกคามจากวิญญาณร้ายเช่นกัน จึงเป็นสิ่งที่ทำลายสำหรับ “เจต” ว่า จะใช้ความสามารถของคนที่มืออยู่ช่วยเหลือ “จุ่ม” และ “แก้ว” จากเรื่องราวที่เกิดขึ้น เพื่อหนีความตายได้พ้นหรือไม่

4.4.1.1 บริบททางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และอุตสาหกรรม

ภาพยนตร์ไทย

- บริบททางสังคม

สังคมช่วงก่อนหน้าที่ภาพยนตร์เรื่องจิตสัมผัส 3D จะถูกสร้างขึ้น ให้ความสนใจกับข่าวใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางรถยนต์ครั้งใหญ่ และมีการพูดถึงอย่างต่อเนื่องก็คือคดีสะเทือนขวัญสะเทือน สังคม ที่เกิดขึ้นในเดือนธันวาคม ปี พ.ศ. 2553 มีเยาวชนอายุ 18 ปี หรือ นางสาวแพรวา ขับรถยนต์ฮอนด้าซีวิก ไปชนรถตู้โดยสารสายมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต-อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ จนทำให้รถตู้พลิกคว่ำไปชนกับขอบกั้นคอนกรีตบนทางด่วนโทลล์เวย์ และพาดกับเสาไฟ ทำให้ประตูรถเปิดออกทำให้ผู้โดยสารถูกเหวี่ยงกระเด็นออกมา มีผู้เสียชีวิตรวม 9 ศพ และมีผู้บาดเจ็บอีก 7 ราย แต่ใน ทางคดีกลับล่าช้าและประชาชนส่วนใหญ่ใหญ่มองว่าผู้ก่อเหตุไม่ได้รับโทษตามที่ควรจะได้รับ ประกอบกับเป็นลูกของคนที่มีชื่อเสียงและมีฐานะ ทำให้รอดพ้นจากการติดคุกไปได้ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่พอใจและภาวนาขอให้คนที่ก่อเหตุได้รับผลกรรมที่ตัวเองได้ทำเอาไว้ ซึ่งถือว่าเป็นคดีตัวอย่างของสังคมที่สะท้อนให้เห็นว่า คนที่มีชื่อเสียงเงินทองสามารถรอดพ้นจากความผิดที่ตัวเองทำไว้ได้ทำให้คนในสังคม ออกมาให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการขับรถ ความเข้มงวดในการออกใบอนุญาตขับขี่และตรวจสอบจับกุมคนที่มีอายุยังไม่ถึงเกณฑ์ที่จะได้รับใบอนุญาตขับขี่ แต่สามารถออกมาขับรถได้ รวมไปถึงสังคมให้ความสนใจกับการติดตามดำเนินคดีกับบุคคลที่มีชื่อเสียง หรือ ลูกหลานของบุคคลที่มีชื่อเสียง หรือ ร่ำรวยมีฐานะ ไม่ให้รอดพ้นจากการทำความผิดและรับผิดชอบในสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นเหตุการณ์ตัวอย่างที่ทำให้คนในสังคมจับตามองเรื่องมากขึ้น (“ย้อนรอยคดีประวัติศาสตร์สาวซีวิก ชิง 9ศพกับบสรูปของการตัดสินคดี” , 2554)

- บริบททางเศรษฐกิจ

ในช่วงนี้ถือว่าเป็นยุคเปลี่ยนผ่านของระบบโทรศัพท์มือถือเคลื่อนที่จาก 2G เป็น 3G ทำให้ผู้ใช้งานสามารถใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงได้ และส่งข้อมูลได้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น ซึ่งหลายประเทศได้เริ่มใช้แล้ว แต่ไทยถือว่ายังล่าหลัง แต่ก็ส่งผลดีให้กับเศรษฐกิจไทยในช่วงนี้ขยายตัวได้มากขึ้น โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมที่คึกคักมากขึ้น การเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบ 3G ทำให้ผู้ใช้งานเริ่มมีการถ่ายภาพ และคลิปวิดีโอมากขึ้น เพื่อส่งต่อไปให้ กับผู้รับได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ในช่วงนั้นจึงเกิดกระแสความนิยมการถ่ายภาพและคลิปเหตุการณ์ต่าง ๆ ลงสู่โลกโซเชียลมากขึ้น

รวมทั้ง เป็นหลักฐานสำคัญกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมด้วย (“3G เทคโนโลยีใหม่ของโลกไร้สาย” , 2554)

- บริบททางการเมือง

จุดเปลี่ยนที่สำคัญทางการเมืองของไทยได้เกิดขึ้นในช่วงนี้คือการชุมนุมทางการเมืองของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ หรือ นปช. เริ่มตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2553 มีเป้าหมายเรียกร้องให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นประกาศยุบสภาและจัดการเลือกตั้งใหม่ โดยการชุมนุมยืดเยื้อบานปลายผู้ชุมนุมยึดพื้นที่ในกรุงเทพมหานครหลายแห่งเพื่อใช้เป็นฐานที่ตั้งระดมมวลชนหลาย ส่งผลให้ห้างร้านต่าง ๆ ต้องปิดกิจการชั่วคราว โรงเรียนต้องปิดการเรียนการสอน ส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อมารัฐบาลในขณะนั้นจึงใช้มาตรการทางทหารเข้ากดดันกลุ่มผู้ชุมนุม เพื่อให้สลายการชุมนุมและจับกุมแกนนำไปดำเนินคดี จนทำให้มีผู้เสียชีวิต 91 ศพ และมีผู้บาดเจ็บมากกว่า 2,100 คน จากนั้นนายอภิสิทธิ์ประกาศแผนปรองดอง ซึ่งผู้ชุมนุมมีข้อเรียกร้องเพิ่มเติมการชุมนุมจึงดำเนินต่อไป และนายอภิสิทธิ์ก็ประกาศยกเลิกวันเลือกตั้งใหม่ตามแผนปรองดอง ก่อนจะใช้กำลังทหารเข้าสลายการชุมนุมที่แยกราชประสงค์เมื่อกลางเดือนพฤษภาคม จนกระทั่ง แกนนำ นปช. ประกาศยุติการชุมนุมในวันที่ 19 พฤษภาคม ปี พ.ศ. 2553 (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี) โดยเหตุการณ์นี้สื่อต่างชาติได้ รายงานข่าวออกไปทั่วโลก

- บริบททางวัฒนธรรม

ในช่วงนี้ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมการสื่อสาร จากการข่าวของระบบการใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็น 3G ทำให้พฤติกรรมของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป จากเดิมผู้คนจะโทรหากันในการติดต่อสื่อสาร เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงมาเป็นการสื่อสารแบบออนไลน์มากขึ้น ทำให้เกิดเป็นวัฒนธรรมการสื่อสารรูปแบบใหม่ที่ประชาชนให้ความสนใจและใช้งานมากขึ้น แต่ก็ยังไม่แพร่หลายมากนัก

- บริบททางอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

ในปี พ.ศ. 2553 อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยได้รับผลกระทบจากการแอบถ่ายภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ แล้วนำไปก็อปปี้เป็นแผ่นฟิสิกส์จำหน่ายมาขึ้น ส่งผลผู้ผลิตภาพยนตร์ได้รับความเสียหายอย่างหนัก รัฐบาลจึงประกาศจะเอาจริงเอาจังกับการปราบปรามพวกที่แอบถ่ายในโรงภาพยนตร์ที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ซึ่งมีความเสียหายปีละกว่า 7,200 ล้านบาท โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาระทรวงพาณิชย์ได้ร่างกฎหมายเสนอเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อบังคับใช้เป็นกฎหมาย สาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้คือกำหนดบทลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 2 แสนบาท แต่หากกระทำร่วมกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 4 ปี ปรับ 1 แสน ถึง 8 แสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในช่วงหลังนี้จาก ทำให้มีผู้ผลิตภาพยนตร์ไทยออกมามากขึ้น เกิดการ

จ้างงานเพิ่มมากขึ้นด้วย และภาพรวมของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยเริ่มกลับมาคึกคักอีกครั้ง (“ซงกม. แอบถ่าย ในโรงหนัง คุก4ปีปรับ8แสน” , 2554)

4.4.1.2 พล็อตเรื่อง (Plot)

- การเริ่มเรื่อง (Explosion)

ภาพยนตร์เรื่องนี้ เริ่มเรื่องด้วยการเล่าเรื่องย้อนกลับไปในอดีตนำเสนอให้เห็นภาพของบุคคลต่าง ๆ ในสังคมที่ต้องพบเจอกัน เดินสวนกัน พุดคุยกัน หรือแม้แต่ทะเลาะกัน ล้วนแล้วแต่เกิดกรรมที่ทำร่วมกันมาด้วยกันทั้งสิ้น และเนื้อเรื่องในช่วงเริ่มเรื่องยังได้เล่าย้อนกลับไปในช่วงวัยเด็กของพระเอกคือ “เจต” ที่เริ่มเห็นเหตุการณ์ที่จะเกิดล่วงหน้ากับคนอื่น เห็นวิญญาณ เห็นความตาย และกรรมของคนอื่น ซึ่งถือว่าการเริ่มเรื่องที่น่าสนใจและผูกปมปัญหาไว้ตั้งแต่ต้น

ภาพที่ 4.28: เจตเริ่มเห็นวิญญาณคนตายตั้งแต่เด็ก

- การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

“เจต” โตขึ้นมาแล้วได้ทำงานเป็นทนายความ ว่าความช่วยเหลือคนมากมาย ทั้งคนดี และคนไม่ดี และทุกคนก็รอดพ้นคดีแทบทั้งหมด จากความสามารถของ “เจต” และ “เจต” ก็ยังมองเห็นวิญญาณและเจ้ากรรมนายเวรของคนอื่นอยู่เป็นประจำ เหตุการณ์ที่สำคัญที่สุด คือเหตุการณ์ที่ “เจต” ได้เห็นภาพอุบัติเหตุทางรถยนต์ที่กำลังจะเกิดขึ้นล่วงหน้า และก็เกิดขึ้นจริงต่อหน้าทันทีในเวลาต่อมา ซึ่ง ต้นเหตุของอุบัติเหตุครั้งนี้มาจาก “แก้ว” เด็กสาววัย 16 ปี ลูกสาวของนักธุรกิจชื่อดัง ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก โดยทันทีที่เกิดอุบัติเหตุขึ้น ผู้สื่อข่าวก็นำทีมงานเขาพื้นที่เพื่อมาทำข่าวและรายงานสด เหตุการณ์อุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ณ จุดเกิดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นข่าวอุบัติเหตุครั้งใหญ่ที่ประชาชนให้ความสนใจเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 4.29: เจตเห็นภาพอุบัติเหตุลวงหน้า

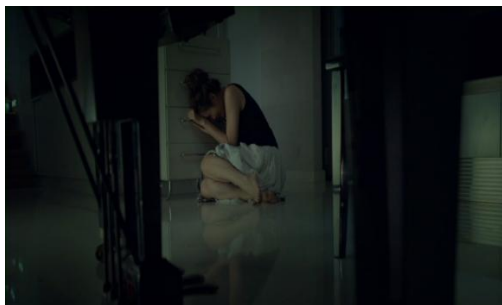
หลังจากเกิดอุบัติเหตุมีผู้ติดต่อเข้ามาให้ “เจต” รับทำคดีนี้จนถูกสังคมประณามว่าช่วยคนผิดให้พ้นจากการถูกรับโทษทางคดี ที่ “เจต” รับทำคดีเพราะรู้ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ใช่อุบัติเหตุที่เกิดจากความประมาท แต่เป็นเพราะเจ้ากรรมนายเวรทำให้เกิดขึ้น จึงตั้งใจที่จะช่วย “แก้ว” และหลังจาก จากนั้น “แก้ว” ก็ถูกวิญญาณของคนที่เสียชีวิตจากอุบัติเหตุครั้งนั้นตามล่าจะเอาชีวิตจนทำให้ “เจต” สงสารและต้องเข้ามาดูแลอย่างใกล้ชิด จนคนรักของ “เจต” ไม่พอใจและเริ่มมีปัญหา

ภาพที่ 4.30: แก้วถูกผีหลอก

เหตุการณ์ประหลาดกลับไม่ได้เกิดขึ้นกับ “แก้ว” เพียงคนเดียว แต่กลับไปเกิดขึ้นกับ “จุ่ม” คนรักของ “เจต” ด้วย ที่ถูกวิญญาณของผู้หญิงคนหนึ่งตามมาเอาชีวิต โดย “เจต” ได้เห็นการตายลวงหน้าของคนรักตัวเอง จึงหาทางพยายามช่วย “จุ่ม” หนีความตาย

ภาพที่ 4.31: จุ่มถูกผีหลอก

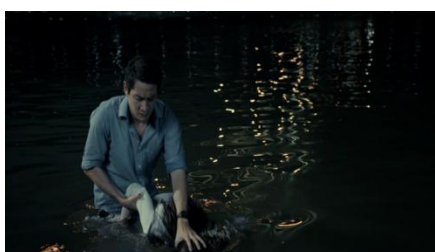

- ภาวะวิกฤต (Climax)

จากความพยายามที่ “เจต” หาทางช่วย “แก้ว” ด้วยการพา “แก้ว” ไปนอนในโรงศพ เพื่อให้เห็นความจริงที่เกิดขึ้น และเพื่อให้มีข้อโทษดวงวิญญาณที่เสียชีวิตทั้งหมด แต่กลับทำให้ “แก้ว” ได้รู้ความจริงว่าวิญญาณของผู้หญิงที่มาเอามือปิดตา “แก้ว” จนทำให้เกิดอุบัติเหตุ นั้นเป็นวิญญาณแม่ของแก้วเอง

และในขณะที่ทางตำรวจกำลังจมหาศพผู้เสียชีวิตอีก 1 ศพ ที่ยังหาไม่เจอจากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น กลับไปพบไน้ตบูกและกล่อง ซึ่งปรากฏภาพให้เห็นว่ามีภาพของ “จุ่ม” ปรากฏอยู่ในคลิปของผู้เสียชีวิต จึงทำให้ “เจต” รู้ว่าศพที่ยังหาไม่เจอนั้น เป็นศพคนรักของตัวเอง ที่ไปเดินอยู่บนสะพานพอ ตีในวันที่เกิดเหตุ และคนที่อยู่ด้วยกันตลอดหลายวันที่ผ่านมา ก็คือ วิญญาณของ “จุ่ม” จึงตัดสินใจรีบกลับไปรับ “จุ่ม” มาที่เกิดขึ้น เพื่อให้รู้ความจริงที่เกิดขึ้นกับตัวเอง ว่าแท้จริงแล้วตัวเองได้ตายไปแล้ว

ภาพที่ 4.32: เจตจับจุ่มกตน้ำ

- การผ่านพ้นภาวะวิกฤต (Falling Action)

หลังจากรู้ความจริงทั้งหมดแล้ว กลับเกิดเรื่องราวขึ้นอีก คือ วิญญาณของ “จุ่ม” กลับตามมาเอาชีวิตของ “แก้ว” ทำให้ “เจต” ต้องรีบไปช่วย แล้วทำให้รู้ความจริงว่า ที่แท้ “แก้ว”

ก็คือลูกของ ตัวเองกับแฟนเก่าสมัยเรียนมหาวิทยาลัย ก็คือ “ก๊ิบ” ที่ห้องกับ “เจต” และไม่ได้
 รับผิดชอบ แต่กลับเลือกมาคบกับ “จุ่ม” ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของ “ก๊ิบ” แทน โดย “วิญญาณของ
 “จุ่ม” ต้องการกำจัด “แก้ว” โดยการบังคับให้กระโดดตึกฆ่าตัวตาย แต่ “เจต” ไปช่วยทัน และตัวเอง
 กลับตกลงมาแทน

ภาพ ที่4.33: เจตตกตึก

- การยุติเรื่องราว (Ending)

“เจต” กลายเป็นอัมพาต โดยมี “แก้ว” มาคอยดูแล และมีวิญญาณของ “จุ่ม” และ
 “ก๊ิบ” อยู่ด้วยตลอดเวลา ซึ่งถือว่าการชดใช้กรรมของ “เจต” ที่เป็นผู้เริ่มก่อมันขึ้นมาเองทั้งหมด

ภาพที่ 4.34: เจตนอนเป็นอัมพาตกับวิญญาณ

4.4.1.3 แก่นความคิด (Theme)

“สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม” เพราะเรื่องนี้อุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ล้วนแล้วเกิดจาก
 กรรมของแต่ละคน ไม่เว้นแม้แต่คนที่เห็นกรรมของคนอื่น ก็ต้องรับผลกรรมที่ตัวเองเคยทำได้

4.4.2 วาทกรรม (Discourse)

4.4.2.1 การมีส่วนร่วม (Participants)

ภาพยนตร์เรื่องนี้เล่าเรื่องผ่านตัวละครหลัก ก็คือ “เจต” เป็นผู้เล่าเรื่องเองทั้งหมด โดยเป็นตัวละครที่ผู้แต่งสร้างขึ้นมา เพื่อเป็นตัวดำเนินเรื่องราวของตัวเองและตัวละครอื่นๆ ในเนื้อเรื่อง

4.4.2.2 มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of View)

จิตสัมผัส เป็นการเล่าเรื่องแบบมุมมองของบุคคลที่หนึ่ง ที่ตัวละครเอกของเรื่องเป็นผู้เล่าเรื่องเอง และมีความใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเนื้อเรื่อง ในเรื่องนี้คือ “เจต” เป็นผู้เล่าเรื่องราวของตัวเองทั้งหมด

4.4.2.3 จำนวนของผู้เล่าเรื่อง

ในภาพยนตร์เรื่องจิตสัมผัส 3D มีผู้เล่าเพียงคนเดียว ก็คือ “เจต” โดยในเนื้อเรื่อง “เจต” ซึ่งเป็นพระเอกของเรื่อง ได้เล่าเรื่องของตัวเองทั้งหมด เริ่มตั้งแต่สมัยยังเด็ก ๆ ที่ได้เริ่มเห็นวิญญาณ หรือ เห็นความตายของคนอื่นล่วงหน้า จนเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ขึ้นกับตัวเองและคนรอบข้าง รวมไปถึงเล่าให้เห็นถึงจุดจบของตัวเองในตอนจบของเรื่องราวด้วย ว่าถึงแม้จะเห็นความเป็นความตายของคนอื่น แต่สุดท้ายก็ไม่สามารถหนีบาปกรรมที่ตัวเองได้ทำเอาไว้ได้

4.4.2.4 ระยะห่างในการเล่าเรื่อง (Narrative Distance)

ระยะห่างในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ระหว่างผู้เล่ากับเนื้อเรื่อง มีระยะห่างน้อย หรือมีความใกล้ชิดกันมาก เพราะผู้เล่าเอาตัวเองเข้าไปผูกพันกับเรื่องราวที่เล่าทั้งหมด

4.4.2.5 เวลาการเล่าเรื่อง (Narrative Time)

- ลำดับเวลา (Order)

ในเรื่องนี้ส่วนใหญ่เป็นการเล่าเรื่องตัดสลับกันระหว่างเรื่องราวในปัจจุบันกับเรื่องราวในอดีต (Flashback) ซึ่งเกิดขึ้นในหลายฉาก ตั้งแต่เริ่มเรื่อง กลางเรื่อง และตอนจบของเรื่อง เพื่อเป็นการคลี่คลายปมปัญหาที่เกิดขึ้น ให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวมากขึ้น และสามารถนำมาปะติดปะต่อกันได้

- ระยะเวลา (Duration)

ภาพยนตร์เรื่องจิตสัมผัส ใช้ระยะเวลาของการเล่าเรื่องทุกรูปแบบ ทั้งหยุดเวลาของเนื้อหาไว้เพื่อขยายความ ส่วนใหญ่จะเป็นฉากที่ “เจต” กำลังมองเห็น หรือ สัมผัสกับเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิญญาณ รวมทั้ง การตัดหรือข้ามเหตุการณ์นั้นไปเลย การสรุปเรื่องโดยใช้ภาพไม่ก็ภาพ และใช้ภาพ Slow เพื่อให้เหตุการณ์บางเหตุการณ์ยาวนานมากกว่าปกติ จะเห็นได้อย่างชัดเจนในฉากอุบัติเหตุรถชนบนสะพานซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญของเรื่องราวทั้งหมด เพื่อให้ฉากนี้นานขึ้นและเข้าถึงอารมณ์มากขึ้น

- ความถี่ (Frequency)

ส่วนใหญ่ในภาพยนตร์เรื่องนี้ ใช้รูปแบบความถี่ในการเล่าเรื่องแบบซ้ำ ๆ คือเหตุการณ์เกิดขึ้นครั้งเดียว แต่นำกลับมาเล่าซ้ำ ๆ (Repetitive Narration)

4.5 สตรีเหล็ก ตบโลกแตก

ภาพที่ 4.35: โปสเตอร์หนังเรื่องสตรีเหล็กตบโลกแตก

4.5.1 เนื้อเรื่อง (story)

สตรีเหล็ก ตบโลกแตก เป็นเรื่องราวของทีมวอลเลย์บอลจังหวัดลำปาง ที่ต้องการหาตัวแทนนักกีฬามาฝึกซ้อมเพื่อลงแข่งขัน ที่จะได้มีโอกาสเป็นตัวแทนเขตไปแข่งขันระดับประเทศต่อไป แต่ด้วยสมาชิกของทีมยังมีไม่ครบ จึงหาเพื่อนหาคนที่ฝีมือมาร่วมทีม ทำให้เกิดการรวมตัวกันอีกครั้งของนักวอลเลย์บอลที่มีฝีมือ แต่ไม่ได้เล่นด้วยกันมานานแล้ว และที่สำคัญพวกเค้าเป็นตุ๊ดและกระเทย และทุกคนก็เป็นเพื่อนกัน ถูกขอร้องให้กลับมารวมฝึกซ้อมเพื่อทดสอบฝีมือด้วยกันอีกครั้ง ซึ่งต้องใช้ความอดทน ทั้งกาย และใจ เนื่องจากสังคมยังไม่ให้การยอมรับนักกีฬาที่เป็นกระเทย หรือ สาวประเภทสองมากเท่าที่ควร ทั้งหมดจึงต้องอดทนต่อสู้และพิสูจน์ฝีมือให้ทุกคนได้เห็นว่าเป็นตุ๊ด หรือ กระเทย ก็มีความสามารถไม่แพ้ชายจริงหญิงแท้ แต่ระหว่างที่ฝึกซ้อมมีเรื่องราวเกิดขึ้นมากมาย ทั้งดราม่าเสียน้ำตา สนุกสนานปนเสียงหัวเราะและสุดท้ายพวกเค้าจะต่อสู้จะเอาชนะคู่แข่งไปแข่งระดับประเทศได้หรือไม่

4.5.1.1 บริบททางการเมือง สังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และอุตสาหกรรม

ภาพยนตร์

- บริบททางการเมือง

หลังจากผ่านวิกฤตทางการเมืองในช่วงเดือนพฤษภาคม ปี พ.ศ. 255 และนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นได้ประกาศยุบสภาในวันที่ 10 พฤศจิกายน ปี พ.ศ. 2553 และประเทศไทยได้เข้าสู่การเลือกตั้งอย่างเต็มตัวอีกครั้ง และในครั้งนั้นนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร น้องสาวของนาย ทักษิณ ชินวัตร ได้ลงสนามแข่งขันแทนพี่ชายในนามผู้สมัครจากพรรคเพื่อไทย และชนะการเลือกตั้งไทยได้เป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรกของประเทศไทย ซึ่งถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้ผู้หญิงได้ รับการยอมรับและมีบทบาทในสังคมเพิ่มมากขึ้น

- บริบททางสังคมวัฒนธรรม

ในช่วง 4 ปีก่อนที่ภาพยนตร์เรื่องสตรีเหล็ก ตบโลกแตก จะถูกสร้างและนำออกมาฉาย สังคม ไทยกำลังตกอยู่ในสภาวะความเครียดของประชาชน ที่ต้องประสบกับมหาอุทกภัยครั้งใหญ่ จากฝนที่ตกลงมาอย่างหนักติดต่อกัน เพราะอิทธิพลของพายุถึง 4 ลูกที่พัดเข้ามายังประเทศไทย ส่งผลให้ภาคเหนือเกิดฝนตกหนัก เมืองเชียงใหม่จมน้ำแทบทั้งเมือง ก่อนที่มวลน้ำทั้งหมดจะไหลลงมาสู่ภาคกลาง เชื้อนต่าง ๆ ไม่สามารถรองรับน้ำไทย จึงพร้อมใจกันปล่อยน้ำออกมา ส่งผลให้กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมอย่างหนัก เมืองจมน้ำใต้บาดาล ทำอากาศยานดอนเมืองถูกน้ำท่วมจนต้องปิดให้บริการ มวลน้ำยังท่วมขยายวงกว้างมากขึ้น สร้างความเสียหายจำนวนมาก คนกรุงเทพฯ กลายเป็นผู้ประสบภัยจนประวัติศาสตร์จะต้องจารึกเอาไว้ แต่ในทางกลับกันสถานการณ์เช่นนี้ทำให้คนในสังคมไทยที่เคยทะเลาะเบาะแว้งกันจากสถานการณ์ทางการเมือง รักและสามัคคีกัน ช่วย เหลือกัน แบ่งปันสิ่งของให้กัน มีน้ำใจต่อกัน ทำให้เกิดเป็นภาพที่น่าประทับใจขึ้นมากมาย และเป็นที่น่าจดจำของทุกคน

นอกจากนี้ ยังมีเหตุการณ์ที่สำคัญทางสังคมวัฒนธรรม เกิดขึ้นเด่นชัดในช่วงปี พ.ศ. 2554 คือ ประเพณีการเล่นน้ำสงกรานต์ของไทยที่เริ่มดุดีดแวกไปจากประเพณีวัฒนธรรมเดิมที่เคยมี โดยมีการเผยแพร่คลิปการเล่นน้ำสงกรานต์ที่ไม่เหมาะสมออกมามากในสังคมออนไลน์ทำให้เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ ถึงความไม่เหมาะสม โดยปรากฏเป็นภาพการแก้ผ้าเล่นน้ำของทั้งผู้ชายและผู้หญิง โดยเฉพาะกระเทยและสาวประเภทสองที่ถูกเผยแพร่ออกมามาก โดยที่ไม่ได้แคร์สายตาคนรอบข้าง และที่ทำให้สังคมสะเทือนมากเป็นพิเศษคือภาพของเด็กสาวที่วัยยังไม่บรรลุนิติภาวะถอดยกทรงขึ้นไปบนรถกระบะเพื่อ ให้คนสาดน้ำท่ามกลางเสียงเชียร์ของผู้ชายที่ผ่านไปผ่านมา สุดท้ายเด็กสาวที่อยู่ในคลิปก็ทนกระแสสังคมไม่ไหวออกมายอมรับ และมอบตัวกับตำรวจถึงพฤติกรรมไม่เหมาะสม ถูกปรับเงิน 500 บาท ใน ข้อหากระทำการอันควรขายหน้าต่อธารกำนัล โดยเปลือยหรือเปิดเผยร่างกาย หรือ กระทำการลามกอย่างอื่น

- บริบททางเศรษฐกิจ

ในช่วงนี้สภาวะทางเศรษฐกิจของไทยต้องหยุดชะงักจากเหตุการณ์น้ำท่วมครั้งใหญ่ ในปี พ.ศ.2554 ไม่ว่าจะเป็นการบริโภค การค้าขาย การลงทุนจากต่างชาติ ทุกอย่างต้องหยุดชะงัก และรอประ เ مينความเสียหายจากน้ำท่วม เพื่อเร่งฟื้นฟูให้กลับมาเป็นปกติโดยเร็วที่สุด ประชาชนก็ อยู่ในสภาวะความตึงเครียด ขาดรายได้ ไม่ใช่จ่ายเงินและเก็บเงินไว้เตรียมซ่อมแซมบ้านของตัวเอง จึง ทำให้เห็นคนในวงการบันเทิงทุกแขนง พยายามออกมาสร้างความสุข สร้างรอยยิ้มให้กับประชาชน ผู้ประสบภัยเพื่อ ช่วยผ่อนคลายความเครียดจากสถานการณ์น้ำท่วมที่เกิดขึ้น

- บริบททางอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

ภาพรวมของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในช่วงปี พ.ศ. 2555 มีรายได้ลดลงจาก ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในประเทศ ส่งผลให้ภาพยนตร์ไทยจากค่ายยักษ์ใหญ่มีรายได้ไม่เป็นไปตาม เป้า และขาด ทุนกว่าครึ่ง ถือว่าเป็นความล้มเหลวของภาพยนตร์ที่ออกฉายในปี พ.ศ. 2555 สะท้อน ให้เห็นถึงภาวะซบเซาของวงการภาพยนตร์ไทยที่มีภาพยนตร์ไทยออกฉายในปีนี้กว่า 40 เรื่อง แต่ ภาพยนตร์ไทยที่เป็นแนวโรแมนติกคอมมาดี้ อย่าง เอทีเอ็ม เออริกเออเรอ ที่ทำรายได้เกิน 100 ล้านบาท สวนทางกับรายได้ของทั้งอุตสาหกรรมอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2554 ที่เกิดอุทกภัย ครั้งใหญ่ในประเทศไทย ที่มีภาพยนตร์ไทยทำรายได้ทะลุ 100 ล้านบาท ได้ถึง 3 เรื่อง สะท้อนให้เห็น ว่าประชาชนมีความต้องการดูหนังแนวคอมมาดี้มากกว่าภาพยนตร์แนวอื่นๆ เพื่อช่วยผ่อนคลายจาก สถานการณ์น้ำท่วมที่ฟุ้งผ่านพ้นไป (“ภาพยนตร์ไทยสร้างรายได้เข้าประเทศกว่า 390 ล้าน” , 2555)

4.5.1.2 พล็อต (Plot)

- การเริ่มเรื่อง (Explosion)

สตรีเหล็ก ตบโลกแตก เริ่มเรื่องด้วยฉากการแข่งขันวอลเลย์บอลหญิงทีมชาติไทยที่กำลังแข่ง ขึ้นกับทีมคู่แข่งต่างชาติอยู่ โดยมีเหล่ากองเชียร์ทีมชาติไทยที่กำลังเชียร์กันอย่างสนุกสนาน หนึ่งในนั้นก็มีกลุ่มของนักแสดงหลัก นำโดย “มยุ” ซึ่งเป็นนางเอกของเรื่องซึ่งเป็นกลุ่มกระเทยที่เคย เป็นนักวอล เลย์บอล กันมาก่อน มาร่วมเชียร์และพูดคุยกันถึงเรื่องราวในช่วงที่ยังเป็นนักกีฬาด้วยกันอยู่ ซึ่งในฉากนี้ก็ได้แนะนำให้รู้จักว่า ธรรมชาติของตัวละครหลักที่ส่วนใหญ่เป็นกระเทยที่ชอบเรื่องความ รักสวยรักงามและการทำ ศัลยกรรม เพราะขณะที่เชียร์กีฬาที่ยังฉัดโบที่ออกซักันไปด้วย

ภาพที่ 4.36: ตัวละครหลักนั่งเชียร์วอลเลย์บอล

- การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

“มู๋” ที่ปัจจุบันทำงานเป็นครูสอนวอลเลย์บอลและขณะที่กำลังสอนเด็ก ก็มี “ครูบี” ซึ่งเป็นโค้ชทีมวอลเลย์บอลของจังหวัดลำปางบอกว่าทางจังหวัดให้ทางทีมลงแข่งขันได้

ภาพที่ 4.37: มู๋ดีใจที่มีคนติดต่อให้กลับไปเล่นวอลเลย์บอล

จึงเกิดเป็นการเร่งรวบรวมสมาชิกเก่าของทีมสตรีเหล็กให้กลับไปร่วมทีมที่ปัจจุบันแต่ละคนได้แยกย้ายกันไปคนละทิศคนละทางและทำอาชีพอื่น ซึ่งทั้งหมดก็ตอบตกลงที่จะกลับเข้าร่วมทีมกันอีกครั้งโดยในทีมมีผู้ชายแท้ด้วย 1 คน ก็คือ “ชาติ” ที่เป็นพระเอกของเรื่องแฟนเก่าของมู๋แต่การกลับมา รวมตัวกันก็กลับถูกดูถูกจากคนดูถูกว่าการเอาตุ๊ด หรือ กระเทยมาลงแข่งทำให้จังหวัดเสียชื่อเสียง ทำให้ “ครูบี” ต้องพิสูจน์ให้ทุกคนได้เห็น

ภาพที่ 4.38: ครูบีถูกคนตำหนิ

ทีมจังหวัดลำปางลงแข่งขันคัดเลือกตัวแทนเขตและผ่านเข้าสู่รอบชิงชนะเลิศ ไปเจอกับทีมจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นทีมตัวเก็ง และสามารถชนะเลิศเป็นตัวแทนเขตไปแข่งระดับประเทศต่อไป

ภาพที่ 4.39: ทีมสตรีเหล็กกลับมารวมตัว

- ภาวะวิกฤต (Climax)

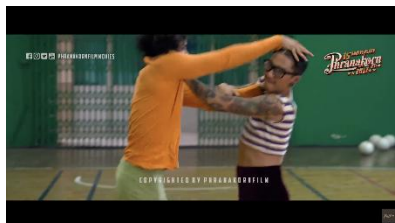
“ต้อม” หนึ่งในสมาชิกของทีมมีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวที่ซัดขวางไม่ยอมให้มาร่วมทีม เพราะไม่ยอมให้ลูกเป็นกระเทย ทำให้ไม่มีอารมณ์จะมาร่วมซ้อมกับทีม หลังจากนั้นทางบ้านจับได้ว่าพาผู้ชาย มาอนที่บ้านจึงถูกแม่ทุบตีแล้วไล่ออกจากบ้าน และแฟนของ “ต้อม” ก็ถูกที่บ้านบังคับให้แต่งงาน และต้องเลิกกับ “ต้อม”

“มุย” อยู่ในสภาวะที่อึดอัดใจเพราะต้องเจอกับ “ชาติ” อีกครั้งซึ่งเป็นแฟนเก่า และตอนนี้มีแฟนเป็นผู้หญิงแล้ว แต่การได้กลับมาเจอกันอีกครั้งก็ทำให้ “มุย” นึกถึงอดีตในช่วงที่ทั้งสองคนคบกันในตอนเรียนมหาวิทยาลัย ทำให้รู้สึกไม่สบายใจ

“ปาน” สมาชิกอีกคนของทีมสตรีเหล็ก บาดเจ็บที่ขาทำให้ไม่สามารถกลับไปทำงานประจำที่เป็นนางโชว์ได้ แล้วจะถูกหัวหน้าไล่ออก จึงให้เพื่อนในทีมไปช่วยแสดงแทน

“ชันโตก” กับ “น้อยหน้า” สมาชิกในทีมอีก 2 คน เมมาแล้วได้เสียกันด้วยความไม่ตั้งใจ พอ ส่างแล้ว และกลับมาเจอหน้ากันวันซ้อม ทำให้โมโหเกิดมีเรื่องทะเลาะวิวาทต่อกัน และ “น้อยหน้า” กับ “ชันโตก” ก็มาขอลาออกจากทีม ทำให้ “มุย” ตัดสินใจจะไม่ส่งทีมเข้าร่วมแข่งและแกล้งกินยาฆ่าตัวตาย เพื่อลงใจคนในทีม

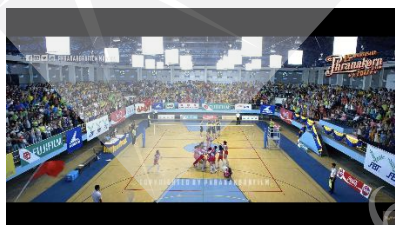
ภาพที่ 4.40: คนในทีมเริ่มทะเลาะกัน

- การผ่านพ้นภาวะวิกฤต (Falling Action)

หลังจาก “มู๋” แก่ล้มกินยาตาย ทำให้ทุกคนกลับมารักกันและมีกำลังใจที่จะกลับมา
รวมทีมกันอีกครั้ง เพื่อลงแข่งขันกีฬาแห่งชาติ โดยทีมสตรีเหล็กจากจังหวัดลำปาง ในฐานะตัวแทน
เขตภาคเหนือ ได้เข้าชิงกับทีมสุพรรณบุรี ทีมตัวแทนจากภาคกลาง โดยมีคนให้การยอมรับและเข้ามา
เชียร์ทีม สตรีเหล็กในสนามเป็นจำนวนมาก จนสุดท้ายก็สามารถชนะเลิศและได้เป็นแชมป์กีฬาแห่งชาติ

ภาพที่ 4.41: ทีมสตรีเหล็กได้แชมป์

- การยุติของเรื่องราว (Ending)

หลังจากได้รับชัยชนะทีมสตรีเหล็กก็โด่งดังมีผู้สื่อข่าวมาทำข่าวออกสื่อจำนวนมาก
และเอาเรื่องราวของทีมไปทำภาพยนตร์จนเป็นที่รู้จักมากขึ้น

ภาพที่ 4.42: สื่อรุมสัมภาษณ์

4.5.1.3 แก่นความคิด (Theme)

“ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” ภาพยนตร์เรื่องนี้สื่อให้เห็นถึงความพยายาม อุตุน และตั้งใจ ของคนกลุ่มหนึ่งที่ไม่ว่าจะอยู่ในเพศสภาพไหน ผู้หญิง ผู้ชาย หรือ กระเทย ถ้าตั้งใจ ก็จะสามารถประสบความสำเร็จได้

4.5.2 วาทกรรม (Discourse)

4.5.2.1 การมีส่วนร่วม (Participants)

การเล่าเรื่องในสตรีเหล็ก ตบโลกแตก ใช้การมีส่วนร่วม 2 แบบ คือ ผู้แต่งจริงเป็นผู้เล่าเองผ่านทางวรรณกรรมและภาษาที่ตัวเองเป็นผู้แต่งเองและเล่าเรื่องเอง ส่วนแบบที่ 2 คือ ผู้แต่งสร้างผู้เล่าขึ้นมา ในเรื่องนี้ก็คือ “มู๋” ให้เป็นผู้เล่าเรื่องในตอบจบของเรื่อง

4.5.2.2 มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of View)

สตรีเหล็กตบโลกแตก ใช้การเล่าเรื่องผ่านมุมมองบุคคลที่ 3 (third-person-narrator) แบบผู้เล่าไม่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ เป็นผู้เล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน เพราะรู้สึกถึงความคิดข้างในขอตัวละครทุกตัวละคร สามารถข้ามย้ายเหตุการณ์ สถานที่ แบบข้ามพันข้อจำกัดของเวลา ย้อนอดีตและก้าวไปในอนาคตได้

4.5.2.3 จำนวนของผู้เล่าเรื่อง

ในเรื่องนี้มีผู้เล่าเรื่องมากกว่า 1 คน (Multi-narrator)

4.5.2.4 ระยะห่างในการเล่าเรื่อง (Narrative Distance)

สตรีเหล็ก ตบโลกแตก มีการเล่าเองแบบระยะห่างมาก โดยผู้เล่าถ่ายทอดเรื่องราวเพียงอย่างเดียว ไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง หรือเรียกว่า Transparency

4.5.2.5 เวลาของการเล่าเรื่อง (Narrative Time)

- ลำดับเวลา (Order)

เวลาของการเล่าเรื่องของสตรีเหล็ก ตบโลกแตก ส่วนใหญ่ทั้งเรื่องเป็นไปตามลำดับเวลา มีเพียง 2 ฉาก ที่ใช้การเล่าย้อนไปในอดีต (Flashback)

ฉากแรก ก็คือฉากที่ “ชาติ” เข้ามาหา “มู๋” ที่ห้องเพื่อปรับความเข้าใจ และเป็นภาพย้อน หลังกลับไปให้เห็นถึงช่วงที่ทั้ง 2 คนกัน และมีความสุขด้วยกันในช่วงเรียนมหาวิทยาลัย

อีกหนึ่งฉาก เป็นตอนที่ “ชนโตก” กับ “น้อยหน้า” มีเรื่องทะเลาะวิวาทกัน ภาพจึงตัดย้อน กลับไปให้เห็นถึงสาเหตุที่ทำให้ทั้ง 2 คนต้องผิดใจและทะเลาะตบตีกัน

- ระยะเวลา (Duration)

ภาพยนตร์เรื่องนี้ใช้ระยะเวลาในการเล่าเรื่องแบบ Scene คือ เวลาของวาทกรรมเท่ากับเวลาของเนื้อเรื่อง

- ความถี่ (Frequency)

ในเรื่องนี้ทั้งหมดของเนื้อเรื่องเป็นแบบ Singulative Narration คือ เหตุการณ์เกิดขึ้นครั้งเดียว ในเรื่องก็เล่าถึงเพียงครั้งเดียว

4.6 หลวงพี่แจ๊ส 4G

ภาพที่ 4.43: โปสเตอร์หนังหลวงพี่แจ๊ส 4G

4.6.1 เนื้อเรื่อง (Story)

หลวงพี่แจ๊ส 4G เป็นเรื่องราวของชายหนุ่มที่ชื่อ “แจ๊ส” ชายหนุ่มที่เรียนอาชีวะ มาดกวน มักจะเกรงใจไม่มีเรื่องทะเลาะกับคู่อริต่างสถาบันเป็นประจำ และมีสาว ๆ เข้ามาติดพันโยเย จนทำให้เกิดปัญหาหนักใจ เมื่อมีหญิงสาวเข้ามาหลงรักพร้อมกัน 2 คน และมาแย่งกัน ทำให้เกิดความปั่นป่วนในชีวิต และมีหนึ่งคนที่บอกว่ากำลังตั้งท้องเพื่อต้องการจะให้ “แจ๊ส” รับผิดชอบ ทำเอา “แจ๊ส” แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ได้ จึงไปปรึกษาเพื่อน เพื่อนจึงแนะนำให้ไปบวช เพื่อหนีปัญหา

เมื่อ “แจ๊ส” บวชและกลายเป็น “พระแจ๊ส” เรื่องราวุ่นวายก็ยังไม่จบและเกิดขึ้นตามมา แต่การบวชครั้งนี้กลับทำให้ “พระแจ๊ส” อยากเรียนรู้พระธรรมอย่างจริงจังขึ้นมา ประจวบกับที่หลวงพ่อเสนอให้ไปเรียนพระธรรมกับวัดที่กรุงเทพฯ เพื่อให้ได้ศึกษาพระธรรมอย่างลึกซึ้ง จึงเดินทางเข้ามาจำวัดในกรุงเทพฯ และได้เข้าไปพบกับพระรูปอื่นที่เป็นมารศาสนา หากินในผ้าเหลือง “พระแจ๊ส” จึงได้เข้าไปเกี่ยวข้อง และต้องการจะเปิดโปงขบวนการนี้ท่ามกลางเรื่องราวความสนุกเฮฮาและปั่นป่วนของ “พระแจ๊ส” และลูกสมุนที่ติดตามมาด้วยและสุดท้ายธรรมะก็ทำให้ “แจ๊ส” ที่เป็เด็กก๊วยรุ่นเกเรกลายเป็น “พระแจ๊ส” ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบและซึ่งในรสพระธรรม

4.6.1.1 บริบททางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และอุตสาหกรรม

ภาพยนตร์ไทย

- บริบททางสังคม

ในปี พ.ศ. 2556 เกิดเหตุการณ์สะเทือนสังคมในวงการพระพุทธศาสนาเมื่อมีภาพของพระช่อ ดังในจังหวัดศรีสะเกษนามหลวงปู่เณรคำ ฉัตติโก นั่งเครื่องบินเจ็ทส่วนตัวใช้ของแบรนด์เนมราคาแพง ถูกแชร์ว่อนในโลกโซเชียล หลังจากนั้นก็ถูกขุดคุ้ยต่ออีกหลายเรื่องทั้งเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติที่ซุกไว้นับร้อยล้านและยังมีภาพนอนกับสีกาหลุดออกมาอีกด้วย รวมทั้งมีผู้หญิงอีก 1 คนออกมาแฉว่ามีลูกกับหลวงปู่เณรคำด้วย ประเด็นต่าง ๆ สร้างความเสื่อมเสียชื่อเสียงให้กับวงการพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก จนต้องมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาสอบสวนในเรื่องนี้ ดีเอสไอก็เข้ามาตรวจสอบคดีฉ้อโกง แต่หลวงปู่เณรคำก็หลบหนีออกนอกประเทศจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นส่งผลต่อความเสื่อมใสศรัทธาของประชาชนชาวพุทธเป็นอย่างมาก (“DSI เปิดโปง หลวงปู่เณรคำ ซ้อเบนซ์ 22 คัน-เผ่นไปสหรัฐฯ แล้ว” , 2556)

- บริบททางเศรษฐกิจ

ในแวดวงทางเศรษฐกิจช่วง 4 ปีก่อนหน้าหนังสือออกฉาย การประมูลใบอนุญาต 3G ได้ถูกยกเลิก ขึ้นในวันที่ 16 ตุลาคม ปี พ.ศ. 2556 โดยบริษัทยักษ์ใหญ่ด้านโทรคมนาคมเข้าร่วมประมูลอย่างคึกคัก แม้จะมีการตั้งข้อสังเกตถึงความไม่ชอบมาพากล ว่าอาจจะมีการฮั้วประมูลเกิดขึ้น แต่การประมูลก็ยัง คงดำเนินต่อไป และเหมือนแต่ละค่ายจะแบ่งเค้กกันลงตัว จบลงในเพียง 6 ชั่วโมงเป็นการประมูลในรอบที่ 7 มูลค่าเพียง 41,625 ล้านบาท เป็นการพลิกโฉมวงการโทรคมนาคมของไทย หลังจากนั้น 2 ปี คือปี พ.ศ. 2558 คณะกรรมการ กสทช. ได้เปิดการประมูลใบอนุญาต 4G ขึ้นอีกครั้ง ครึ่งนี้เป็นการแข่งขันที่ดุเดือดมากกว่าครั้งที่ผ่านมา ประมูลกันแบบข้ามวันข้ามคืนกว่า 30 ชั่วโมง เพื่อชิงความเป็นผู้นำตลาดโทรคมนาคม โดยการประมูลจบลงในรอบที่ 86 ได้เงินเข้ารัฐทั้งหมด 80,778 ล้านบาท พลิกหน้าประวัติศาสตร์โทรคมนาคมไทยอีกครั้ง

- บริบททางการเมือง

สถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองกลับมาเกิดขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2556 โดยเป็นการชุมนุมขับไล่รัฐบาลโดยองค์การพิทักษ์สยาม นำโดยพลเอกบุญเลิศ แก้วประสิทธิ์ หรือ เสธ.อ้าย เพื่อกดดันให้นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีทำให้รัฐบาลต้องจัดกำลังตำรวจรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด และระดมกำลังตำรวจจากทั่วประเทศเข้ามาดูแลม็อบและประกาศใช้ พ.ร.บ. ความมั่นคงเพื่อควบคุมสถานการณ์ จนเกิดการปะทะกันและมีการยิงแก๊สน้ำตาใส่ผู้ชุมนุม ส่งผลให้เกิดความตึงเครียดขึ้นอีกครั้ง และเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บ เสธ.อ้าย จึงประกาศ ยุติการชุมนุมโดยให้เหตุผลว่าไม่ต้องการให้เกิดความรุนแรงและเจ้าหน้าที่ใช้กำลังเกินกว่าเหตุ

- บริบททางวัฒนธรรม

จากสภาพสังคมในช่วงปี พ.ศ. 2556 ได้เริ่มเปลี่ยนแปลงไป และเปิดกว้างให้ผู้คนสามารถแสดงออกถึงความสามารถของตัวเองมากขึ้น ผ่านรายการโทรทัศน์ที่เปิดเวทีให้กับคนทั่วไปมากขึ้น ก็ทำให้เกิดเรื่องราวที่ผิดศีลธรรมและขัดต่อวัฒนธรรมไทยมากขึ้น โดยถูกนำเสนอออกมาสู่สายตาของประชาชน โดยไม่ได้รับการกลั่นกรองของสื่อเท่าที่ควร ทำให้ประชาชนหลงเชื่อ หรือ ถูกมอมเมากับสิ่งนั้นได้ง่ายมากขึ้นและเชื่อว่าสิ่งที่ได้เห็นผ่านสื่อต่าง ๆ นั้นเป็นความจริง รวมทั้งวัฒนธรรมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป มีการส่งต่อรูปภาพ หรือ คลิปเหตุการณ์ต่าง ๆ บนโลกโซเซียลอย่างรวดเร็ว โดยไม่ได้ผ่านการตรวจสอบว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ และข้อมูลที่ส่งต่อกันมานั้นจริงเท็จแค่ไหนจน ทำให้บางครั้งเรื่องราวนั้นไปส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่นโดยที่ไม่รู้ตัว เช่น เหตุการณ์ที่มีหญิงสาวคนหนึ่งไปออกรายการแข่งขันโชว์ความสามารถระดับประเทศ แต่กลับถอดเสื้อผ้าใช้หน้าอกวาดรูปบนเวที ทำเอาคณะกรรมการผู้ตัดสินและผู้ชมในรายการตกใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดกระแสวิพากษ์ วิจารณ์เป็นอย่างมาก ว่าเป็นการจงใจให้เกิดขึ้นเพื่อเรียกเรตติ้งให้กับรายการ สุดท้ายก็ออกมาขอโทษสังคมและยอมรับว่าตนเองทำงานเป็นโคโยตี้ และถูกว่าจ้างมาให้แสดงบนเวทีด้วยเงิน 10,000 บาท แต่ทางบริษัทผู้ผลิตรายการกลับออกมาปฏิเสธไม่รู้เห็นกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น (“ข่าวเด่น 2556 ย้อนดูเมืองไทยในรอบปี มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง” , 2556)

- บริบทอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในปี พ.ศ. 2556 มีหนังไทยที่สามารถกวาดรายได้อย่างท่วมท้น คือ เรื่องพี่มากพระโขนง ซึ่งเป็นหนังผีตลกที่กวาดรายได้ถึง 598 ล้านบาทและยังได้โอกาสออกไปฉายในนานาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นอินโดนีเซีย ฮองกง และสิงคโปร์ ถือว่าเป็นความสำเร็จของภาพยนตร์ไทยในขณะนั้น แต่หลังจากนั้นอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยย่ำแย่ลงในช่วงปี พ.ศ. 2557-2559 เมื่อภาพยนตร์ไทยมีส่วนแบ่งการตลาดลดน้อยลงเรื่อย ๆ สวนทางกลับภาพยนตร์ต่างประเทศที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เครือข่ายผู้ประกอบการวิชาชีพภาพยนตร์ออกมาเรียกร้องให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับวงการภาพยนตร์ไทย โดยต้องมีการจัดส่วนแบ่งการตลาดภาพยนตร์ไทยให้เหมาะสม และมีระยะ เวลาในการฉายในโรงภาพยนตร์นานขึ้นเท่ากับภาพยนตร์จากต่างประเทศ จนมีการตั้งข้อสังเกตว่าหนังไทยไม่มีคุณภาพ หรือ หนังฮอลลีวูดดูแล้วให้ความบันเทิงมากกว่า หรือได้โอกาสและการสนับสนุนไม่เพียงพอ (“หนังไทยควรได้รับโอกาสทางพื้นที่และเวลามากขึ้น เครือข่ายผู้ประกอบการวิชาชีพภาพยนตร์และทางออกของวิกฤตการณ์หนังไทยช่วงขาลง” , 2557)

4.6.1.2 พล็อตเรื่อง (Plot)

- เริ่มเรื่อง (Explosion)

หลวงพี่แจ๊ส 4G เริ่มเรื่องด้วยฉากงานบวชของ “แจ๊ส” พระเอกของเรื่อง ที่มีพ่อแม่ญาติและ บรรดาผู้หญิงที่เป็นแฟนของ “แจ๊ส” มาร่วมงาน โดยฉากนี้เป็นการแนะนำตัวละครหลักของ

เรื่อง และแสดงให้เห็นถึงความยากลำบากในการบวชของ “แจ๊ส” ที่ต้องแห่นาคขึ้นไปบวชยังวัดซึ่งตั้งอยู่บนเขาสูง และต้องแห่นาคเดินเท้าขึ้นไปหลายกิโลเมตร โดยทั้งวัดมีพระผู้ใหญ่อยู่รูปเดียวเท่านั้น แต่สุดท้าย “แจ๊ส” ก็สามารถบวชได้สำเร็จตามความตั้งใจ โดยมีเพื่อนสนิท 2 คนมาเป็นเด็กวัดให้ ในช่วงเริ่มเรื่อง ยังมีการเล่าย้อนหลังกลับไปให้เห็นภาพในอดีต กับสาเหตุที่ทำให้ “แจ๊ส” ต้องบวชเป็นพระ เพราะเกิดมีปัญหาผู้หญิง 4 คน ซึ่งเป็นแฟนของแจ๊สทั้งหมดมาเผชิญหน้ากัน ตบตีกันเพื่อแย่งแจ๊ส และมี 2 คนที่บอกว่าท้องกับแจ๊ส รวมทั้งยังเป็นฉากที่แสดงให้เห็นถึงชีวิตนักเรียนอาชีวะของ “แจ๊ส” ที่มักจะมีเรื่องทะเลาะวิวาทกันกับคู่อริอยู่เป็นประจำ ทำให้ตัดสินใจมาบวชเพื่อหนีความผิดที่ได้ทำเอาไว้

ภาพที่ 4.44: ผู้หญิงรุมแย่งแจ๊ส

- การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action)

หลวงพ่อบอกเห็นว่าการบวชของ “พระแจ๊ส” และจำวัดอยู่ที่วัดบนเขาอาจจะไม่ได้ศึกษาพระธรรมอย่างถ่องแท้ จึงส่งให้เขามาศึกษาพระธรรมอย่างจริงจังในวัดที่กรุงเทพฯ และ “พระแจ๊ส” ก็ตอบตกลงและเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ทันที

ภาพที่ 4.45: หลวงพี่แจ๊สตัดสินใจไปกรุงเทพฯ

ทันทีที่เข้ามาที่วัดในกรุงเทพฯ ก็ได้มาเจอกับพระลูกวัด 2 รูป และเริ่มไม่ค่อยชอบชู้หน้ากัน และพระลูกวัด 2 รูปนี้ ก็ได้พูดจาหว่านล้อมให้เจ้าอาวาสวัด ยอมเซ็นอนุมัติเงินให้นำไป

จัดสร้างพระรุ่นใหม่เพื่อให้ประชาชนได้บูชา แต่พระรูปอื่นไม่เห็นด้วย เพราะมองออกว่าเป็นการหาประโยชน์เข้าตัวเอง มากกว่าหาเงินเข้าวัด

ภาพที่ 4.46: พระลูกวัดเริ่มไม่ชอบ

“พระแจ๊ส” เริ่มไปเห็นความผิดปกติภายในวัด ที่กุฏิของพระลูกวัดทั้ง 2 รูปที่มีประชาชนเดินเข้าออกเป็นจำนวนมากตลอดทั้งวันจนน่าวิตก จึงได้หาทางเข้าไปพิสูจน์ความจริง จนได้พบว่า ภายในกุฏิของพระลูกวัดทั้ง 2 รูปนี้ เปิดเป็นสำนักอวดอ้างอิทธิฤทธิ์ ทำเสน่ห์หุ้คุณไสย ปลุกเสกลูกเทพ และให้หวย โดยมีประชาชนหลงเชื่อและนำเงินมาบริจาคให้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะลูกศิษย์คนสำคัญก็คือ “เสี่ยอูด” ที่ร่วมมือกับพระลูกวัดเกลี้ยกล่อมให้เจ้าอาวาสอนุมัติเงินวัด มาจัดสร้างพระเครื่องเพื่อให้ประชาชนได้บูชา

ภาพที่ 4.47: เสี่ยอูดเข้ามาในวัด

“พระแจ๊ส” ได้เข้าไปมีปัญหากับพระลูกวัด 2 รูป ในกุฏิ และได้แข่งกันให้หวยเพื่อทำพิสูจน์กันว่าใครจะแม่นกว่า แล้วปรากฏว่าเมื่อหวยออก เลขที่ “พระแจ๊ส” ได้ให้ไปแบบมั่ว ๆ กลับถูก ทำให้ประชาชนพากันมากกราบไหว้ “พระแจ๊ส” เพราะคิดว่าให้หวยแม่น ทำให้พระลูกวัด 2 รูปนั้นเกิดความไม่พอใจขึ้น

“พระแจ๊ส” เริ่มโด่งดังและประชาชนให้ความสนใจมากขึ้น จากเหตุการณ์ที่รถของ “พระ แจ๊ส” ไปชนกับรถของคู่กรณีจนเกิดเป็นเหตุการณ์กระทบกระทั่งกันขึ้น และมีคนถ่ายคลิปไว้

และนำไปเผยแพร่ในโลกโซเชียลจนโด่งดัง ทำให้มีผู้สื่อข่าวได้เชิญ “พระแจ๊ส” ไปออกรายการร่วมกับ คู่กรณี เพื่อสัมภาษณ์ถึงเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้น ทำให้ “พระแจ๊ส” เป็นที่รู้จักมากขึ้น

ภาพที่ 4.48: พระแจ๊สและคู่กรณีถูกผู้สื่อข่าวเชิญไปสัมภาษณ์

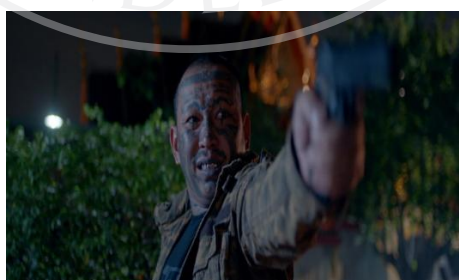

- ภาวะวิกฤต (Climax)

พระลูกวัด 2 รูป ได้วางยาเจ้าอาวาส เพื่อที่จะบังคับให้เซ็นสัญญาการจัดสร้างพระเครื่องรุ่นใหม่ที่ได้ร่วมมือกับ “เสี่ยอูด” เพื่อหาเงินเข้ากระเป๋าทัวเอง แต่ “พระแจ๊ส” ได้พาพระรูปอื่นเขามาพบก่อนที่เจ้าอาวาสจะถูกบังคับให้เซ็นเอกสาร จึงรู้ความจริงว่าพระลูกวัด 2 รูปนี้กำลังทำอะไร ทำให้ “เสี่ยอูด” ที่แอบดูอยู่ไม่พอใจและผูกใจอาฆาต “พระแจ๊ส”

“พระแจ๊ส” ถูกมือปืนบุกเข้ามายิงถึงภายในวัดแต่ไม่เป็นอะไร และเด็กวัดสามารถช่วยกันจับหนึ่งในมือปืนเอาไว้ได้

ภาพที่ 4.49: มือปืนยิงพระแจ๊ส

- การผ่านพ้นภาวะวิกฤต (Falling Action)

หลังผ่านเหตุการณ์ร้ายที่เกิดขึ้น ก็เข้าสู่ช่วงของเทศกาลสงกรานต์ ก็ได้เห็นภาพของพี่น้องประชาชนเข้าวัดทำบุญตักบาตรมากขึ้น โดยความเลื่อมใสศรัทธาวัด

ในที่สุดตำรวจก็ได้เข้ามาเชิญตัว พระลูกวัด 2 รูป ไปให้ปากคำ เพราะจากการสอบปากคำมือ ปืนทำให้รู้ว่าพระทั้ง 2 รูป ได้สมรู้ร่วมคิดกับ “เสี่ยอูด” ว่าจ้างคนมาฆ่า “พระแจ๊ส” และทุจริตเงินวัดในการนำไปจัดสร้างพระเครื่องเพื่อหวังนำเงินเข้ากระเป๋าตัวเอง

ภาพที่ 4.50: พระลูกวัดถูกจับ

- การยุติเรื่องราว (Ending)

“พระแจ๊ส” เดินทางกลับมาจำวัดที่วัดบนเขาบ้านเกิดของตัวเองตามเดิมเพราะต้องการความสงบ หลังจากนั้นเด็กวัดซึ่งเป็นเพื่อนของ “พระแจ๊ส” ก็เดินทางตามกลับมาด้วยและก็พร้อมใจกันบวช เพื่อศึกษาพระธรรมให้ได้อย่างถ่องแท้ เพื่อชำระล้างจิตใจให้เป็นคนดีตามคำสอนของ “พระแจ๊ส”

ภาพที่ 4.51: เด็กแว้นบวชตามพระแจ๊ส

4.6.1.3 แก่นความคิด (Theme)

แก่นความคิดของเรื่องนี้คือ “ธรรมะย่อมชนะอธรรม” เพราะไม่ว่าจะเป็นคนธรรมดา หรือ พระสงฆ์ที่ปฏิบัติไม่ชอบ ย่อมพ่ายแพ้ต่อคนดีและธรรมะในที่สุด

4.6.2 วาทกรรม (Discourse)

4.6.2.1 การมีส่วนร่วม (Participants)

ในเรื่องนี้ใช้การมีส่วนร่วมในการเล่าเรื่องแบบผู้แต่งจริง เป็นผู้เล่าเรื่องเอง ผู้แต่งจริงที่เป็นผู้เล่าเรื่องไม่ได้มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง แต่ใช้เทคนิคการเล่าเรื่องผ่านทางภาษาที่แต่งเรื่องขึ้นมาและไม่ได้สร้างตัวละครในเนื้อเรื่องขึ้นมาเป็นผู้เล่าเรื่อง

4.6.2.2 มุมมองของผู้เล่าเรื่อง (Point of View)

ใช้การเล่าเรื่องแบบมุมมองของบุคคลที่สาม โดยผู้เล่าไม่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ด้วย ทำให้มีความเป็นกลาง ไม่อคติ และให้ผู้ชมตัดสินเรื่องราวที่เกิดขึ้นเอง

4.6.2.3 จำนวนของผู้เล่าเรื่อง

มีจำนวนผู้เล่าเพียงคนเดียว (Uni-narrator) ก็คือ ผู้แต่งจริงเป็นผู้เล่า

4.6.2.4 ระยะห่างในการเล่าเรื่อง (Narrative Distance)

เป็นการเล่าเรื่องที่มีระยะห่างมาก เพราะผู้เล่าไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ถ่ายทอดเรื่องราวเพียงอย่างเดียว ไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องใกล้ชิด หรือ มีอิทธิพลกับเรื่องราวที่เกิด ขึ้นในเนื้อเรื่อง

4.6.2.5 เวลาของการเล่าเรื่อง (Narrative Time)

- ลำดับเวลา (Order)

ในเรื่องนี้มีการใช้การลำดับเวลาแบบเล่าเหตุการณ์ย้อนกลับไปในอดีต (Flashback) ในช่วงเริ่มเรื่องโดยเป็นฉากที่แสดงให้เห็นถึงสาเหตุที่ทำให้ “พระเจ้าส” ต้องมาบวชเป็นพระเพราะต้องการหนีปัญหาความวุ่นวายในชีวิต โดยเฉพาะเรื่องผู้หญิงที่มีคนอ้างว่าท้องกับ “พระเจ้าส” หลายคน

- ระยะเวลา (Duration)

หลวงพี่แจ๊ส 4G เป็นภาพยนตร์ที่เล่าเรื่องโดยให้เวลาของวาทกรรมกับเรื่องราวในเนื้อเรื่อง ใช้เวลาเท่ากัน หมายความว่า การดำเนินเรื่องราวไม่มีการข้ามเหตุการณ์ หรือ ขยายเวลาในเนื้อเรื่องให้เร็วขึ้น โดยดำเนินเรื่องราวไปตามระยะเวลาตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

- ความถี่ (Frequency)

มีความถี่ในการเล่าเรื่องแบบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งเดียว ก็เล่าเรื่องครั้งเดียว (Singulative Narration) ไม่มีการเล่าซ้ำหลายรอบ

ตารางสรุปการเล่าเรื่อง

ตารางที่ 4.1: โครงสร้างการเล่าเรื่องและวาทกรรม

เรื่องที่	โครงสร้างการเล่าเรื่อง					วาทกรรม																					
	เริ่มเรื่อง	พัฒนาเหตุการณ์	วิกฤต	พันวิฤต	ยุติเรื่องราว	การมีส่วนร่วม						มุมมองผู้เล่า		จำนวนผู้เล่า		ระนาบทางการเล่า			เวลาการเล่า								
						ผู้เล่าจริง	ผู้แต่งเรื่อง	ผู้เล่า	ผู้ฟัง	ผู้อ่าน	ผู้วิจารณ์	บุคคลที่1	บุคคลที่3	คนดู	มาว่า	ที่	เ	ที่	ลำดับเวลา		ระยะเวลา					ความถี่	
																			เหตุการณ์ในอดีต	เหตุการณ์อนาคต	เท่ากัน	หยุดเวลา	ข้ามเหตุการณ์	สั้นกว่า	ยาวกว่า	เท่ากัน	ถี่
1	✓	✓	✓	✓	✓	✓						✓	✓		✓			✓			✓					✓	
2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					✓		✓		✓		✓	✓		✓			✓	✓		
3	✓	✓	✓	✓	✓	✓						✓		✓		✓		✓						✓	✓		
4	✓	✓	✓	✓	✓			✓			✓			✓		✓		✓			✓	✓		✓		✓	
5	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓				✓		✓		✓		✓							✓		
6	✓	✓	✓	✓	✓	✓						✓	✓		✓		✓		✓						✓		

สรุปการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ทั้ง 6 เรื่อง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย เรื่อง "ภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนบทบาทผ่านภาพยนตร์ไทย" มีรูปแบบการเล่าเรื่องที่เหมือนกันทั้ง 6 เรื่อง คือ มีเริ่มเรื่อง การพัฒนาเหตุการณ์ ภาวะวิกฤต ผ่านพ้นภาวะวิกฤต และยุติเรื่องราว แต่จะแตกต่างกันในรูปแบบการเล่าเรื่อง ที่ขึ้นอยู่กับวิธีการเล่าเรื่องของผู้สร้างแต่ละคนที่ต้องการจะสื่อความหมายของเรื่องราวออกมาอย่างไร ซึ่งก็มีความแตกต่างกันด้วยเทคนิคการเล่าเรื่อง ทั้งภาพและระยะเวลาในเนื้อเรื่อง รวมทั้งใช้วิธีการเล่าเรื่องแบบซ้ำ ๆ กับเหตุการณ์ที่มีความสำคัญ แต่ภาพยนตร์ที่นำมาศึกษาส่วนใหญ่จะใช้วิธีการเล่าเรื่องโดยให้ผู้แต่งเป็นผู้เล่าเรื่องเองทั้งหมด ผ่านภาษาและเทคนิคต่าง ๆ และใช้มุมมองการเล่าเรื่องของบุคคลที่ 3 เป็นส่วนใหญ่ โดยที่จะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องราวโดยตรง เป็นเพียงผู้สังเกตการณ์อยู่ห่าง ๆ ไม่ชี้หน้า ไม่อคติ เนื่องจากในเนื้อเรื่องมีบทบาทของผู้สื่อข่าวอยู่ด้วย จึงต้องการให้คนดูเป็นผู้ตัดสินเอง นอกจากนี้ ภาพยนตร์ส่วนใหญ่ที่นำมาศึกษาจะใช้วิธีการเล่าเรื่องแบบย้อนไปในอดีตให้เห็นภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เคยเกิดขึ้น เพื่อให้คนดูได้เห็นถึงปมปัญหาที่เกิดขึ้นจนนำมาสู่การพัฒนาเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น และเข้าสู่ภาวะวิกฤต หรือ สถานการณ์ปัจจุบันที่เนื้อเรื่องกำลังดำเนินเรื่องราวอยู่

ส่วนในฉากที่มีบทบาทของผู้สื่อข่าวอยู่ด้วยนั้น ผู้สร้างภาพยนตร์ก็มีการจัดวางในการเล่าเรื่องที่แตกต่างกัน บางเรื่องให้ผู้สื่อข่าวมีบทบาทตั้งแต่ต้นเรื่อง เพื่อเป็นการตอกย้ำว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น มีความสำคัญ ทำให้ผู้สื่อข่าวต้องให้ความสนใจและลงพื้นที่มาทำข่าว และมีภาพยนตร์บางเรื่องก็นำบทบาทของผู้สื่อข่าวไปไว้ในช่วงพัฒนาเหตุการณ์ เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าผู้สื่อข่าวมีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง และมีความสำคัญกับชีวิตประจำวันของทุกคน ส่วนภาพยนตร์ที่เหลือมีการเรื่องนำบทบาทของนักข่าวไปไว้ช่วงยุติเรื่องราว เพื่อให้ผู้สื่อข่าวเป็นผู้มาสรุปเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งหมดให้กับคนดูได้ฟังอีกครั้ง เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและตรงกับบทบาทหน้าที่จริงของผู้สื่อข่าวอีกด้วย

บทที่ 5 ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์ไทย

หลังจากที่ผู้วิจัยได้แยกให้เห็นถึงโครงสร้างการเล่าเรื่องของภาพยนตร์ไทยที่เลือกมาศึกษาในบทที่ 4 แล้ว ในบทนี้จะวิเคราะห์ให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวภาพยนตร์ไทยให้เห็นอย่างชัดเจน ประกอบกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนและการสร้างความหมายของสังคม ในภาพยนตร์ไทยของแต่ละยุคที่เลือกมาศึกษา ดังนี้

5.1 ดวงอันตราย

ตามแนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์ (Image) ของ Daniel J.Boorstin ในภาพยนตร์เรื่องดวงอันตราย ผู้สื่อข่าวถูกสะท้อนภาพลักษณ์ออกมาแบบ “ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เชื่อถือได้” (An Image is believable) เพราะทันทีที่ผู้สื่อข่าวปรากฏขึ้นมาในเรื่อง ในฉากแถลงข่าวเปิดตัวอัลบั้มใหม่ของ “เจย์” พระเอกของเรื่องซึ่งถือว่าเป็นฉากที่สำคัญและเผยให้เห็นถึงปมปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งฉากนี้จะเห็นภาพของผู้สื่อข่าวจำนวนมากปรากฏขึ้นอย่างชัดเจน มีหลากหลายแขนง และอุปกรณ์การทำข่าวครบเสมือนเป็นผู้สื่อข่าวจริง ผู้สื่อข่าวมีทั้งผู้หญิงและผู้ชาย คุณวุฒิและวัยวุฒิคุณวุฒิ ภาพของผู้สื่อข่าวที่เห็นเป็นลักษณะคนที่มีภูมิความรู้ สุขุมรอบคอบ มีความมั่นใจ กล้าพูด กล้าถาม กล้าต่อปากต่อคำกับแหล่งข่าว ไม่เกรงกลัวอำนาจ หรือ บุคคลที่มีอิทธิพล ในทางกลับกันแหล่งข่าวที่เป็นผู้ถูกสัมภาษณ์ในฉากนี้ก็กลับมีความเกรงใจผู้สื่อข่าว และไม่กล้าที่จะกระทบกระทั่งด้วยมากเท่าไร ทำให้ภาพลักษณ์ที่ถูกสะท้อนออกมานั้น เป็นภาพลักษณ์ที่มีความน่าเชื่อถือ ดังที่ปรากฏในภาพ

ภาพที่ 5.1: ผู้สื่อข่าวแย่งกันยกมือถาม

ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวในเรื่องนี้ที่ปรากฏออกมา ยังแสดงให้เห็นบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชน ใน 2 ลักษณะ คือ “เสนอข่าวข้อเท็จจริง”(Information Function) เพราะเป็นการทำหน้าที่ถามคำถามแบบตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้ชมหรือผู้รับสารได้รับรู้ข้อมูลที่เป็นความจริงไม่ต้องอาศัยการตี

ความและใส่ค่านิยมส่วนตัวของผู้สื่อข่าวลงไปเห็นได้จากบทสนทนาของผู้สื่อข่าว 2 คนที่ถาม “เจย์” พระเอกของเรื่องในฉากแถลงข่าวเปิดตัวอัลบั้มใหม่ ดังนี้

ผู้สื่อข่าว 1- คุณคิดว่าอเมริกาพร้อมแล้วหรือคะ ที่จะต้อนรับศิลปินป๊อบสัญชาติเอเชียตอนนี้
เจย์ - ผมคิดว่าทางอเมริกานะครับ พร้อมต้อนรับสิ่งที่ดีแล้วก็มีความเป็นไปได้สูง ที่จะขายออก คือตลาดนี้ผมว่าเค้ารับได้ทุกอย่าง

ผู้สื่อข่าว 1 - แต่ก็ไม่เคยมีใครทำสำเร็จเลยนะคะ แล้วผลงานเปิดตัวชุดแรกของคุณไม่สามารถสะกิดตลาดเค้าได้ด้วยซ้ำไป แล้วคุณมั่นใจได้อย่างไรว่าคราวนี้คุณสามารถทำได้สำเร็จคะ

เจย์ - ผมได้ไปทุ่มเทอยู่ที่นิวยอร์กซิตี้อยู่นั้นประมาณ 4 ปี ก็ได้เรียนรู้ศึกษากับสุดยอดแนวดนตรีทางด้านนี้ คิดว่าผมน่าจะพร้อมนะครับ

ผู้สื่อข่าว 1- แต่คุณก็แค่ไปเรียนน่ะคะ

เจย์ - ใช่ครับตอนนั้นผมแค่ไปเรียน แต่ว่ากลับกลายเป็นว่าผมได้ไปทุ่มเทกับการสร้างสรรค์ดนตรีได้มากกว่า

(บทสนทนาจากเรื่อง ดวงอันตราย ปี พ.ศ. 2553)

ภาพที่ 5.2: ผู้สื่อข่าวคนที่ 1 ถามเจย์

ผู้สื่อข่าว 2 - ในเมื่อเพลงของคุณเป็นเพลงภาษาอังกฤษทั้งหมดแล้วทำไมมาเปิดตัวที่กรุงเทพ ไม่ไปเปิดตัวที่นิวยอร์กละครับ

เจย์- ผมรู้สึกว่าคุณนี่จะรู้จักผมมากกว่า รู้สึกกลับมาที่นี่เป็นการเริ่มต้นที่ดีกว่า ดีใจที่ได้กลับมาอยู่ที่บ้าน

ภาพที่ 5.3: ผู้สื่อข่าวคนที่ 2 ถามเจย์

ส่วนอีกหนึ่งบทบาท คือ การเสนอความคิดเห็น (Opinion Function) ซึ่งในฉากนี้ ผู้สื่อข่าวได้พูดความคิดเห็นของตัวเองกับสิ่งที่เกิดขึ้นค่อนข้างมาก ดังบทสนทนาต่อไปนี้

ผู้สื่อข่าว 3- แล้วตอนนี้คุณพร้อมที่จะรับมือกับผู้สื่อข่าวต่างชาติหรือยังคะ

เจย์ - แน่นนอนครับ

ผู้สื่อข่าว 3 - ตอนนี้เวลามันก็ผ่านมา 2 ปีแล้ว ไม่ทราบว่าคุณทำใจกับเรื่องแม่คุณฆ่าตัวตายได้หรือยัง (เสียงคนในห้องแถลงข่าวฮือฮา)

พ่อเจย์ - หัดถามคำถามตามสคริปชะบ้างนะ

ผู้สื่อข่าว 3 - ก็ถ้าเค้าตอบเราไม่ได้คุณคิดหรือว่าเค้าจะผ่านสื่อจากอังกฤษจากอเมริกาไปได้ มันมันก็เท่ากับว่าเค้าทำให้คนที่มิพรสวรรค์คนอื่น ๆ เค้าฝันสลายไปด้วย มันไม่ใช่เรื่องของเจย์คนเดียว นะคุณ

พ่อเจย์ - หุบปากเลยนะ หัดเคารพสิทธิ์คนอื่นเค้าบ้าง

ผู้สื่อข่าว 3 - เคารพสิทธิ์คนอื่นเค้าหรือ แล้วคุณอะรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับการเคาพคนอื่นเค้า คุณอะก็แค่เป็นคนี่ควงกับบรรดาแฟน ๆ ของเจย์เค้า

พ่อเจย์ - เหี้ยเอ๊ย

ผู้สื่อข่าว 3 - แล้วคุณไม่ได้มีลูกกับหนึ่งในนั้นหรือไงกันอะ

(บทสนทนาจากเรื่อง ดวงอันตราย ปี พ.ศ. 2553)

ภาพที่ 5.4: ผู้สื่อข่าวคนที่ 3 ยืนปะทะคารมกับพ่อเจย์

ภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่ปรากฏยังเป็นการวางกรอบแห่งความจริงให้กับสังคม หรือ การประ กอบสร้างความจริงทางสังคมไว้แบบ “เห็นด้วยกับระเบียบสังคมที่มีอยู่” (Pro-social) เห็นได้จากบทสนทนาข้างต้นของผู้สื่อข่าว 3 ที่คุยกับพ่อของ “เจย์” กับประโยคที่ว่า “ผู้สื่อข่าว3-ก็ถ้าเค้าตอบเราไม่ได้คุณคิดหรือว่าเค้าจะผ่านสื่อจากอังกฤษจากอเมริกาไปได้ นั่นมันก็เท่ากับว่าเค้าทำให้คนที่มึนพร สวรรค์คนอื่น ๆ เค้าฝันสลายไปด้วยมันไม่ใช่เรื่องของเจย์คนเดียวของคุณ” จะเห็นว่าผู้สื่อข่าวคนนี้เห็นด้วยกับการส่งเสริมคนที่มึนพรสวรรค์ อยากให้คนเหล่านี้ได้รับการส่งเสริม และมีคนที่ เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคมเพื่อหวังให้มีผลกระทบบ่มเพาะต่อไปในระยะยาว และเพื่อให้ส่งผลดีต่อสังคมมากที่สุด จากการทำหน้าที่ของตัวเอง

ดังนั้น จึงสามารถสรุปการสะท้อนภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวผ่านบทบาทในภาพยนตร์เรื่องดวงอันตรายได้ว่า ภาวะสังคมในขณะนั้นมองภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวว่าเป็นกลุ่มคนที่มีความน่าเชื่อถือเป็นตัว แทนของประชาชนที่ทำหน้าที่สอดส่องข้อเท็จจริงในสังคม ให้คนในสังคมได้รับรู้ความจริงได้มากที่สุด กล่าวพูดกล้าแสดงออก กล้าพุ่งเข้าไปชนกับบุคคลที่มีชื่อเสียง หรือ เข้าไปช่วยแก้ไข้ปัญหา โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยของตัวเอง และถือว่าผู้สื่อข่าวที่สังคมมองในช่วงนี้มีอิทธิพลต่อประชาชน และสังคมค่อนข้างมาก สามารถวางกรอบให้กับคนในสังคมได้เป็นผู้นำทางความคิดได้ และถูกให้ความสำคัญอย่างมาก

5.2 ศพเด็ก 2002

ในเรื่องศพเด็ก 2002 บทบาทของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนภาพลักษณ์ออกมา คือ “ภาพลักษณ์ เป็นสิ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจน” (An Image is vivid and concrete) เพราะในฉากที่ผู้สื่อข่าวปรากฏ ตัวซึ่งเป็นพระเอกของเรื่อง ก็คือ “ตริย” เป็นผู้สื่อข่าวสายอาชญากรรมเดินถือกล้องเข้ามาทำข่าวเหตุการณ์มีคนที่ทำแท้งและเสียชีวิต โดยมีคนนำศพมาทิ้งไว้ แต่เมื่อเดินเข้ามาถึงตำรวจจะกันไม่ให้เข้า จึง

พูดออกมาว่า “ขอโทษครับ ผมเป็นผู้สื่อข่าว” ประโยคนี้เป็นการสร้างการรับรู้ให้กับผู้ชมว่าตัวละครนี้มีอาชีพเป็นผู้สื่อข่าว และเป็นการตอกย้ำบทบาทหน้าที่ของตัวละครนี้ให้เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น ว่าบุคคลที่เดินถือกล้องเข้ามานั้น ตัวละครนี้ทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในเรื่องเพิ่มมากขึ้น และสุดท้ายก็สามารถเดินผ่านเข้ามาถ่ายทำภาพประกอบข่าวได้โดยที่ไม่มีคนกั้น หรือ เข้ามาห้าม เพราะถือว่าเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ของผู้สื่อข่าว

ภาพที่ 5.5: ตรียเดินถือกล้องเข้ามาทำข่าว

ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์ เรื่อง ศพเด็ก 2002 ยังแสดงให้เห็นถึงการทำหน้าที่ “เสนอข่าวข้อเท็จจริง” (Information Function) ตามหลักหน้าที่ของสื่อมวลชน โดยตัวละครหลักที่เป็นผู้สื่อข่าว คือ ตรีย พระเอกของเรื่อง และเพื่อนของตรีย เข้าไปถ่ายภาพทำข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง โดยเป็นข่าวเหตุการณ์มีหญิงสาวเสียชีวิตจากการทำแท้ง ผู้สื่อข่าวได้รับแจ้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและรีบเข้ามาถ่ายภาพ เมื่อไปถึงก็สอบถามถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นว่าข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเป็นอย่างไร เพื่อนำไปเสนอข่าวตามข้อเท็จจริงให้สังคมได้รับรู้ไปพร้อม ๆ กัน นอกจากนี้ ในฉากนี้ผู้สื่อข่าวที่เป็นเพื่อนของ “ตรีย” ยังทำหน้าที่ “เป็นผู้เสนอความคิดเห็น” (Opinion Function) หรือ วิพากษ์วิจารณ์สังคมด้วย เพื่อต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของคนที่จะทำแท้งว่ามันเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง และกระตุ้นให้คนในสังคมรับรู้ความจริง และตระหนักถึงผลกระทบที่จะตามมา สร้างทัศนคติที่ดีให้กับคนในสังคมทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ว่าหากทำให้มันเกิดขึ้นแล้ว ก็ต้องช่วยกันรับผิดชอบสิ่งที่เกิดขึ้น เพื่อไม่ให้มันเป็นปัญหาของสังคมอย่างที่เกิดขึ้น จากบทสนทนาต่อไปนี้

ตรีย - ขอทางหน่อยครับผมเป็นผู้สื่อข่าว ... เป็นไงวะ

ผู้สื่อข่าวเพื่อนของตรีย - พี่ก็ดูเองดิพี่ ผู้หญิงสมัยนี้คิดจะทำอะไรกันง่าย ๆ มันก็ทำ รู้ว่าตัวเองไม่พร้อมอะพี่ ก็แทนที่จจะรู้จักป้องกัน ไอ้พวกผู้ชายอีกพี่ พอถึงเวลาที่ไม่เห็นหัวซักรายหนึ่งอะ ผมไม่ไหวแล้วพี่ พี่ทำต่อให้ผมทีเหอะ ผมไม่เอาและ

(บทสนทนาจากเรื่องศพเด็ก 2002 ปี 2554)

ภาพที่ 5.6: ผู้สื่อข่าวพูดเรื่องทำแท้ง

ในเรื่องนี้ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวได้ทำหน้าที่สร้างความหมายทางสังคมในลักษณะ “ชวนให้ต่อต้านสังคม” (All-social) ในที่นี้คือชวนให้ต่อต้านความคิดแบบผิด ๆ เพื่อวางกรอบให้กับสังคมในระยะยาว โดย ต้องการที่จะสร้างความหมายให้สังคมได้รับรู้ความจริงว่า การมีเพศสัมพันธ์กันควรที่จะป้องกันเพื่อไม่ให้ตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ และการทำแท้งเถื่อนเป็นเรื่องที่อันตราย อาจถึงตายได้เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง และไม่ควรทำ เนื่องจากสังคมในยุคนั้นมีค่านิยมแบบผิด ๆ เกิดขึ้นในหมู่วัยรุ่นว่าถ้าท้องเมื่อไม่พร้อมก็สามารถไปทำแท้งเพื่อเอาเด็กออกได้ และมีคลินิกทำแท้งเถื่อนเกิดขึ้นมากมายหาได้ง่าย เพื่อสร้างกรอบให้กับสังคมว่าสิ่งนี้เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

จึงสรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนออกมาผ่านภาพยนตร์ เรื่องศพเด็ก 2002 มีภาพลักษณ์ของการเป็นผู้สื่อข่าวที่มีความชัดเจนมากขึ้น สังคมในช่วงนี้มองว่าผู้สื่อข่าวมีตัวตนมากขึ้น มีอิทธิฤทธิ์สามารถไปไหนมาไหน หรือ ทำอะไรได้อย่างเสรีมากกว่าคนทั่วไป ได้รับการยอมรับจากคนในสังคมและยังคงมีหน้าที่หลัก คือ การนำเสนอข่าวข้อเท็จจริงให้คนในสังคมได้รับรู้ความจริงและยังสามารถแสดงความคิดเห็นของตัวเองได้แสดงอารมณ์ได้ หรือ เสนอความคิดของตัวเองต่อข่าวนั้นๆ ได้ และได้รับความน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีสิทธิ์ที่จะเห็นด้วย หรือ ต่อต้านสังคมก็ได้

5.3 ปล้นระยะ 2

ในภาพยนตร์เรื่องปล้นระยะ 2 ผู้สื่อข่าวถูกสะท้อนภาพลักษณ์ออกมาว่า ”ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เชื่อถือได้” (An Image is believable) เพราะในเรื่องนี้มีการเอาบุคคลที่มีอาชีพเป็นผู้สื่อข่าวตัวจริงมารับบทผู้สื่อข่าวในเนื้อเรื่อง รายงานข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเนื้อเรื่องยิ่งสร้างความน่าเชื่อถือให้กับเนื้อเรื่องเพิ่มมากขึ้นให้ความรู้สึกว่าการณ์ที่เกิดขึ้นมีความสมจริงสมจัง เพื่อให้ผู้ชมมีอารมณ์ร่วมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์เรื่องนี้ยังมี “ภาพลักษณ์ที่อยู่นิ่งและรับรู้ได้” (An Image is passive) เพราะถึงแม้จะเป็นการยื่นรายงานข่าวนิ่ง ๆ ธรรมดา ๆ แต่ก็รับรู้ได้ว่านี่

คือผู้สื่อข่าวจริงเพราะใช้บุคคลที่มีอาชีพผู้สื่อข่าวจริงมารับบทบาทนี้ แม้จะถูกสร้างขึ้นมาก็แต่ก็ไม่ขัดแย้งกับความเป็นจริงและมีความน่าเชื่อถือ จึงสะท้อนให้เห็นว่าสังคมในช่วงนี้ยังให้ความสำคัญกับผู้สื่อข่าวว่ามีภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือทำหน้าที่ได้สอดคล้องกับความเป็นจริง

ภาพที่ 5.7: ผู้สื่อข่าวรายงานข่าวปล้นบ้าน

ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวในเรื่องนี้ ยังเป็นภาพของผู้สื่อข่าวที่ทำหน้าที่ “เสนอข่าวข้อเท็จจริง” (Information Function) ในเรื่องนี้ผู้สื่อข่าวปรากฏออกมาใน ช่วงพื้นภาวะวิกฤต เพื่อเข้ามาทำข่าวจำนวนมาก และรายงานสดเหตุการณ์การปล้นที่เกิดขึ้น ณ จุดเกิดเหตุ เพราะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่น่าสนใจของสังคม และเป็นข่าวใหญ่ที่เกิดขึ้นในเนื้อเรื่องเพื่อนำเสนอให้ผู้รับชมรับรู้เรื่องราวข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นแบบ รวดเร็วทันเหตุการณ์

ภาพที่ 5.8: ผู้สื่อข่าวเข้ามาทำข่าวจำนวนมาก

นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่ “ให้การศึกษา” (Educational Function) ด้วย โดยมีการรายงานข่าวอ้างอิงไปถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนอาชีวะ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมที่รอให้เกิดการแก้ไข ซึ่งผู้สื่อข่าวก็ทำหน้าที่ช่วยสะท้อนให้สังคมได้รับรู้ว่าการแก้ไขไม่ใช่แค่การให้ความรู้ภายในโรงเรียนเท่านั้นแต่คนในครอบครัวและคนในสังคม ต้องช่วยกันสอดส่องดูแลด้วย

ภาพที่ 5.9: นักเรียนอาชีวะถูกจับ

รวมทั้งยังมีภาพของการเป็น “ผู้ท้วงติงผู้ปกครอง” โดยในเรื่องนี้ผู้สื่อข่าวยังได้รายงานข่าว เหตุการณ์ที่ตำรวจที่กำลังจะเข้าไประงับเหตุแต่กลับทำปิ่นลั่นใส่ตัวเองจนเสียชีวิตโดยผู้สื่อข่าวทำหน้าที่อย่างมีนัยยะสำคัญที่เป็นการวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งถือว่าเป็นข้าราชการ โดยสื่อมวลชนที่ดีจะทำหน้าที่นี้ได้ ด้วยความมีจรรยาบรรณให้ออนเอียงไปหาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยในเรื่องนี้ผู้สื่อข่าวได้รายงานสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหมดซึ่งก็ได้กล่าวข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทั้งหมด ทั้งกลุ่มที่เป็นฝ่ายปล้น คือ ผู้สื่อข่าวรายงานว่ากลุ่มกระเทยที่เข้ามาก่อเหตุ และเหตุการณ์ที่ตำรวจเสียชีวิต เพราะตำรวจทำปิ่นลั่นใส่ตัวเอง ไม่ได้โยนความผิดไปให้กับผู้ต้องหาเพียงอย่างเดียว ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเป็นสื่อที่มีจรรยาบรรณ

ภาพที่ 5.10: ตำรวจทำปิ่นลั่นใส่ตัวเอง

สิ่งที่เห็นจากภาพยนตร์เรื่องนี้ คือ ผู้สื่อข่าวยังสร้างความหมายทางสังคมไปในลักษณะที่ “เห็นด้วยกับระเบียบสังคมที่มีอยู่” (pro-social) ที่ถึงแม้จะมีปัญหาความบกพร่องเกิดขึ้นในสังคม แต่ก็ยังพอที่จะยอมรับได้ ในขณะที่ผู้สื่อข่าวได้รายงานข่าวเหตุการณ์กลุ่มของกระเทย เข้าไปปล้นบ้านของนายปลัดขิกที่มีเงินอยู่ในบ้านเป็นพันล้านบาท และการทะเลาะวิวาทกันของนักเรียนอาชีวะที่เป็นสาเหตุของการบุกเข้าไปปิดสถานพยาบาลทำศัลยกรรมและเกิดเป็นการปล้นบ้านเศรษฐีขึ้นมา โดยผู้สื่อข่าวได้พูดในช่วงท้ายของการรายงานข่าวด้วยว่า “หากมีความคืบหน้าก็จะรายงานให้ได้ทราบต่อไป” เป็น

การสะท้อนให้เห็นว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องที่สังคมให้ความสนใจ ถึงแม้เป็นปัญหาเป็นข้อบกพร่องสร้างความเดือดร้อนให้กับสังคม แต่ก็สังคมก็ยังยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ และต้องการรู้ความคืบหน้าของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อไป

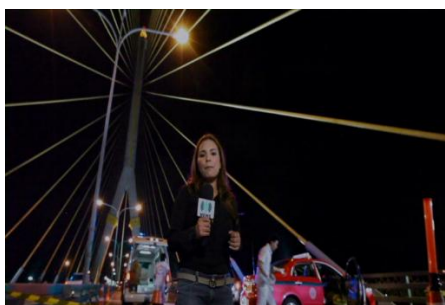
จึงสามารถสรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่สังคมมองในช่วงนี้ ยังคงมีความน่าเชื่อถือ แต่บทบาทหน้าที่อาจจะลดน้อยลง เหลือเพียงแค่การรายงานข่าวเหตุการณ์ตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมให้ผู้รับสายได้รับรู้เรื่องราวไปพร้อม ๆ กันเท่านั้น ไม่ได้เสนอความเห็น หรือ แสดงความคิดเห็นใด ๆ และเป็นการทำหน้าที่ที่คล้อยตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ไม่ได้ชวนให้ต่อต้าน หรือ มีความคิดเห็นที่ขัดแย้งต่อสังคม แต่ผู้สื่อข่าวยังมีบทบาทที่สำคัญ ยังคงมีอิทธิพล และเป็นผู้นำทางความคิดสามารถดึงให้สังคมสนใจ และต้องติดตามข่าวอย่างต่อเนื่อง ในการรายงานข่าวครั้งต่อไปจากผู้สื่อข่าวเพียงเท่านั้นได้

5.4 จิตสัมผัส 3D

ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนผ่านภาพยนตร์เรื่องจิตสัมผัส 3D คือ “ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เชื่อถือได้” (An Image is believable) เพราะในเรื่องนี้ได้ใช้บุคคลที่มีอาชีพเป็นผู้สื่อข่าวจริงมาแสดงเป็นบทบาทของผู้สื่อข่าวในเนื้อเรื่อง เพื่อรายงานข่าวเหตุการณ์อุบัติเหตุทางรถยนต์ครั้งใหญ่ที่เกิดขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญจุดเริ่มต้นของเรื่องราวทั้งหมด และการที่ใช้ผู้สื่อข่าวจริงเข้ามารับบทบาทนี้ ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้นให้กับผู้สื่อข่าวและทำให้เนื้อเรื่องในภาพยนตร์ก็ดูมีความสมจริงสมจังมากขึ้น

นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์เรื่องนี้ยังมีภาพที่เป็น “ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่อยู่นิ่งและรับรู้ได้” (An Image is passive) สะท้อนออกมาด้วย เพราะแม้ผู้สื่อข่าวในเนื้อเรื่องจะเป็นผู้สื่อข่าวจริงแต่ก็ถูกสร้างขึ้นมารับบทบาทนี้ แต่ก็ทำหน้าที่รายงานข่าวไม่ได้ขัดแย้งกับความเป็นจริงและยังคงมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งถือว่าในช่วงนี้สังคมยังมองภาพลักษณ์ของ ผู้สื่อข่าวว่ายังมีความน่าเชื่อถือทำหน้าที่แบบตรงไปตรงมา สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

ภาพที่ 5.11: ผู้สื่อข่าวรายงานข่าวอุบัติเหตุ

ในช่วงนี้ ภาพลักษณ์ยังสะท้อนบทบาทและหน้าที่ของผู้สื่อข่าว ออกมาให้เห็นเป็นเพียงการ “เสนอข่าวข้อเท็จจริง” (Information Function) เท่านั้น จากที่เห็นในฉากอุบัติเหตุทางรถยนต์ที่เกิดขึ้นในเรื่องหลังจากเกิดเหตุการณ์ ผู้สื่อข่าวก็เข้าพื้นที่เกิดเหตุไปยื่นรายงานข่าวเหตุการณ์อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริง ไม่ได้ใส่แสดงความคิดเห็นลงไปในกรงานข่าวไม่ได้วิเคราะห์ต่อ หรือ ใส่อารมณ์ของตัวเองเข้าไปในการรายงานข่าว เป็นเพียงการกระจายข่าวสารให้ผู้รับสารได้รับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นเท่านั้น และยังสะท้อนความหมายทางสังคมออกมาในลักษณะ “เห็นด้วยกับระเบียบสังคมที่มีอยู่” (pro-social) เพราะเป็นการรายงานข่าวสอดคล้องไปในทางเห็นด้วยกับความเป็นจริง ที่ถึงแม้จะมีการเกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์ครั้งใหญ่ที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมากเปรียบเสมือนมีปัญหาเกิดขึ้น แต่สังคมก็ยังยอมรับได้ที่จะรับฟังการรายงานข่าวจากผู้สื่อข่าว และติดตามดูเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นผ่านหน้าจอโทรทัศน์อย่างใจจดใจจ่อ จากภาพที่แสดงให้เห็นว่ามีตัวละครมากมายในฉากนี้กำลังนั่งรวมตัวกันดูการรายงานข่าวผ่านทางหน้าจอโทรทัศน์ ขณะที่ผู้สื่อข่าวกำลังรายงานสดเหตุการณ์อุบัติเหตุทางรถยนต์เข้ามา ซึ่งถือว่าเป็นการสื่อความหมายทางสังคมออกมาได้อย่างชัดเจน ว่า การทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าวยังมีส่วนสำคัญและมีอิทธิพลต่อคนในสังคม

ภาพที่ 5.12: คนนั่งรวมตัวกันดูข่าว

จึงสรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนออกมาผ่านภาพยนตร์ไทย เรื่องจิตสัมผัส 3D สะท้อนให้เห็นว่าสังคมยังมองภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวว่ามีความน่าเชื่อถือ เห็นได้จากการใช้ผู้สื่อข่าวจริงเข้ามาแสดงในบทบาทของผู้สื่อข่าวในเรื่องเรื่องยังมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อสังคม ที่ทำให้ต้องการที่จะติดตามการรายงานข่าวอย่างรวดเร็วทันเหตุการณ์ เพื่อให้เกิดการรับรู้เรื่องราวที่กำลังเกิดขึ้นในสังคมแม้จะไม่ได้เกี่ยวข้องกับตัวเอง และก็ต้องติดตามข่าวผ่านทางโทรทัศน์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่บทบาทของผู้สื่อข่าวช่วงนี้ลดน้อยลงไป ไม่สามารถแสดงความคิดเห็น หรือ แสดงอารมณ์ของตัวเองลงไปในกรงานข่าวได้ เป็นเพียงการรายงานข่าวเหตุการณ์ตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ตามหน้าที่ของผู้สื่อข่าวเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

5.5 สตรีเหล็ก ตบโลกแตก

ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนผ่านภาพยนตร์เรื่อง สตรีเหล็กตบโลกแตก คือ “ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ถูกจำลองขึ้นมา” (An Image is synthetic) เพราะในฉากที่มีผู้สื่อข่าวปรากฏขึ้นมา นั้นเป็นฉากสุดท้ายของเนื้อเรื่อง เมื่อทีมสตรีเหล็กแข่งขันชนะได้เป็นแชมป์แล้วจึงมีการพูดถึงผู้สื่อข่าว ว่าก็ได้เข้ามาให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ โดยจะเห็นภาพของผู้สื่อข่าวเข้ามารุมทำข่าว ถ่ายภาพ ซึ่งเป็น การถูกจำลองขึ้นมาว่าทั้งหมดนี้ คือผู้สื่อข่าวเข้ามาทำข่าวแต่ไม่มีบทพูดไม่เห็นหน้าและไม่มีกรความสามารถของผู้สื่อข่าว ในการซักถามออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัด เป็นเพียงการเข้ามาล้อมประกอบในฉากให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งจะนำใครมาแสดงในบทบาทนี้ก็ได้และเป็นเพียงการประชาสัมพันธ์ ทีมสตรีเหล็ก ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลสำคัญในเนื้อเรื่องให้สังคมได้รู้จักมากขึ้นผ่านการทำหน้าที่ผู้สื่อข่าวทำ นั้น

ภาพที่ 5.13: ผู้สื่อข่าวล้อมรุมสัมภาษณ์ทีมสตรีเหล็ก

ในช่วงนี้ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าว ตามบทบาทหน้าที่สื่อมวลชนที่ถูกสะท้อนออกมาเปลี่ยนแปลงไปจากช่วงก่อนหน้านี้โดยเป็นการทำหน้าที่เพื่อ “ให้ความบันเทิง” (Entertainment Function) เพียงเท่านั้น เพราะจากภาพของนัก ข่าวยุคที่ปรากฏออกมาในภาพยนตร์เรื่องสตรีเหล็กตบโลกแตก เป็นบทบาทที่เข้าไปประกอบในฉากเพื่อสร้างความเพลิดเพลิน สนุกสนานให้กับเนื้อเรื่องช่วงนั้นเพิ่มมากขึ้น ไม่ได้ต้องการสร้างความน่าเชื่อถือ ไม่ได้เน้นมาที่บทบาทของผู้สื่อข่าว มีแค่การพูดถึงว่าผู้สื่อข่าวก็ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ และให้เห็นภาพของผู้สื่อข่าวร่วมอยู่ในฉากว่าได้เข้าไปสัมภาษณ์เพื่อนำไปเสนอข่าว แต่ไม่ได้แสดงบทบาทออกมาอย่างเด่นชัด ภาพที่สะท้อนออกมาทำให้ผู้สื่อข่าวเสมือนเป็นฉากหน้าเพื่อนำภาพของกลุ่มตัวแสดงหลักที่เป็นกระเเทย นักแสดงหลักของเรื่องให้เด่นขึ้นสำคัญขึ้น และสร้างความเพลิดเพลินในการรับชมภาพยนตร์ให้สนุกสนานเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น

และเป็นการทำหน้าที่เพื่อสร้างความหมายให้กับสังคมในลักษณะ “เห็นด้วยกับระเบียบสังคมที่มีอยู่” (pro-social) โดยเฉพาะบทบาทของผู้สื่อข่าวเองที่ไม่เด่นชัด แต่ทำหน้าที่เพื่อส่งเสริมความสำเร็จของกระเเทยคล้อยตามไปกับสังคมที่กำลังเริ่มให้การยอมรับมากขึ้น ซึ่งในเนื้อเรื่องกระเเทยเป็น

กลุ่มนักแสดงหลัก เป็นการนำเสนอลักษณะว่าผู้สื่อข่าวเองก็ให้การยอมรับกลุ่มบุคคลเหล่านี้ สะท้อนให้เห็นว่าสังคมในช่วงนี้ทั้งผู้สื่อข่าวและประชาชนผู้รับสารก็ให้การยอมรับกระเทยมากขึ้นผ่านการนำเสนอข่าวของผู้สื่อข่าว ที่เปิดพื้นที่ให้กับบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศมากขึ้น โดยเฉพาะวงการกีฬาที่ยอมให้กระเทยลงแข่งขันกับผู้ชายปกติได้ และเมื่อประสบความสำเร็จแล้ว ผู้สื่อข่าวก็ทำหน้าที่ส่งเสริมให้ผู้รับสารได้เห็นภาพอย่างชัดเจนมากขึ้น เพื่อคล้อยตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นกับกระแสสังคม ไม่ได้ชวนให้ผู้รับสารต่อต้านกับสิ่งที่เกิดขึ้น โดยผู้สื่อข่าวได้วางกรอบสร้างความหมายให้กับสังคมว่าคนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มคนที่ประสบความสำเร็จ ไม่ได้มองว่าคนกลุ่มนี้สำเร็จได้เพราะเป็นกระเทย

5.6 หลวงพี่แจ๊ส 4G

ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนผ่านภาพยนตร์เรื่องหลวงพี่แจ๊ส 4G เป็นในแบบที่ยังต้องการให้ผู้สื่อข่าวมีความน่าเชื่อถือ หรือ “ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือ” (An Image is believable) เพราะใช้บุคคลที่เป็นผู้สื่อข่าวตัวจริงมารับบทบาทนี้ แต่ก็รู้ว่าเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น หรือ “ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ถูกจำลองขึ้นมา” (An Image is synthetic) เพราะในฉากที่ผู้สื่อข่าวปรากฏตัวออกมา นั้นเป็นการจำลองสถานการณ์กระหอบกระทั้งกันบนท้องถนนของคู่กรณี 2 ฝ่าย ก็คือฝ่ายของหลวงพี่แจ๊ส ที่เป็นตัวละครหลักในเรื่องและคู่กรณี โดยมีผู้ถ่ายคลิปเอาไว้ได้จนกลายเป็นเรื่องโด่งดังในโลกโซเชียลมีเดีย ผู้สื่อข่าวจึงเชิญตัวบุคคลในคลิปและหลวงพี่แจ๊สมาให้สัมภาษณ์ ซึ่งเป็นการทำเลียนแบบที่เคยเกิดขึ้นจริงในสังคมและผู้สื่อข่าวก็เคยเชิญบุคคลจริงมาให้สัมภาษณ์ออกรายการโทรทัศน์ ซึ่งทำให้ในเรื่องดูไม่ค่อยน่าเชื่อถือ ส่วนบทบาทของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนออกมาในฉากนี้ก็กลับกลายเป็นภาพลักษณ์ที่ดูแล้วไม่ค่อยน่าเชื่อถือ ดูไม่จริงจัง เป็นภาพที่ถูกสร้างขึ้น หรือ ตั้งใจจะทำให้เกิดขึ้น แม้ผู้ที่รับบทบาทผู้สื่อข่าวในเรื่องจะทำอาชีพผู้สื่อข่าวจริง แต่ถูกสะท้อนออกมาไม่สมจริงสมจัง แต่มีวัตถุประสงค์ที่ต้องการเน้นไปที่ตัวละครหลักมากกว่า การทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าวในฉากนี้ก็ไม่ได้สอดคล้องกับความ เป็นจริง จึงทำให้ดูแล้วรู้ว่าผู้สื่อข่าวในเรื่องนี้เป็นภาพที่ถูกสร้างขึ้น

ภาพที่ 5.14: ผู้สื่อข่าวนั่งสัมภาษณ์หลวงพี่แจ๊สและคู่กรณี

บทบาทหน้าที่ของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนผ่านภาพลักษณ์ที่ปรากฏเด่นชัดไปในลักษณะ “การให้ความบันเทิง” (Entertainment Function) และเป็นการตอกย้ำให้เนื้อเรื่อง และตัวละครมีความเด่นชัด และเนื้อเรื่องมีความสนุกสนานมากขึ้น บทบาทผู้สื่อข่าวในฉากที่ปรากฏนี้มีหน้าที่แค่ถามและให้แหล่งข่าวได้ตอบตามที่ต้องการจะตอบ โดยที่ไม่ได้มีการพูดคุยกันมาล่วงหน้าและนักข่าวก็ไม่ได้ขัดแย้ง หรือ แสดงความคิดเห็นในลักษณะตรงกันข้าม หรือ สงสัยแทนสังคม แต่ทำหน้าที่เป็นคนกลางให้บุคคล 2 ฝ่าย มาร่วมพูดคุยกัน หรือ เคลียร์ปัญหากันเท่านั้น เพื่ออรรถรสของผู้รับสาร หรือ ตามกระแสที่กำลังเกิดขึ้นในโลกโซเชียลมีเดียเพื่อให้สอดคล้องเป็นไปตามกับกระแสที่กำลังเกิดขึ้น โดยอิงจากกระแสสังคมในขณะนั้นที่ให้ความสำคัญกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในโลกโซเชียลมากกว่าการทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าวโดยตรง และเมื่อมีคลิปไหนโด่งดังในโลกโซเชียลมีเดียและผู้คนให้ความสนใจมาก ผู้สื่อข่าวก็จะนำมาเสนอข่าวต่อ นำมาขยายความให้น่าสนใจมากขึ้น ด้วยการไปสอบถามความจริงจากบุคคลในคลิปเชิญตัวมาสัมภาษณ์ โดยในเนื้อเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ได้ทำคลิปเลียนแบบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และเป็นกระแสสังคมโด่งดังในช่วงที่ผ่านมาจริง ซึ่งขณะนั้นสังคมก็ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ในช่วงนี้สังคมให้ความสำคัญกับเรื่องราวในโลกโซเชียลมากกว่า การนำเสนอข่าว และมากกว่าตัวผู้สื่อข่าว และผู้สื่อข่าวก็ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ให้ความบันเทิงกับผู้รับสารที่ต้องเป็นไปตามกระแสสังคมเท่านั้น และภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนออกมาในช่วงนี้ ยังเป็นการวางกรอบให้กับสังคมในลักษณะที่ต้องคล้อยตาม ผู้สื่อข่าวไม่สามารถชวนให้ต่อต้านได้ จึงต้อง “เห็นด้วยกับระเบียบสังคมที่มีอยู่” (pro-social) ซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจนจากภาพยนตร์ เรื่องหลวงพี่แจ๊ส 4G เนื่องจากสังคมได้เริ่มเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมโซเชียลมีเดีย ทุกคนสามารถเป็นผู้สื่อข่าวได้จากการแค้มป์มือถือขึ้นมาถ่ายภาพ หรือ คลิป และผู้สื่อข่าวเองก็ต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองโดยที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้จะรู้ว่าสิ่งเหล่านี้คือปัญหาหรือข้อบกพร่อง ที่จะส่งผลกระทบต่อตัวของผู้สื่อข่าวเองแต่ก็ต้องคล้อยตามเพื่อความอยู่รอดของตัวเอง เพราะสังคมยอมรับได้กับสิ่งที่เกิดขึ้น โดยผู้สื่อข่าวจึงต้องทำหน้าที่นำเสนอข่าวเพื่อสร้างความหมายในลักษณะที่เห็นด้วยมากกว่าจะต่อต้านสังคมเพื่อสร้างความเป็นจริงให้เกิดขึ้น

จึงสรุปได้ว่า ภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนออกมาในช่วงนี้ สังคมยังต้องการความน่าเชื่อถือของผู้สื่อข่าว แต่ด้วยลักษณะสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปสู่โลกแห่งสังคมโซเชียลมีเดียมากขึ้น ทำให้บทบาทหน้าที่ของผู้สื่อข่าวก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย จากที่เคยมีบทบาทสำคัญมีอิทธิพลต่อสังคม เป็นผู้นำทางความคิดต้องอาศัยความน่าเชื่อถือเป็นอย่างมาก แต่กลับถูกลดทอนความน่าเชื่อถือลง เพราะสังคมให้ความสำคัญกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในโลกโซเชียลมีเดีย และบุคคลในโลกโซเชียลมากกว่าตัวของผู้สื่อข่าว และผู้สื่อข่าวในช่วงนี้ทำหน้าที่เป็นเหมือนเป็นผู้ดำเนินรายการ ที่ต้องเน้นไปที่การให้ความบันเทิงกับผู้รับสารมากขึ้น ให้สอดคล้องกับกระแสสังคมและความจริงที่เกิดขึ้น ว่าคนในสังคมต้องการความบันเทิงมากขึ้น ต้องการผ่อนคลายมากกว่าติดตามเรื่องราวที่มีความเครียด หรือ เนื้อหาที่หนัก

มากจนเกินไป และผู้สื่อข่าวยังต้องเปิดพื้นที่สื่อให้กับบุคคลในคลิบโดยการเชิญตัวมาสัมภาษณ์ และต้องเปลี่ยนบทบาทของตัวเอง มาทำหน้าที่เป็นคนกลางให้บุคคลจาก 2 ฝ่ายมานั่งพูดคุยกันเคลียร์ปัญหา กัน หรือ เจรจากันเพื่อยุติเรื่องราวที่เกิดขึ้น โดยที่ผู้สื่อข่าวไม่สามารถเสนอความคิดเห็นส่วนตัวลงไปได้ ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ถามให้ผู้อื่นตอบ และให้ผู้รับสารเป็นผู้ตัดสินเรื่องราวที่เกิดขึ้นด้วยตัวเอง

บทที่ 6

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนบทบาทผ่านภาพยนตร์ไทย” สามารถสรุปและอภิปรายผล เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการเล่าเรื่องเกี่ยวกับผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์ไทย
2. เพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่สะท้อนผ่านภาพยนตร์ไทย

6.1 สรุปผลการวิจัย

การเล่าเรื่องเกี่ยวกับผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์ไทย

ภาพยนตร์เรื่องดวงอันตราย มีโครงสร้างการเล่าเรื่องที่ครบถ้วน คือ มีเริ่มเรื่อง การพัฒนาเหตุการณ์ ภาวะวิกฤต ผ่านพ้นภาวะวิกฤต และยุติเรื่องราว มีแก่นความคิด คือ “ทำอย่างไร ย่อมได้ อย่างนั้น” เพราะถึงแม้ในภาพยนตร์เป็นเรื่องเกี่ยวกับการที่ตัวละครหลักของเรื่อง ก็คือ นางเอก เชื่อเรื่องดวง หรือ คำทำนายของหมอดู แต่สุดท้ายแล้วสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งหมดเป็นผลจากการกระทำของทุกคนทั้งสิ้น โดยภาพยนตร์เรื่องนี้ให้ผู้แต่งจริงเป็นผู้เล่าเรื่องเองทั้งหมดเพียงคนเดียว ความสัมพันธ์ระหว่างผู้แต่งจริงกับเนื้อหาจึงไม่ได้เป็นไปอย่างตรง ๆ ผ่านมุมมองการเล่าแบบบุคคลที่สามที่ผู้เล่าไม่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเนื้อเรื่อง และไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง แต่การเล่าเรื่องแบบนี้ ทำให้เรื่องราวมีความเป็นกลาง ไม่มีอคติ และให้ผู้ชมตัดสินใจเอง โดยในเนื้อเรื่องมักจะใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบใช้ภาพย้อนหลังกลับไปเหตุการณ์ในอดีตให้เห็นภาพที่เป็นปมปัญหาสำคัญของเรื่อง คือ ภาพแม่ของเจย์ ที่เสียชีวิตจากการกินยาฆ่าตัวตาย เพราะเสียใจที่พ่อของเจย์มีภรรยาบ่อยครั้ง เป็นการตอกย้ำให้เห็นปมในใจของเจย์แบบซ้ำ ๆ แม้เหตุการณ์จริงจะเกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว

สำหรับการเล่าเรื่องเกี่ยวกับผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์เรื่องนี้ ให้ความสำคัญในบทบาทของผู้สื่อข่าวค่อนข้างมาก ให้ความสำคัญในการเล่าเรื่องในฉากที่มีผู้สื่อข่าวยาวนานพอสมควร รวมทั้ง ได้สะท้อนบทบาทของผู้สื่อข่าวออกมาค่อนข้างมีความสำคัญกับเนื้อเรื่อง โดยเล่าเรื่องให้ผู้สื่อข่าวมาอยู่ในช่วงเริ่มต้นเรื่อง ในฉากการแถลงข่าวเปิดตัวอัลบั้มเพลงใหม่ของพระเอก ที่เล่าเรื่องให้ผู้ชมได้เห็นผู้สื่อข่าวจำนวนมากเข้ามาอยู่ในเนื้อเรื่องและให้ผู้สื่อข่าวหลายคนมีบทสนทนากับตัวละครหลักในประเด็นที่มีความสำคัญ โดยยิ่งคำถามแบบตรงไปตรงมามีนัยยะสำคัญกับเนื้อเรื่องเป็นอย่างมาก บ่งบอกให้เห็นว่า สังคมไทยในช่วงนั้น ผู้สื่อข่าวมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก ทำหน้าที่สอดส่องดูแลข้อเท็จจริงในสังคมได้อย่างแท้จริง เป็นกระบอกเสียงให้กับประชาชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังช่วยตรวจสอบความถูกต้อง และท้วงติงสังคมกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ด้วยการแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ไม่เกรงกลัวผู้มีอำนาจ หรือ บุคคลที่เป็นผู้มีอิทธิพล

ภาพยนตร์เรื่องศพเด็ก 2002 มีโครงสร้างการเล่าเรื่องที่ครบถ้วนสมบูรณ์ คือ มีการเริ่มเรื่อง พัฒนาเหตุการณ์ ภาวะวิกฤต คลี่คลายภาวะวิกฤต และยุติเรื่องราว มีแก่นความคิด คือ “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” เพราะในภาพยนตร์ได้ถ่ายทอดเรื่องราวของคนที่ทำกรรมจากการทำแท้ง และทุกคนก็ได้รับผลกรรมนั้น โดยได้นำเรื่องราวจากเหตุการณ์จริงและเคยเป็นข่าวโด่งดังมาทำเป็นภาพยนตร์ เล่าเรื่องโดยมีผู้เล่ามากกว่า 1 คน ทั้งผู้แต่งเป็นผู้เล่าเอง และสร้างตัวละครในเรื่องมาเป็นผู้เล่าเรื่อง ทั้งตัวละครที่เป็นหมอทำแท้งเถื่อน และสัปเหร่อที่ร่วมมือนำศพไปทิ้งไว้ในโกดังเก็บศพหลังวัด แบบมุมมองของบุคคลที่สามที่ผู้เล่าเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ด้วย โดยระหว่างผู้เล่ากับเนื้อเรื่องมีระยะห่างน้อยเพราะผู้เล่าได้เข้าไปผูกพันกับเนื้อเรื่องด้วยและใช้เทคนิคการเล่าเรื่องที่หลากหลายทั้งการเล่าเรื่องด้วยภาพ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต และภาพเล่าย้อนกลับไปให้เห็นภาพเหตุการณ์ในอดีต รวมทั้ง การหยุดเวลาเพื่อขยายความในฉากที่เป็นเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง และเล่าเรื่องเท่ากับจำนวนครั้งของเรื่องที่เกิดขึ้น

ในเนื้อเรื่องให้พระเอกของเรื่องมีอาชีพเป็นผู้สื่อข่าวสาย อาชญากรรม เพื่อให้ตัวละครมีความใกล้ชิดกับเรื่องราวที่ต้องการจะเล่ามากขึ้น ในภาพยนตร์เรื่องนี้ก็คือเหตุการณ์ที่มีผู้เสียชีวิตจากการทำแท้งและพระเอกกับเพื่อนที่เป็นผู้สื่อข่าวด้วยกันเดินทางเข้าไปทำข่าวนี้ในช่วงเริ่มต้นของเนื้อเรื่อง โดยภาพยนตร์เล่าเรื่องโดยให้ผู้สื่อข่าวได้แสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างเต็มที่ รวมทั้ง ผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์ยังสามารถเสนอแนะความคิดเห็นของตัวเองต่อสังคมได้ ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้นไม่ถูกต้อง และไม่เห็นด้วยกับการทำแท้งของวัยรุ่นในปัจจุบันที่ทำอะไรไม่คำนึงถึงผลที่จะตามมา นั่นหมายความว่าสังคมในขณะนั้นให้ความสำคัญกับผู้สื่อข่าวเป็นอย่างมาก มีความเชื่อมั่นในการทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าว และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้สื่อข่าวในการนำเสนอข่าว ที่อาจจะมีการใส่ความคิดเห็นส่วนตัวของผู้สื่อข่าวลงไป เพื่อให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขกับปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น

ภาพยนตร์เรื่องปล้นระยะ 2 เล่าเรื่องโครงสร้างการเล่าเรื่องที่ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยมีแก่นความคิด คือ “ทองไม่รู้ร้อน” ในเนื้อเรื่องตำรวจ และคนในสังคมให้ความชอบธรรมกับกลุ่มสาวประเภสอง หรือ กระเทย และโจรที่ไปปล้นเงิน โดยปล่อยให้หนีออกนอกประเทศไปได้โดยง่ายไม่สนใจอะไรเลย ซึ่งถือว่าเป็นการสะท้อนสภาพสังคมในขณะนั้นได้มากพอสมควร การมีส่วนร่วมในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ที่ให้ผู้แต่งเป็นผู้เล่าเรื่อง และสร้างตัวละครขึ้นมาช่วยเล่าเรื่องอีก 1 คน กับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตที่เป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องราวทั้งหมด และเป็นการเล่าแบบมุมมองของบุคคลที่สาม โดยผู้เล่าไม่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ มีความเป็นกลาง ไม่มีอคติ และให้ผู้ชมเป็นผู้ตัดสินเรื่องราวที่เกิดขึ้นเอง ทั้งแบบที่ผู้เล่ามีระยะห่างน้อย และผู้เล่ามีระยะห่างมาก ด้านเทคนิคการเล่าเรื่อง ในเรื่องนี้จะใช้วิธีการเล่าย้อนหลังไปยังภาพเหตุการณ์ในอดีต เพื่อเชื่อมต่อเรื่องราวที่นำมาสู่ความสัมพันธ์ของตัวละครกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และใช้ภาพ Slow motion เพื่อยืดจังหวะบางเหตุการณ์ให้

นานขึ้น และยืดเวลาในการเล่าเรื่องให้ยาวนานมากกว่าเวลาของเนื้อเรื่อง เพื่อสร้างอารมณ์ร่วมในเนื้อเรื่องให้กับผู้ชม แบบเหตุการณ์เกิดขึ้นครั้งเดียวก็เล่าเพียงครั้งเดียว

ในภาพยนตร์เรื่องปล้นนะยะ 2 เล่าเรื่องโดยนำบทบาทของผู้สื่อข่าวมาใส่ไว้ในช่วงยูติเรื่องราว หรือ ในตอนท้ายของเรื่อง โดยผู้สื่อข่าวเข้ามาเป็นผู้รายงานสดสรุปเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ มีบทพูดเยอะและให้เวลาในการเล่าเรื่องช่วงนี้ค่อนข้างนาน เพื่อให้ผู้สื่อข่าวเข้ามารายงานข่าวว่าเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นมีอะไรบ้าง ปัญหาของเรื่องที่เกิดขึ้นคืออะไรและข้อเท็จจริงเป็นอย่างไร ไม่ได้เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือ หน่วยงานราชการเพียงฝ่ายเดียว โดยใช้ผู้ที่มีอาชีพเป็นผู้สื่อข่าวตัวจริงและมีชื่อเสียงอยู่แล้วเข้ามารับบทบาทนี้ สะท้อนให้เห็นว่าสังคมในขณะนั้นมองว่าผู้สื่อข่าวมีความน่าเชื่อถือ มีอิทธิพลต่อสังคม และประชาชนก็ให้ความไว้วางใจเนื้อหาของข่าวที่ผู้สื่อข่าวนำเสนอ การเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่องนี้ ยังสะท้อนให้เห็นว่า ผู้สื่อข่าวในช่วงนั้นทำหน้าที่ด้วยความเป็นกลางไม่ได้ นำเสนอข่าวเอนเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือ ฝ่ายรัฐเพียงฝ่ายเดียว นำเสนอข่าวไปตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทั้งหมด เพื่อให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินเรื่องราวที่เกิดขึ้นด้วยตัวเอง

ภาพยนตร์เรื่องจิตสัมผัส 3D เล่าเรื่องด้วยเริ่มเรื่องจากเรื่องราวในอดีต นำมาสู่การพัฒนาเหตุการณ์ จนเกิดเป็นภาวะวิฤต คลื่นคล้ายภาวะวิฤต มาถึงปัจจุบันที่เป็นการยูติเรื่องราว ครอบคลุมโครงสร้างการเล่าเรื่อง มีแก่นความคิดคือ “สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม” เพราะถึงแม้จะเป็นผู้ที่เห็นชะตากรรมและอนาคตของคนอื่น แต่ถ้าทำผิดเองก็ย่อมหนีกรรมของตัวเองไม่พ้น ภาพยนตร์เรื่องนี้ให้ตัวละครนำ คือ พระเอกของเรื่องเป็นผู้เล่าเรื่องของตัวเองและเนื้อเรื่องที่เกิดขึ้นทั้งหมดเพียงคนเดียว แบบมุมมองของบุคคลที่หนึ่ง เพราะตัวละครหลักเป็นผู้เล่าเรื่องราวของตัวเองและตัวละครอื่นๆ แบบใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเนื้อเรื่อง โดยส่วนใหญ่ในภาพยนตร์ใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบย้อนภาพกลับไปในอดีตค่อนข้างบ่อย ตั้งแต่ต้นเรื่อง กลางเรื่องและตอนจบของเรื่อง โดยนำภาพเหตุการณ์สำคัญที่เคยเกิดขึ้นมาเล่าใหม่แบบซ้ำ ๆ เพื่อคลื่นคล้ายปมปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งแบบหยุดภาพ หรือ หยุดเวลาของเหตุการณ์ และขยายระยะเวลาของเหตุการณ์นั้นให้นานมากขึ้น เพื่อให้ผู้ชมได้มีอารมณ์ร่วมในเนื้อเรื่องเพิ่มมากขึ้น

การเล่าเรื่องเกี่ยวกับผู้สื่อข่าวในภาพยนตร์เรื่องจิตสัมผัส 3D ได้เล่าเรื่องโดยให้ผู้สื่อข่าว เข้ามา มีบทบาทในการรายงานสดข่าวอุบัติเหตุทางรถยนต์ครั้งใหญ่ในช่วงเริ่มต้นของเรื่องราว ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญ และเป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องราวทั้งหมดที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ โดยเป็นการเข้ามา รายงานสดเหตุการณ์ตามข้อเท็จจริง ไม่ได้เสนอแนะหรือใส่ความคิดเห็นของตัวเองลงไป และใช้บุคคลที่ทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวตัวจริงเข้ามารับบทบาทนี้ในภาพยนตร์ละการเล่าเรื่องยังได้ให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวของผู้สื่อข่าว ด้วยฉากที่มีพนักงานภายในบริษัทแห่งหนึ่งมารวมตัวกันดูข่าวที่หน้าจอโทรทัศน์จำนวนมาก สะท้อนให้เห็นว่าสังคมในช่วงนั้นมองว่า บทบาทของผู้สื่อข่าวมีความสำคัญกับสังคม และข่าวที่นำเสนอมีความน่าเชื่อถือ เห็นได้จากการที่นำผู้สื่อข่าวตัวจริงที่มีชื่อเสียงเข้ามารับบท

บาทนี้ในภาพยนตร์ แต่มีบทบาทเป็นเพียงการทำหน้าที่รายงานข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริงเท่านั้น ไม่สามารถแสดงความคิดเห็น หรือ ข้อเสนอแนะกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้เหมือนในอดีต

ภาพยนตร์เรื่องสตรีเหล็ก ตบโลกแตก เล่าเรื่องตามโครงสร้างการเล่าเรื่อง มีแก่นความคิดคือ “ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น” ที่สื่อถึงความมุ่งมั่นตั้งใจของกลุ่มสาวประเภทสองที่ขยันอดทนจนได้รับชัยชนะจากการแข่งขันวอลเลย์บอลระดับชาติได้ในที่สุด เป็นการเล่าเรื่องทั้งแบบมีผู้เล่ามากกว่า 1 คน ทั้งผู้แต่งจริงเป็นผู้เล่าเองผ่านมุมมองของบุคคลที่สามแบบระยะห่างมาก เพราะไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง และให้ตัวละครในเนื้อเรื่อง เป็นผู้เล่าผ่านมุมมองของบุคคลที่หนึ่ง ที่ตัวละครหลักมีความใกล้ชิดกับเนื้อเรื่องเพราะเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับตัวเอง โดยใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบย้อนกลับไปยังเหตุการณ์ในอดีตในหลายฉาก แต่เป็นการเล่าถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว

สำหรับบทบาทของผู้สื่อข่าวถูกนำไปเล่าเรื่องให้เห็นในช่วงยุคเรื่องราว โดยจะเห็นผู้สื่อข่าวเข้าไปรุมสัมภาษณ์ทีมสตรีเหล็ก หลังจากได้รับชัยชนะจากการแข่งแล้ว การเล่าเรื่องได้ให้ตัวละครหลักเอ่ยถึงผู้สื่อข่าว ว่าให้ความสนใจเข้ามาทำข่าวจำนวนมาก ส่งเสริมให้ทีมโด่งดังและเป็นที่รู้จักมากขึ้น แต่เนื้อเรื่องไม่ได้นำเสนอบทบาทของผู้สื่อข่าวให้มีความโดดเด่นเพราะไม่เห็นหน้า ไม่ใช้นักแสดงที่มีชื่อเสียง เป็นเพียงนักแสดงประกอบ ไม่มีบทพูด เป็นการจำลองเหตุการณ์ขึ้นมาและสร้างตัวละครที่เป็นผู้สื่อข่าวเข้ามาประกอบฉากให้มีความสมบูรณ์ และเพื่อความบันเทิง ทำให้เนื้อเรื่องในภาพยนตร์มีความน่าสนใจมากขึ้น ดังนั้น การเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่องนี้ จึงสะท้อนให้เห็นว่า บทบาทของผู้สื่อข่าวถูกสังคมมองเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต เนื่องจากถูกให้ความสำคัญน้อยลง ใครก็สามารถเข้ามาทำหน้าที่นี้ได้ โดยสังคมให้ความสนใจกับบุคคลในข่าวมากกว่าตัวผู้สื่อข่าว ไม่ว่าจะเป็ใครหรือเพศไหน ถ้ามีความสำคัญ หรือ สังคมกำลังให้ความสนใจ ก็เป็นข่าวได้ และการทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าวในช่วงนี้จะค่อนข้างยากกว่าการรายงานข่าวเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริงในสังคม และผู้สื่อข่าวถูกมองว่าไม่ค่อยมีความน่าเชื่อถือ

ภาพยนตร์เรื่องหลวงพี่แจ๊ส 4G เป็นการเล่าเรื่องตามโครงสร้างการเล่าเรื่อง มีการเริ่มเรื่องพัฒนาเหตุการณ์ ภาวะวิกฤต คลี่คลายภาวะวิกฤตและยุติเรื่องราว เหมือนภาพยนตร์ไทยทั่วไป มีแก่นความคิดคือ “ธรรมะ ย่อมชนะอธรรม” ที่ถึงแม้เป็นถึงพระสงฆ์และกระทำความผิดเสียเองก็ต้องได้รับผลกรรมจากสิ่งที่กระทำนั้น ไม่ต่างจากคนธรรมดาทั่วไป ที่คนดีย่อมชนะคนไม่ดีเสมอ โดยภาพยนตร์เรื่องนี้เล่าเรื่องด้วยผู้เล่าเพียงคนเดียว ซึ่งผู้แต่งจริงเป็นผู้เล่าแต่ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง เป็นการเล่าผ่านมุมมองของบุคคลที่สามไม่ได้เข้าไปอยู่ร่วมในเหตุการณ์ และไม่ได้เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง ใช้เทคนิคการเล่าเรื่องแบบย้อนกลับไปยังเหตุการณ์ในอดีตเพื่อให้เรื่องราวมีความสมบูรณ์มากขึ้น โดยเป็นการเล่าเรื่องแบบเหตุการณ์เกิดขึ้นครั้งเดียวก็เล่าถึงเพียงครั้งเดียว เท่ากับเวลาจริงที่เกิดขึ้นในเนื้อเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่องหลวงพี่แจ้ส 4G เล่าเรื่องให้เห็นบทบาทของผู้สื่อข่าวอยู่ในช่วงของการพัฒนาเหตุการณ์ หรือ ช่วงกลางเรื่อง โดยเป็นฉากที่ตัวละครหลัก คือ หลวงพี่แจ้สไปมีเรื่องกับคู่กรณี และมีผู้ถ่ายคลิปไปโพสต์ในโลกโซเชียลกลายเป็นเรื่องราวที่โด่งดัง และได้รับความสนใจจากสังคมเป็นอย่างมาก ผู้สื่อข่าวจึงต้องเชิญตัวมาสัมภาษณ์สดในรายการ โดยการเล่าเรื่องนำเสนอผ่านบุคคลที่มีอาชีพเป็นผู้สื่อข่าวตัวจริงเข้ามารับบทบาทผู้สื่อข่าว แต่ก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้สื่อข่าวในเรื่องนี้เรื่องมากนัก เพราะมีหน้าที่แค่ถามคำถามเพื่อให้ตัวละครหลักได้ตอบเท่านั้น และทำหน้าที่เป็นคนกลางเพื่อให้คู่กรณีที่มีความขัดแย้งกันได้มาพูดคุยตกลงกัน ผู้สื่อข่าวไม่สามารถยุติเรื่องราว หรือเสนอแนะความเห็นอะไรลงไปได้ จากการเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่องนี้ จึงสะท้อนให้เห็นว่า ในช่วงนี้สังคมมองผู้สื่อข่าวว่าเป็นการทำหน้าที่เพื่อให้ความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ ทำหน้าที่คล้ายตามกับสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคม โดยเฉพาะเรื่องราวที่เกิดขึ้นในโลกโซเชียล และเป็นยุคที่ใครก็สามารถเป็นผู้สื่อข่าวได้เพียงหยิบโทรศัพท์มือถือถือขึ้นมาถ่ายภาพและคลิปเหตุการณ์ต่าง ๆ และโพสต์ลงบนโลกโซเชียล หากมีคนสนใจมากก็จะกลายเป็นข่าวที่โด่งดังขึ้นมาได้ จนผู้สื่อข่าวเองต้องนำเสนอข่าวตามกระแสที่เกิดขึ้น แต่สังคมก็ยังต้องการความน่าเชื่อถือจากการนำเสนอข่าวผู้สื่อข่าว เพราะการเล่าเรื่องได้ใช้ผู้สื่อข่าวตัวจริงเข้ามาร่วมแสดงในบทบาทนี้ สะท้อนให้เห็นอีกว่า สังคมมองว่าเรื่องราวในโลกโซเชียลไม่ค่อยน่าเชื่อถือ จึงต้องให้ผู้สื่อข่าวช่วยตรวจสอบก่อนนำเสนอด้วย

การศึกษาภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่สะท้อนบทบาทผ่านภาพยนตร์ไทย

การศึกษาภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวจากภาพยนตร์ไทย จากภาพยนตร์ไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 6 เรื่อง ที่ผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตการวิจัยออกเป็น 2 ช่วง คือช่วงก่อน และหลังการเข้ามาบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. มีผลการวิจัยได้ดังนี้

- ช่วงก่อนการเข้ามาบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช.

ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนออกมาผ่านภาพยนตร์ไทยในช่วงนี้ จากภาพยนตร์กลุ่มตัวอย่าง 4 เรื่อง คือ เรื่องดวงอันตราย เรื่องศพเด็ก 2002 เรื่องปล้นระยะ 2 และเรื่องจิตสัมผัส 3D สรุปได้ว่า ในช่วงนี้ ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนออกมาผ่านภาพยนตร์ไทยคือ ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือได้ ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่เห็นได้อย่างชัดเจน และภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่อยู่หนึ่งและรับรู้ได้ โดยภาพลักษณ์ทั้ง 3 ประเภะนั้น ล้วนแล้วแต่เป็นภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่มีความน่าเชื่อถือ มีความสำคัญต่อสังคม ทั้งตัวของผู้สื่อข่าวเอง ที่มีบุคลิกที่น่าเชื่อถือ สุขุมรอบคอบ มีความมั่นใจในตัว เอง กล่าวพูดคำถาม ทำหน้าที่ได้อย่างชัดเจนตรงไปตรงมา มีอิทธิพลต่อสังคม และเป็นผู้นำทางความ คิดให้กับประชาชนและสังคมได้ รวมทั้งมีความน่าเชื่อถือต่อมีบทบาทหน้าที่ของผู้สื่อข่าวที่ทำหน้าที่ในการรายงานข่าวตามข้อเท็จจริง ให้สังคมโดยรับรู้แบบไม่ต้องตีความ และในช่วงนี้ผู้สื่อข่าวก็ยังสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเต็มที่ โดยไม่เกรงกลัวต่ออำนาจ หรือ ผู้ที่มีอิทธิพลในสังคมทำให้ ประชาชนเชื่อถือ และเป็นที่พักพิงของประชาชนได้ รวมทั้งยังมีหน้าที่

ด้านการศึกษา และท้วงติงสังคมได้ โดยผู้สื่อข่าว สามารถวิพากษ์วิจารณ์การทำหน้าที่ของหน่วยงานราชการได้ถึงความบกพร่องที่เกิดขึ้น นำเสนอข่าวตามความเป็นจริงไม่ได้โอนเอียงไปหาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือกล่าวหาว่าอีกฝ่ายที่ไม่มีอำนาจ เป็นฝ่ายผิดเสมอไป ซึ่งถือว่าเป็นสื่อมวลชนที่ดีและมีจรรยาบรรณในการทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าวที่ดีที่ไม่ เกรงใจต่อผู้มีอำนาจระบบราชการ นอกจากนี้ผู้สื่อข่าวก็ยังสามารถวางกรอบเพื่อสร้างความหมายให้ กับสังคมได้ ทั้งแบบเห็นด้วย และต่อต้านสังคมได้

- ช่วงหลังการเข้ามาบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช.

ในช่วงนี้มีภาพยนตร์กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา 2 เรื่อง คือ เรื่องสตรีเหล็ก ตบโลกแตก และเรื่องหลวงพี่แจ๊ส 4G สรุปได้ว่าในช่วงนี้ภาพลักษณ์ผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนออกมาผ่านภาพยนตร์ไทย ทั้ง 2 เรื่องคือ ภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่ถูกจำลองขึ้นมา และมีหนึ่งในสองเรื่องมีภาพลักษณ์เป็นสิ่งที่น่าเชื่อถือ ทำให้ภาพลักษณ์ของนักข่าวในช่วงนี้ถูกสะท้อนออกมาว่า ไม่ได้เป็นภาพลักษณ์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่เป็นภาพลักษณ์ที่ถูกสร้างขึ้น จำลองขึ้นมา เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่างที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับผู้สื่อข่าวโดยตรง แต่ใช้ผู้สื่อข่าวเป็นเครื่องมือของการประชาสัมพันธ์สิ่งหนึ่งสิ่งใด มากกว่าการนำเสนอข้อมูลตามข้อเท็จจริง โดยผู้สื่อข่าวก็ยังคงมีความน่าเชื่อถืออยู่บ้างแต่ก็ไม่ได้สำคัญมากนัก เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของผู้สื่อข่าวในช่วงนี้ เป็นเพียงการทำหน้าที่เพื่อให้ความบันเทิงเท่านั้น ที่ต้องนำเสนอเรื่องราวที่สังคมให้ความสนใจ เรื่องราวที่เป็นกระแสสังคม โดยเฉพาะเรื่องราวที่เกิดจากโลกโซเชียล เพื่อ วัตถุประสงค์ให้ความบันเทิงกับผู้รับสาร คล้อยตามสังคม ไม่สามารถต่อต้านหรือขัดแย้งได้ ไม่สามารถเสนอความเห็นได้ ไม่สามารถท้วงติงผู้ปกครอง หรือวิพากษ์วิจารณ์สังคมได้ ในที่นี้หมายถึง ผู้สื่อข่าว ไม่สามารถกำหนดขอบกรอบการทำงานของระบบราชการได้แม้รู้ว่กำลังเกิดปัญหา ทำให้ผู้สื่อข่าวไม่สามารถทำหน้าที่ของตัวเองได้อย่างเต็มที่ ไม่เป็นไปตามจรรยาบรรณอันแท้จริงที่ผู้สื่อข่าวพึงมี

6.2 อภิปรายผล

ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ถูกประชาชนผู้รับสาร และสังคมมองเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย โดยในอดีตสังคมมองว่าผู้สื่อข่าวมีภาพลักษณ์ที่ดี มีความน่าเชื่อถือเป็นอย่างมาก เป็นปากเป็นเสียง เป็นที่พึ่งให้กับประชาชนและสังคมได้ ผู้สื่อข่าวเป็นบุคคลที่มีอิทธิพล เป็นผู้นำทางความคิด และช่วยสอดส่องข้อเท็จจริงให้กับสังคมได้ (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533, หน้า 35-39) คนในสังคมต้องคอยติดตามข่าวสารจากผู้สื่อข่าวเพียงอย่างเดียวเท่านั้น โดยผู้ข่าวมีหน้าที่คอยเป็นหูเป็นตา สอดส่องดูแลบ้านเมือง หรือ เป็นสุนัขเฝ้ายาม (Watchdog) ส่งสัญญาณเตือนไปยังประชาชน (วิภา อุตมฉันทน์, 2541, หน้า 290-291) และนำเรื่องราวที่เกิดขึ้นมาเสนอข่าวตามข้อเท็จจริงให้ได้รับรู้ไป

พร้อม ๆ กันโดยไม่ต้องตีความ เสนอข่าวแบบตรงไปตรงมา ว่าเกิดอะไรขึ้นที่ไหนอย่างไร โดยสามารถแสดงความคิดเห็นเสนอแนะ ท้วงติงสังคมได้อย่างเสรี (สมควร กวียะ, 2531, หน้า 68)

วิพากษ์วิจารณ์ข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในสังคมได้อย่างเต็มที่ตามบทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนโดยไม่ต้องเกรงกลัวต่ออำนาจรัฐ หรือ ผู้มีอิทธิพลใด ๆ มีสิทธิเสรีภาพเป็นของตนเอง ตรวจสอบกันเองได้ และสามารถช่วยเปลี่ยนแปลง หรือ แก้ปัญหาสังคมได้ (กาญจนา แก้วเทพ และอารยา ถาวรวันชัย, 2539) แต่เมื่อเวลาผ่านไปมาถึงปัจจุบันภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวกลับถูกลดทอนลงเหลือเพียงเป็นผู้ทำหน้าที่ให้ความบันเทิงเท่านั้น แต่เป็นการให้ความบันเทิงที่ผู้รับสารยังต้องการความน่าเชื่อถือจากผู้สื่อข่าว เพราะยังต้องการให้ผู้สื่อข่าวช่วยกลั่นกรองข้อมูลที่น่าเสนอออกมา เนื่องจากสังคมในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป ประชาชนต้องการรับรู้ข่าวสารที่มีความรวดเร็ว และมีช่องทางที่หลากหลาย ต้องการความบันเทิงมากขึ้น ไม่ต้องการรับรู้เรื่องราวที่หนัก หรือ เครียดมากเกินไป และไม่ค่อยให้ความสนใจกับเรื่องราวที่เป็นข้อมูลข่าวสารในเชิงการให้ความรู้หรือ ข่าวสารทางด้านวิชาการ แต่ต้องการติดตามเรื่องราวที่ใกล้ตัวมากขึ้น เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและทุกคนสามารถร่วมเป็นส่วนหนึ่ง หรือ มีส่วนร่วมไปกับคนในสังคมได้ ด้วยการร่วมแสดงความคิดเห็นออกมาได้อย่างเสรีในโลกโซเชียลมีเดีย ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริม หรือ ต่อต้านเรื่องราวนั้นๆ รวมไปถึงสามารถร่วมกันต่อต้านสื่อ หรือ แสดงออกกับสิ่งที่ไม่เห็นด้วยกับสื่อได้อย่างเสรี ทำให้ผู้สื่อข่าวต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองให้คล้อยตามกับกระแสสังคมนั้น (วงศกร ศันสนิรัตน์, 2556) เพื่อความอยู่รอดในวิชาชีพ จนบางครั้งถึงขั้นกับต้องยอมขาดจรรยาบรรณสื่อ หรือ ละเลยบทบาทหน้าที่อันถูกต้องในการนำเสนอข่าวเพราะหวังเพียง เรตติ้งที่จะเพิ่มขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะเรื่องราวที่เกิดขึ้นในโซเชียลมีเดีย และเกิดเป็นกระแสดังในสังคมจนไม่สามารถต้านทานอยู่ ทำให้ผู้สื่อข่าวต้องปรับเปลี่ยนวิธีการนำเสนอข่าวตามที่กระแสสังคมต้องการ หรือ ถูกสั่งให้ปรับภาพลักษณ์ของตัวเอง ปรับภาพลักษณ์ของรายการ ภาพลักษณ์ของสถานี ใส่คำว่าโซเชียลต่อท้ายรายการ หรือ มีช่วงเวลาของรายการที่เป็นข่าวที่เกิดขึ้นจากโลกโซเชียลมีเดียเพื่อหวังเรียกยอดผู้ชมเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความนิยม บนพื้นฐานการแข่งขันที่สูงขึ้นตามไปด้วย นำไปสู่การสร้างรายได้จากการขายโฆษณา เม็ดเงินเข้ามาสู่องค์กรของตัวเองได้มากขึ้น เพราะถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจสื่อในปัจจุบัน

จากการวิจัยยังพบว่า จากปัจจุบันที่ผู้สื่อข่าวถูกลดทอนบทบาทลง ภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวจึงถูกสร้างขึ้นมาจากที่สังคมต้องการ หรือ ตามที่เจ้าของเงินทุนต้องการให้เป็น ผู้สื่อข่าวต้องทำหน้าที่คล้อยตามกระแสสังคมไม่สามารถต่อต้านได้ โดยบทบาทเหลือเพียงทำหน้าที่ให้ความบันเทิงเท่านั้น (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533, หน้า 35-39) โดยเฉพาะเมื่อสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมแห่งโลกโซเชียลมีเดีย ที่ทุกคนในสังคมก็สามารถลุกขึ้นมาเป็นสื่อเองได้ เป็นผู้สื่อข่าวเองได้ เพียงแค่หยิบโทรศัพท์มือถือขึ้นมาถ่ายภาพเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นหรือเรื่องราวแปลก ๆ และโพสต์ลงบนโซเชียลมีเดีย หรือ ถ่ายทำคลิปขึ้นมาเองและนำไปโพสต์ในเพจที่ตัวเองสร้างขึ้น เมื่อมีคนติดตามเยอะ

คลิปนั้นมีคนสนใจมากมีคนแชร์มากจนกลายเป็นเรื่องราวโด่งดัง บุคคลในคลิปก็จะถูกผู้สื่อข่าวเชิญมาสัมภาษณ์ออกสื่อหลักก็คือโทรทัศน์ โดยไม่จำเป็นต้องใช้ผู้สื่อข่าวออกไปหาข่าว หรือ รับฟังข่าวจากผู้สื่อข่าวเพียงอย่างเดียว หรือ แหล่งข่าวที่มีชื่อเสียงอย่างเดียวเท่านั้น จึงสะท้อนให้เห็นว่า ผู้สื่อข่าวจึงมีบทบาทน้อยลง และมีความจำเป็นน้อยลง เห็นได้จากการที่หลายองค์กรเริ่มลดจำนวนผู้สื่อข่าวลง และใช้วิธีการนำเรื่องราวที่เกิดขึ้นโลกโซเชียลมานำเสนอมากขึ้น

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยออกมาเป็นบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนที่ดีที่สังคมไทยพึงมี 10 ประการ นำไปปรับใช้เป็นกลยุทธ์การสื่อสาร เพื่อใช้ในการบริหารองค์กรด้านสื่อสารมวลชน นำไปสู่การวางกลยุทธ์เพื่อพัฒนาองค์กร รายการข่าว และผู้สื่อข่าว ให้มีภาพลักษณ์ที่ดี มีความน่าเชื่อถือ มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ ในการทำหน้าที่เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของรายการข่าวต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น นำไปสู่การช่วยเพิ่มเรตติ้งให้กับตัวรายการข่าวและสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. มีความน่าเชื่อถือ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปมากแค่ไหน แต่สิ่งที่ประชาชนและสังคมต้องการจากผู้สื่อข่าว หรือ สื่อมวลชนมากที่สุด คือ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่น่าเสนอ เพราะผู้สื่อข่าวเป็นที่พึ่งของประชาชน ดังนั้น จึงต้องคอยตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ก่อนนำเสนอ ไม่ว่าจะเป็นอย่างที่ได้จากการลงพื้นที่ โดยต้องมีแหล่งที่มาอ้างอิงได้ และเรื่องราวที่เกิดขึ้นในโลกโซเชียลมีเดีย ยิ่งต้องตรวจสอบให้ละเอียดรอบคอบมากยิ่งขึ้น เพื่อความน่าเชื่อถือหาเนื้อหา และตัวบุคคลที่เป็นผู้นำเสนอเรื่องราวนั้นออกสู่สาธารณะชน

2. มีคุณธรรม และจริยธรรม ด้วยหน้าที่ของสื่อมวลชนที่ต้องรายงานข่าว และนำเสนอข่าวที่เกิดขึ้นให้กับประชาชน สอดส่องข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อให้ประชาชนและสังคมได้รับรู้อย่างตรงไปตรงมาและรวดเร็วที่สุด ผู้สื่อข่าวจึงต้องตระหนักถึงความมีคุณธรรม และจริยธรรมในการนำเสนอข่าวควบคู่ไปด้วย เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง โดยต้องไม่ใช้การตีความและสอดใส่ค่านิยมส่วนตัวของผู้สื่อข่าวลงไป เพื่อไม่ให้ข่าวสารนั้นเกิดความบิดเบือนคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง และประชาชนได้รับรู้ข่าวสารที่เที่ยงตรงมากที่สุด

3. มีจรรยาบรรณ ด้วยภารกิจที่สำคัญของสื่อมวลชนอย่างหนึ่ง คือ การวิพากษ์วิจารณ์สังคม และท้วงติงสังคม การแปลความหมายจากเนื้อหาของข่าวที่เกิดขึ้น จึงเชื่อมโยงกับทัศนคติของผู้เขียน เพื่อสนองต่อสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศของสังคมในขณะนั้น เป็นลักษณะของการโน้มน้ำหนักให้ผู้รับสารคล้อยตาม เพื่อหวังผลให้เกิดความสอดคล้องทางความและเอกภาพของสังคม นำไปสู่สิ่งที่ดีกว่าตามทัศนะของสื่อมวลชน โดยต้องไม่ไปละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น ดังนั้น ผู้สื่อข่าวจึงต้องทำหน้าที่ตามหลักจรรยาบรรณสื่อมวลชน ที่ไม่เอนเอียงไปให้กับฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทางที่ดีได้

4. มีความรับผิดชอบต่อสังคม ในสังคมประชาธิปไตยหน้าที่หนึ่งของสื่อมวลชนที่มีคุณค่าสูง คือ การเป็นสุนัขเฝ้ายาม (Watchdog) ที่คอยเฝ้าดูความผิดปกติที่เกิดขึ้นในบ้านเมือง และส่งสัญญาณเตือนไปยังประชาชน ว่าขณะนี้กำลังเกิดอะไรขึ้น และประชาชนในสังคมต้องเตรียมพร้อมรับมืออย่างไร ผู้สื่อข่าวจึงต้องมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง อันจะส่งผลไปสู่สังคมในวงกว้าง หากสื่อสารผิดพลาดขัดต่อหน้าที่ก็อาจจะเกิดผลกระทบตามมาได้ จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่งสำหรับสื่อมวลชนและผู้สื่อข่าวไม่ว่าแขนงใด ก็ไม่ควรละเลยความรับผิดชอบต่อสังคม คำนึงอยู่เสมอว่าสิ่งที่นำเสนอออกไปนั้นจะมีผลต่อความคิดและทัศนคติของผู้รับสารและคนสังคมด้วย

5. มีความคิดสร้างสรรค์อยู่เสมอ ผู้สื่อข่าวต้องมีความคิดใหม่ เพื่อต่อยอดประเด็นข่าวที่เกิดขึ้น นำไปสู่การสร้างสรรค์ประเด็นข่าว และรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลาย เช่น การคิดประเด็นข่าวใหม่ รูปแบบการนำเสนอข่าวแบบใหม่ หรือ รายงานข่าวที่มีความน่าสนใจ เพื่อให้ผู้รับสารสนใจติดตามข่าวสารอยู่เสมอ โดยเป็นการสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มการรับรู้ให้มากขึ้น หรือ สร้างสรรค์บทบาทหน้าที่ของตนเองให้มีความน่าสนใจ ไม่ใช่ทำให้ตัวเองเสมือนเป็นตัวตลกขาดความน่าเชื่อถือ ต้องกล้าคิด กล้าแสดงออกในทางสร้างสรรค์สังคม และสร้างความบันเทิงในการรับข้อมูลข่าวสารให้กับผู้รับสารควบคู่กันไปด้วย เพราะภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งของสื่อมวลชน คือ กิจกรรมบันเทิง

6. เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม เพราะสื่อมวลชนเป็นผู้นำทางความคิด และการทำหน้าที่ของผู้สื่อข่าวย่อมมีอิทธิพลต่อประชาชนและสังคม จึงต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสังคม และช่วยขัดเกลาสังคมให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ร่วมกับการเสนอแนะแนวทางที่ถูกต้องให้กับประชาชน และสังคมให้นำไปปฏิบัติปรับปรุงแก้ไขเรื่องของตัวเองให้ดีขึ้นได้ ส่งผลให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

7. รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ผู้ที่ทำหน้าที่ผู้สื่อข่าวต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ ทั้งสังคม พฤติกรรมของผู้รับสาร และช่องทางการรับชมข่าวสาร รูปแบบการนำเสนอข่าวจึงต้องเปลี่ยนแปลงปรับตัวอยู่เสมอ โดยผู้สื่อข่าวต้องใช้ความชำนาญที่มีอยู่เป็นส่วนหนึ่งของการปรับตัวให้เข้ากับผู้บริโภค ที่เปลี่ยนแปลงไปคือการเพิ่มช่องทางการสื่อสารกับผู้บริโภคให้รอบด้านมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับบริบท ทางเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีอยู่

8. ทำเพื่อส่วนรวมเป็นหลัก เพราะบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน มีผลต่อสังคมในวงกว้าง สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงอยู่เสมอ คือ การทำหน้าที่เพื่อส่วนรวมไม่ใช่ส่วนตน เพราะหากทำแต่หน้าที่ส่วนตนแล้ว ข่าวสารที่ถูกนำเสนอออกมานั้นก็จะไม่รอบด้าน ไม่เป็นกลางมีอคติ ไม่ครอบคลุมผลประโยชน์ของคนทุกกลุ่ม และไม่เกิดดีกับสังคม เนื่องจากภารกิจที่สำคัญของสื่อมวลชนอีกประการ คือ การถ่ายทอดมรดกทางสังคมที่เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ให้แก่สังคม รวมทั้งเป็นความสามารถถ่ายทอดความรู้ไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง ด้วยประสบการณ์ของคนอีกรุ่นหนึ่งผ่านสื่อมวลชน ดังนั้น สื่อมวลชนที่ดีจึง

คิดคำนึงอยู่เสมอว่าต้องทำหน้าที่เพื่อส่วนรวม เพราะสิ่งที้นำเสนอผ่านบทบาทของสื่อมวลชนไปนั้นจะกลายเป็นมรดกทางสังคมที่จะคงอยู่ตลอดไป

9. ซื่อสัตย์สุจริตต่อตัวเองและผู้อื่น เพราะสื่อมวลชนเป็นตัวอย่างของคนในสังคม เด็กและเยาวชน สิ่งที้นำเสนออาจจะก่อให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบไปในทางที่ไม่ดีขึ้นได้ จากการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนและผู้สื่อข่าว หากทำหน้าที่ด้วยความไม่ซื่อสัตย์สุจริตแล้ว การที่สื่อมวลชนจะเข้าไปตรวจสอบการทำงานของฝ่ายใด หรือ ทำหน้าที่เป็นผู้คอยท้วงติงสังคม หรือ ผู้มีอำนาจของรัฐ ก็จะไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่หากตนเองยังไม่ซื่อสัตย์สุจริตต่อตัวเองและผู้อื่น ส่งผลให้ข่าวสารที่นำเสนอไปก็ไม่น่าเชื่อถือ

10. ไม่เกรงกลัวต่ออิทธิพล หรือ ผู้มีอำนาจ โดยผู้สื่อข่าวมีสิทธิเสรีภาพเป็นของตนเอง ทำหน้าที่ตามหลักความเป็นจริง เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน และประเทศชาติเป็น โดยต้องทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของทุกฝ่าย ไม่เกรงกลัวต่ออำนาจรัฐ ผู้มีอำนาจ หรือ ผู้มีอิทธิพล ที่จะเข้ามาแทรกแซงการทำหน้าที่ของตัวเอง เพราะหากปล่อยให้มีการเข้ามาแทรกแซง ความน่าเชื่อถือของผู้สื่อข่าวก็จะถูกลดทอนลงไปด้วย

ดังนั้น สิ่งที่ผู้วิจัยค้นพบ จึงสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาองค์กร รายการข่าว และบุคลากรด้านสื่อสารมวลชน โดยเฉพาะผู้สื่อข่าวหากทำได้ตามบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนที่พึงมี 10 ประการข้างต้นแล้ว ก็จะสามารถช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวผู้สื่อข่าวได้มากขึ้น นำไปสู่การพัฒนารายการข่าว และองค์กรด้านสื่อสารมวลชนให้มีภาพลักษณ์ที่ดีและมีความน่าเชื่อถือ ตอบสนองความต้องการของผู้ชม หรือ ผู้รับสารได้ดีมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ทำให้สังคมเห็นความสำคัญ และมีทัศนคติที่ดีกับผู้สื่อข่าว ยอมรับในบทบาทหน้าที่ของผู้สื่อข่าวเพิ่มมากขึ้น และนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนี้ไปปรับใช้ในการเรียนการสอนของสถาบันศึกษาที่มีสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรด้านสื่อสารมวลชน เพื่อพัฒนาความรู้ในวิชาชีพนี้ให้กับบุคคลที่จะเข้ามาทำงานในแวดวงของสื่อสารมวลชนต่อไป และเพื่อให้ผู้ผลิตภาพยนตร์ไทยนำบทบาทของผู้สื่อข่าวไปสะท้อนภาพลักษณ์ผ่านภาพยนตร์ออกมาอย่างมีความน่าเชื่อถือ และถูกต้องที่สุดต่อไป

6.3 ข้อจำกัดงานวิจัย

เนื่องจากภาพยนตร์บางเรื่องเป็นภาพยนตร์เก่า จึงไม่สามารถหาดูได้อินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยจึงต้องใช้เวลาในการติดตามหาภาพยนตร์ไทยเรื่องที่ต้องการจะศึกษา เพื่อนำมาดูและวิเคราะห์ออกมาให้เห็นในการวิจัยฉบับนี้ ประกอบการภาพยนตร์ไทยที่มีบทบาทของผู้สื่อข่าวอยู่มีจำนวนไม่มาก และไม่ได้เป็นตัวแสดงที่โดดเด่นหรือจอร์จ จึงต้องใช้เวลาในการศึกษาหาข้อมูลมากขึ้น

6.4 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

6.4.1 ควรมีการศึกษาประเภทของภาพยนตร์เพิ่มเติม ว่ามีส่วนในการกำหนดภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวที่ถูกสะท้อนบทบาทผ่านภาพยนตร์หรือไม่

6.4.2 ควรมีการศึกษาภาพยนตร์ที่มีบทบาทของนักข่าว ระหว่างภาพยนตร์ไทยกับภาพยนตร์ต่างชาติ ว่า มีการเล่าเรื่องเกี่ยวกับผู้สื่อข่าว เหมือน หรือ แตกต่างกันอย่างไร

6.5 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต ขยายการศึกษาภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวในละครโทรทัศน์ และภาพลักษณ์ของผู้สื่อข่าวออนไลน์ เพื่อให้เห็นถึงภาพลักษณ์และบทบาทหน้าที่ของผู้สื่อข่าวได้ชัดเจนและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ และอารยา ถาวรวันชัย. (2539). *ภาพลักษณ์ของวีรบุรุษแบบผู้ร้ายกลับใจ ที่ปรากฏในสื่อมวลชน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2552). *เทศกาลภาพยนตร์ไทย*. สืบค้นจาก <http://www.tatnewsthai.org/detail.php?newsID=1025>.
- การรัฐประหารการชุมนุมทางการเมือง ปี 2553. (2553). สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>.
- ข่าวดังแห่ง ปี 2552. (2552). สืบค้นจาก <http://www.kroobannok.com/blog/24984>.
- ข่าวเด่น ปี 2553. (2560). สืบค้นจาก <http://www.ryt9.com/topnews>.
- ข่าวเด่น ปี 2556 ย้อนดูเมืองไทยในรอบปี มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง. (2556). สืบค้นจาก <https://highlight.kapook.com/view/95095>.
- จุดความรามเทพ พีเวิลด์. (2550). สืบค้นจาก <https://positioningmag.com/10001>.
- ชญาณ์ทัต วงศ์มณี. (2552). *ภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่ปรากฏในข่าวประชาสัมพันธ์และละครโทรทัศน์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2540). *ความหมายของวาทกรรม ชกม.แอบถ่าย ในโรงหนัง คู่ก4ปีปรับ 8แสน*. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/96760>.
- ดวงพร จำปาตร. (2547). *ภาพลักษณ์ของ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทคโนโลยีใหม่ของโลกไร้สาย. (2549). สืบค้นจาก <https://www.dek-d.com/lifestyle/641/>.
- นพพร ประชาบุญกุล. (2542). จินตทัศน์ทางสังคมในภาษาสื่อมวลชน. *สารคดี*, 16(182), 175-177.
- ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 97/2557. (2557). สืบค้นจาก http://library2.parliament.go.th/giventake/content_ncpo/ncpo-annouce97-2557.pdf.
- เปิดโปง หลวงปู่เถรคำ ซื่อเบนซ์ 22 คัน-เผ่นไปสหรัฐฯ แล้ว. (2556). สืบค้นจาก <https://highlight.kapook.com/view/88425>.
- พรทิพย์ พิมลสินธุ์. (2545). *ความหมายของภาพลักษณ์*. กรุงเทพฯ: ปรกาศพริก.
- พระนครฟิล์ม. (2557). *ภาพยนตร์เรื่องสตรีเหล็ก ตบโลกแตก*. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=wnQEvFyMkkk>.
- ภาพยนตร์ไทยสร้างรายได้เข้าประเทศกว่า 390 ล้านบาท. (2555). สืบค้นจาก <https://news.thaipbs.or.th/content/130061>.

- ยุพา สุภากุล. (2540). *แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน*. กรุงเทพฯ: โอ. เอส. พริ้นติ้ง. *ย้อนรอยคดีประวัติศาสตร์ สาวชิวคิง 9ศพกับบสรูปของการตัดสินคดี*. (ม.ป.ป.). สืบค้นจาก <https://news.mthai.com/webmaster-talk/187402>.
- ย้อนรอยสุสานทารก 2,002 ศพ วัดไผ่เงิน ดวงวิญญาณที่ไม่มีโอกาสร้องขอชีวิต*. (2561). สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/content/463755>.
- รวมพร ศรีสุมานันท์. (2541). *ทฤษฎีการเล่าเรื่องและองค์ประกอบการเล่าเรื่องรู้ทันการเงิน ปี 2550 เศรษฐกิจไทยยังมีความหวัง*. สืบค้นจาก <http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9500000000019>.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *ความหมายของภาพลักษณ์*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- วรุฒ ศรีสมัย. (2545). *ภาพลักษณ์ตราสินค้าของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิกฤตการณ์แฮมเบอร์เกอร์*. (2552). สืบค้นจาก https://writer.dek-d.com/nee_on/story/viewlongc.php?id=565927&chapter=3.
- วิภา อุดมฉันท. (2541). *สื่อมวลชนในญี่ปุ่น*. กรุงเทพฯ: ที.พี.พริ้นท์.
- สมควร กวียะ. (2531). *บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน*. กรุงเทพฯ: โกสินทร์.
- สุภาภรณ์ สุธรรมโกศล. (2547). *การสร้างภาพลักษณ์เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของบุคคลในวงการบินที่เข้าทำงานทางการเมือง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2533). *บทบาทหน้าที่ภารกิจที่สำคัญของสื่อมวลชน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2527). *ความหมายของภาพลักษณ์*. กรุงเทพฯ: ธีระฟิล์มและโซเท็กซ์.
- หนังไทยไม่มีที่ยืน : พบ.ภาพยนตร์ฯ เพื่อพื้นที่เล็กๆ ในโรง*. (2560). สืบค้นจาก <https://thematter.co/rave/do-thai-film-industry-in-that-bad-shape/16071>.
- หนังไทยควรได้รับโอกาสทางพื้นที่และเวลามากขึ้นเครือข่ายผู้ประกอบการวิชาชีพภาพยนตร์และทางออกของวิกฤตการณ์หนังไทยช่วงขาลง*. (2560). สืบค้นจาก <https://themomentum.co/momentum-hotpop-thai-movies-crisis>.
- อุตสาหกรรมภาพยนตร์ปี 49 : การพัฒนาเพื่อก้าวไปสู่ระดับการส่งออก*. (2549). สืบค้นจาก <https://positioningmag.com/27821>.
- อุตสาหกรรมสื่อเดินทางออนไลน์ซึ่งคึกโครม*. (2561). สืบค้นจาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/777954>.

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. (2547). *ความหมายของภาพยนตร์*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

Boorstin, D.J. (1987). *Hidden history*. New York: Harper & Row.

Boulding, K.E. (1975). *The image: Knowledge in life and society*. Michigan:
University of Michigan.

ภาพยนตร์เรื่องดวงอันตราย

ผู้กำกับ : โรเบิร์ต ลา ฟรอส

วันที่ฉาย : 15 กรกฎาคม 2553

นักแสดง : เจ มณฑล (รับบทเป็น เจย์) , ตี๋ก บงกช (รับบทเป็น น้อย) , นิรุดีร์ ศิริจรรยา (รับบทเป็น พ่อของเจย์)

เนื้อเรื่องย่อ

หลังจากที่เจย์เดินทางกลับมาจากเรียนต่อที่ต่างประเทศ ดูเหมือนว่าดวงของเจย์ กำลังกลับมารุ่งอีกครั้งกับการเป็นนักร้อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการได้ออกอัลบั้มใหม่กับค่ายเพลงต่างชาติชื่อดัง จากการผลักดันของพ่อที่เป็นผู้จัดการส่วนตัว แต่มีสิ่งหนึ่งค้างคาใจเจย์ตลอดมา คือ การที่อดีตคนรักของเขาก็ือน้อยที่กลายเป็นเมียใหม่ของตัวเอง เพราะนั่นทำให้เขาคิดว่าเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้แม่ของเขาฆ่าตัวตาย จึงทำให้ไม่พอใจพ่อกับน้อย รวมไปถึงชีวิตของตัวเองทุกอย่างที่ถูกกำหนดโดยพ่อด้วยเหตุผลที่ว่า การเป็นซูเปอร์สตาร์จะมีแฟนไม่ได้ แต่หาว่าไม่รู้เหตุผลสำคัญที่ทำให้น้อยยอมเป็นเมียใหม่ของพ่อเจย์ก็เพื่อที่จะได้ใกล้ชิดกับเจย์ เพราะแท้จริงแล้วชีวิตที่เป็นอยู่ไม่ได้ทำให้น้อยมีความสุข เพราะพ่อของเจย์ก็ยังคงเจ้าชู้เหมือนเดิม จนกระทั่งแม่ของน้อยที่เป็นคนเชื่อในเรื่องหมอดู จึงได้พาน้อยไปดูและถูกหมอดูทักว่าดวงไม่ดีให้ระวังสัตว์สี่เท้าและเพศตรงข้ามจะนำโชคร้ายมาให้ ต้องถือศีล 5 และต้องทำตามหมอดูทุกอย่างชีวิตจะดีขึ้น รวมทั้งให้เลิกกับพ่อของเจย์ และการที่น้อยเลิกกับพ่อของเจย์ก็ได้ค่าเลี้ยงดูมหาศาล แต่น้อยไม่เลิกเพราะเป็นห่วงลูกสาว

ขณะที่เจย์เองเริ่มมีอาการประสาทหลอนเป็นผลจากฤทธิ์ยาที่พ่อเป็นคนสั่งให้กินตลอดเวลา ทำให้ยิ่งรู้สึกตนเหมือนเป็นหุ่นยนต์ที่ต้องทำทุกอย่างที่พ่อต้องการ และยังทำให้รู้สึกคิดถึงแม่ และเจ็บปวดมากขึ้นที่ต้องมาอยู่ใกล้กับอดีตคนรัก ที่กลายมาเป็นเมียของพ่อตัวเอง วันหนึ่งเจย์เกิดอาการประสาทหลอน บังเอิญกับที่พ่อเมาเหล้ากลับมาแล้วตกบันไดจนเสียชีวิต ทำให้คิดว่าตัวเองเป็นคนฆ่าพ่อ จึงพยายามอำพรางศพไว้ในห้องโดยไม่ให้ใครรู้ และระแวงว่าทุกคนจะสงสัยการหายไปของพ่อ โดยเฉพาะน้อย แต่หาว่าไม่รู้ว่ามีสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งหมดอยู่ในสายตาของน้อยมาตลอดเพียงแต่ว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นนั้น เกิดจากการกระทำที่ถูกกำหนดโดยใครบางคน หรือ เป็นเพราะดวงกันแน่

ภาพยนตร์เรื่องศพเด็ก 2002

ผู้กำกับ : พจน์ อานนท์

วันที่ฉาย : 10 มีนาคม 2554

นักแสดงนำ : สมชาย เข้มกลัด (รับบทเป็น ตรัย) , พิชญ์นาฏ สาขากร (รับบทเป็น พิม) , ด.ญ. ชินารัตติ อนุพงษ์ภักขชาติ (รับบทเป็น ไยไหม) , ชุตาภา จันทเขตต์ (รับบทเป็น ก้อย) , พีรวิชญ์ บุนนาค (รับบทเป็น บอม) , กานต์ธิดา ชาง (รับบทเป็น เบล) , อริสรา ทองบริสุทธิ์ (รับบทเป็น ชาริสสา)

เนื้อเรื่องย่อ

ศพเด็ก 2002 เป็นเรื่องราวของคนหลายชีวิตที่ต้องเข้ามาผูกพันและเกี่ยวข้งกันตรัย ซึ่งเป็นนักข่าวสายอาชญากรรม และพิมอาจารย์ประจำโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง เป็นสามีภรรยา กัน โดยทั้งคู่มีลูกสาวที่นำรักด้วยกันหนึ่งคน คือ ไยไหม ทั้งหมดอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข แต่ในวันหนึ่งกลับเกิดเหตุการณ์บางอย่างทำให้ต้องผจญกับเรื่องราวแปลกๆ เนื่องจากไยไหมเริ่มพูดจนคนเดียวและเริ่มเห็นดวงวิญญาณของเด็กที่ตามมาหาที่บ้าน จนทำให้ไยไหมต้องเสี่ยงกับชีวิตหลายครั้ง ในขณะที่ เบล กับ บอม นักเรียนมัธยมและเป็นแฟนกันซึ่งพิมก็เป็นอาจารย์ประจำชั้นอยู่ ๆ เกิดต้องขึ้นมา จนทำให้พิมต้องเข้ามาช่วยเหลือ และทำให้บอมกับเบลต้องมาเจอกับเรื่องราวน่าสะพรึงกลัวไม่ต่างกัน แต่กลับเป็นบทเรียนที่ทำให้ทุกคนต้องเผชิญ และไม่สามารถถอยกลับมาเริ่มใหม่ได้อีก ทุกคนต้องผจญกับชะตากรรมที่ตนเป็นผู้ก่อกับความอาฆาตของวิญญาณเด็กนับพันที่ถูกพ่อแม่ตัดสินใจทำแท้ง

ภาพยนตร์เรื่องปล้นระยะ 2

ผู้กำกับ : พจน์ อานนท์

วันที่ฉาย : 5 เมษายน 2555

นักแสดงนำ : ธนา สุทธิกมล (รับบทเป็น ณเดช) , สมชาย เข้มกลัด (รับบทเป็น ไม้ม) , บงกช คงมาลัย (รับบทเป็น ปู) , จาตุรงค์ มกจ๊ก (รับบทเป็น แจ๊พริก) , โกะ๊ะตี๋ อารามบอย (รับบทเป็น โทนี่/ญาญา) , เกริก ซิลเลอร์ (รับบทเป็น แจ๊จอย) , ภรณ์ยู โรจนวุฒิธรรม (รับบทเป็น ตี๋) , วีรดิษฐ์ ศรีมาลัย (รับบทเป็น ตัวแทนขายประกันชีวิต) , ตรีนุชญา เพชรรัตน์ (รับบทเป็น หมอยิ่งลักษณ์) , เลโอ โซสเซอร์ (รับบทเป็น ม่อน) , ณฉัตร จันทพันธ์ (รับบท เดท) , ฮาเวิร์ด หวัง (รับบทเป็น บาส) , ญาณวรุตม์ สุทธิवास (รับบทเป็น หมออวบ อรทัย) , อรุชา โตสวัสดิ์ (รับบทเป็น ผู้กองพอร์ช) , ธนชพันธ์ บูรณาศิวาวิไล (รับบทเป็น ตำรวจ) , กฤต เจนพานิชการ (รับบทเป็น ผู้สื่อข่าว) , รัฐภูมิ โตคงทรัพย์ (รับบทเป็น เคน)

เนื้อเรื่องย่อ

เรื่องราวเกิดขึ้นที่สถาบันเสริมความงามแห่งหนึ่ง ที่มีการรวมตัวกันของสาวประเภทสอง ซึ่งเดินทางมาเพื่อรับการศัลยกรรมจำนวนมาก แต่แล้วก็เกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันเมื่อกลุ่มนักศึกษาช่างกลเข้ามาที่โรงพยาบาลในสภาพที่มีเลือดอาบไปทั่ว จากเหตุยิงกันบนรถเมล์ จึงเข้ามาขอความช่วยเหลือให้ศัลยแพทย์ความงามช่วยทำการผ่าตัดเอากระสุนออกให้ แต่ศัลยแพทย์ไม่มีความชำนาญเนื่องจากเป็นแพทย์เฉพาะทาง ทำให้ทางกลุ่มนักศึกษาช่างกลไม่พอใจ ยึดสถาบันเสริมความงามและใช้ปืนกับระเบิดข่มขู่ศัลยแพทย์เพื่อให้ช่วยทำการผ่าตัดให้กับเพื่อนที่บาดเจ็บเพื่อเอากระสุนปืนออก จนเกิดเป็นเหตุการณ์ความวุ่นวายขึ้นปนกับความฮาสนุกสนาน และนำไปสู่การร่วมมือกันไปปล้นบ้านของมหาเศรษฐีคนหนึ่ง เพื่อเอาเงินหนีไปอยู่ต่างประเทศด้วยกัน

ภาพยนตร์เรื่องจิตสัมผัส 3D

ผู้กำกับ : กัลป์ หงส์รัตนารักษ์

วันที่ฉาย : 22 สิงหาคม 2556

นักแสดงนำ : ณวัฒน์ กุลรัตน์ (รับบทเป็น เจต) , รัชฎา โพธิ์งาม (รับบทเป็น จุ่ม) , วิรพร จิรเวช
สุนทรกุล (รับบทเป็น แก้ว)

เนื้อเรื่องย่อ

“จิตสัมผัส 3D” (THE SECOND SIGHT) ภาพยนตร์ไทยสุดหลอน เรื่องราวการไขปริศนาในเหตุการณ์โศกนาฏกรรมจากอุบัติเหตุคดีหนึ่ง ของชายหนุ่มที่สามารถมองเห็นวิญญาณและล่วงรู้กรรมของผู้อื่น ซึ่งจะนำไปสู่เหตุการณ์อันน่ากลัวสยดสยองเกินกว่าจะจินตนาการ โดยเจตพระเอกของเรื่องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการมองเห็นวิญญาณและล่วงรู้ “กรรม” ของผู้อื่นมาลงหน้าตั้งแต่ตัวเองยังเป็นเด็ก เขาเห็นเจ้ากรรมนายเวรของทุกคน ซึ่งมันทำให้เขากลายเป็นตัวประหลาดในสายตาของคนอื่น เจต จึงเก็บซ่อนความสามารถนี้ไว้เป็นความลับ และเมื่อโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ก็มีจุ่มแฟนสาวของเจตคือ ผู้เดียวที่ล่วงรู้ว่าเจตมีความสามารถนี้ และเธอไม่ต้องการให้เจตเข้าไปพัวพันกับคดีของ “แก้ว” ซึ่งเป็นหญิงสาววัยรุ่นที่ขับรถโดยประมาทจนเป็นเหตุให้มีคนตาย ทว่าด้วยความสามารถพิเศษที่เจตมีทำให้เขารู้ว่าแท้จริงแล้วโศกนาฏกรรมครั้งนี้ไม่ใช่อุบัติเหตุ เขาจึงใช้ความสามารถของเขาช่วยเหลือแก้ว แต่ยิ่งเขาเข้าไปพัวพันกับเหตุการณ์นี้มากเท่าไร ก็เหมือนมีบางสิ่งบางอย่างกลับมาไล่ล่าแก้วอย่างไม่ลดละ ในขณะที่จุ่มก็โดนคุกคามจากวิญญาณร้ายเช่นกัน เจตจึงใช้ความสามารถที่มีอยู่ช่วยเหลือจุ่มและแก้ว จึงเกิดเป็นเรื่องราวชวนสยองขวัญขึ้น

ภาพยนตร์เรื่องสตรีเหล็ก ตบโลกแตก

ผู้กำกับ : อานนท์ มิ่งขวัญตา

วันที่เข้าฉาย : 31 ธันวาคม 2557

นักแสดงนำ : รัฐภูมิ โตคงทรัพย์ (รับบทเป็น มุ่ย) , ภรณ์ยู โจรจนวนุฒิธรรม , สุดารัตน์ บุตรพรม (รับบทเป็น ครูบี)

เนื้อเรื่องย่อ

เป็นเรื่องราวของเมื่อเหล่านักกีฬาบอลเลย์กลุ่มหนึ่งที่ได้กลับมารวมตัวกันอีกครั้ง ก็คือทีมสตรีเหล็ก ทีมนักวอลเลย์บอลตัวแทนของจังหวัดลำปาง ที่มีแต่ตุ๊ด กระเทย และสาวประเภทสอง เป็นนักกีฬาทั้งหมด นำโดยมุ่ย (ฟิล์มรัฐภูมิ) กระเทยหน้าหวานผู้มีใจรักในกีฬา โดยเฉพาะวอลเลย์บอลที่เขาทุ่มเทฝึกซ้อมอย่างสุดกำลังเพื่อหวังจะมีโอกาสได้เป็นตัวแทนเขตไปเล่นในระดับประเทศ แต่ความหวังก็ยังไม่เป็นจริงกระทั่งเพื่อนรุ่นน้องสุดซี้วอยอย่าง จุง (เทป วรชัย) และ ดาว (บิว กิตติพัฒน์) มาบอกข่าวดีเรื่องที่ ครูบี (ตุ๊กกี้ชิงร้อย) ต้อนรับพวกเขาเข้าเป็นสมาชิกของทีมจังหวัดลำปาง แต่เรื่องราวทุกอย่างมันไม่ได้จบลงเพียงแค่นี้เพราะสมาชิกวอลเลย์บอลทีมนี้ยังมีไม่ครบตามจำนวน การเดินทางตามหามวลสมาชิกร่วมกันเป็น "สตรีเหล็ก" จึงได้เริ่มต้นขึ้นพร้อมกับความสนุกสนานความตื่นเต้น ที่จะติดตามมาอีกอย่างมากมาย เมื่อรวมทีมกันได้ครบก็ต้องเจออุปสรรคมากมายที่ต้องต่อสู้ รวมทั้งยังถูกดูถูกเหยียดหยามความเป็นเพศที่สาม แต่สุดท้ายทุกคนก็อดทนจนได้รับชัยชนะและเป็นที่ยอมรับได้ในที่สุด

ภาพยนตร์เรื่องหลวงพี่แจ้ส 4G

ผู้กำกับ : อรหัง สัมมา

วันที่ฉาย : 7 เมษายน 2559

นักแสดงนำ : ผดุง ทรงแสง (รับบทเป็น พระแจ้ส) , อัครัช จิตตะศิริ (รับบทเป็น สายสิญจน์)

สุदारัตน์ โพธิ์น้ำคำ (รับบทเป็น ฮอโรมิน) , ณปภา ตันตระกูล (รับบทเป็น ไบเฟิร์น)

เนื้อเรื่องย่อ

แจ้ส (แจ้ส ขวนขึ้น) หนุ่มหล่อรวยเสน่ห์ เกิดปัญหาหนักใจ เมื่อมีแฟนสาวที่รักต้องมาเจอ 2 สาวจอมป่วน เข้ามารุ่นวายความรัก และบอกว่าต้องทำเอาแจ้สไปไม่ลูก จนต้องปรึกษา 2 เพื่อนรัก มโน (นิค คุณาธิป) และสายสิญจน์ (ไต้ส อัครัช) กลับได้คำแนะนำแสนฉลาดคือ หนีไปบวช เมื่อแจ้สต้องกลายเป็นพระแจ้ส เรื่องราวุ่นวายก็ตามมา แต่การบวชครั้งนี้พระแจ้สกลับอยากเรียนรู้พระธรรมอย่างจริงจังประจวบกับที่หลวงพ่อบอกแนะนำให้ไปเรียนพระธรรมกับวัดที่กรุงเทพฯ มีหรือที่พระแจ้สจะปฏิเสธ โดยการที่พระบ้านนอกที่หนีบสมุนคูใจ 2 คนมาเป็นลูกศิษย์วัด และเจอพระเมืองกรุงที่เปิดกุฏิมอมเมาประชาชน ความถูกต้องคือสิ่งสำคัญที่สุด พระแจ้สและสองสมุนสุดแสบร่วมมือกันจัดการเปิดโปงมารศาสนา เรื่องราวความสนุกฮาป่วนวัดจึงเกิดขึ้น โดยพระแจ้สพยายามจะเปิดโปงขบวนการที่หลอกลวงมอมเมาประชาชน จนทำให้ฝ่ายตรงข้ามไม่พอใจถึงกับส่งมือปืนมาตามดักยิงเพื่อรอบทำร้าย แต่ก็รอดชีวิตได้และพระที่กระทำความผิดก็ถูกจับได้ในที่สุด

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	ทัศนัย โคตรทอง
อีเมล	hitochi_golf@hotmail.com
ประวัติการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จากโรงเรียนทรงวิทยา - จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จากโรงเรียนสมุทรปราการ - จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ประสบการณ์ทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 - ผู้ดำเนินรายการวิทยุ เอฟเอ็ม 97.0 MHZ รายการทั่วฟ้าคมนาคมไทยกรมประชาสัมพันธ์ - ผู้ดำเนินรายการวิทยุ เอฟเอ็ม 99.5 MHZ สถานีวิทยุจรรยาเพื่อสังคม สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ - ปัจจุบัน เป็นผู้ประกาศข่าว สถานีโทรทัศน์ไทยรัฐทีวี

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

วันที่ 14 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2561

ข้าพเจ้า(นาย/นาง/นางสาว) ทีศนีย์ ใจดวง อยู่บ้านเลขที่ 10/66

ซอย ถนน ใจทวีภิรมย์ ตำบล/แขวง สีมามณี

อำเภอ/เขต ดอนเมือง จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10210

เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รหัสประจำตัว 760 300 979

ระดับปริญญา ตรี โท เอก

หลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ คณะ นิเทศศาสตร์

ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ" ฝ่ายหนึ่ง และ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ" อีกฝ่ายหนึ่ง

ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ และ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตกลงทำสัญญากันโดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิขอรับรองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์หัวข้อ ภาพลักษณ์ของผู้สื่อทททุกสื่อ-ห้องข่าวทาง โทร. ทาง-บน-ตราไทย

ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (ต่อไปนี้เรียกว่า "สารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์")

ข้อ 2. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิตกลงยินยอมให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยปราศจากค่าตอบแทนและไม่มีกำหนดระยะเวลาในการนำสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ ต่อสาธารณชน ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนา งาน ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิโดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ 3. หากกรณีมีข้อขัดแย้งในปัญหาสิทธิในสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ระหว่างผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือระหว่างผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือมีเหตุขัดข้องอื่นๆ เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ อันเป็นเหตุให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิไม่สามารถนำงานนั้นออกจำหน่าย เผยแพร่ หรือโฆษณาได้ ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิยินยอมรับผิดชอบและชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในความเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความเป็นอย่างเดียวกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญาโดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ.....
(ท้องถิ่น Tammong) ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ

ลงชื่อ..... ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ
(อาจารย์อภิญญา จุลพิสิฐ)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดและพื้นที่การเรียนรู้

ลงชื่อ..... พยาน
(ดร.สุชาติ เจริญพันธุ์ศิริกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลงชื่อ..... พยาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา สตะเวทิน)
ผู้อำนวยการหลักสูตร/ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร